

Evropská
komise

STAV UNIE V ROCE 2023

KOMISE
URSULY VON DER LEYENOVÉ

Stav Unie v roce 2023 – Komise Ursuly von der Leyenové

Evropská komise
Generální ředitelství pro komunikaci
1049 Brusel
BELGIE

Print ISBN 978-92-68-05612-7 doi:10.2775/27208 NA-09-23-325-CS-C
PDF ISBN 978-92-68-05598-4 doi:10.2775/061657 NA-09-23-325-CS-N

Komise nenese odpovědnost za následky případného dalšího použití této publikace.

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2023

© Evropská unie, 2023

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropské komise upravuje rozhodnutí Komise 2011/833/EU ze dne 12. prosince 2011 o opakovaném použití dokumentů Komise (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39).
Není-li uvedeno jinak, je další užití tohoto dokumentu povoleno v rámci licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znamená, že další užití se povoluje za předpokladu, že je řádně uveden zdroj a jakékoli změny.

K veškerému použití nebo reprodukci prvků, které nejsou ve vlastnictví Evropské unie, může být nutné získat svolení přímo od příslušných držitelů práv.

PODĚKOVÁNÍ

Veškeré fotografie © Evropská unie, pokud není uvedeno jinak.

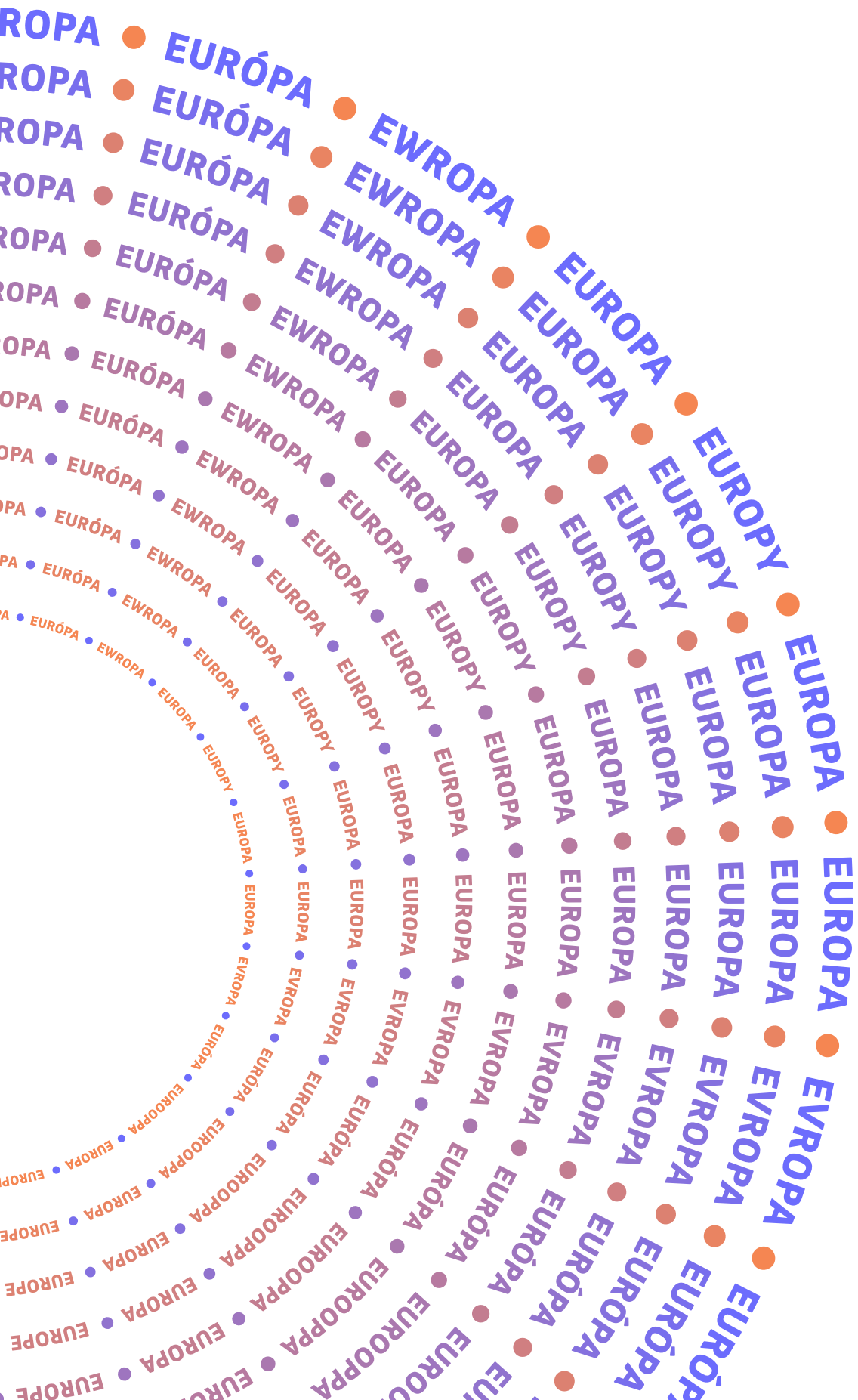
Úvod

Každý rok v září vystupuje předseda či předsedkyně Evropské komise v Evropském parlamentu s projevem o stavu Unie, v němž bilancuje dosažené výsledky za uplynulý rok a představuje priority na rok následující. Nastiňuje v něm i způsob, jakým bude Evropská komise řešit nejnaléhavější výzvy, jimž Evropská unie čelí. Po projevu následuje rozprava v plénu, kterou se zahajuje dialog s Evropským parlamentem a Radou, na jehož základě vznikne pracovní program Komise na následující rok.

Povinnost přednést projev o stavu Unie vychází z Lisabonské smlouvy a stanovila jej Rámcová dohoda o vztazích mezi Evropským parlamentem a Evropskou komisí z roku 2010. Podle této dohody předseda Komise navíc zasílá předsedovi Evropského parlamentu a předsednictví Rady prohlášení o záměru, v němž jsou podrobně popsána opatření, jež hodlá Evropská komise přijmout do konce následujícího roku formou právních předpisů a jiných iniciativ.

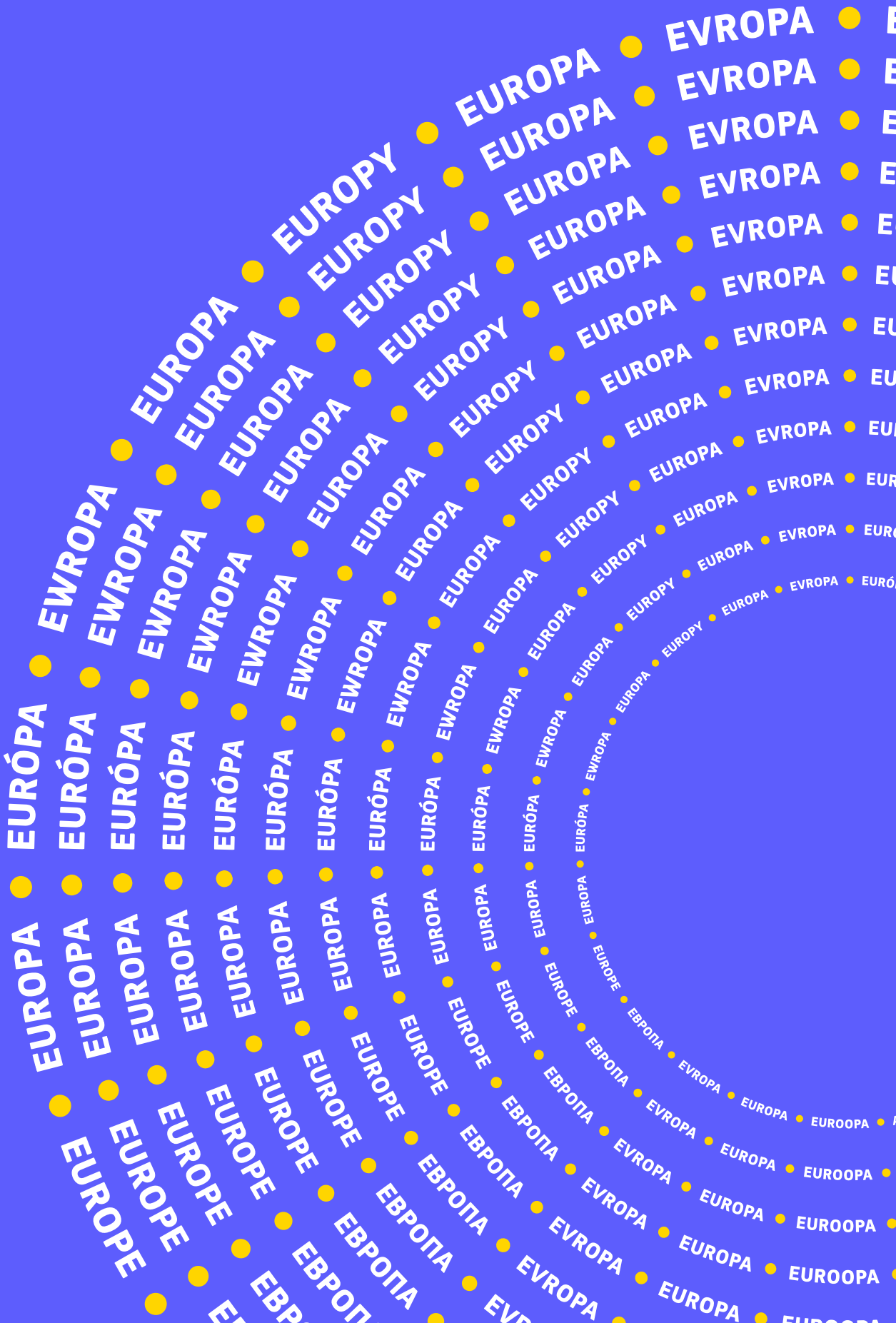
Předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová pronesla svůj čtvrtý projev o stavu Unie dne 13. září 2023.

Veškeré materiály jsou k dispozici na adrese ec.europa.eu/soteu2023.

Obsah

Projev	5
Odpověď Evropy na dějinnou výzvu	6
Prohlášení o záměru předsedkyně Robertě Metsolové a premiérovi Pedru Sánchezovi	36
Klíčové priority na rok 2024	39
Dosažené výsledky	40
Evropa: budoucnost, za kterou se vyplatí bojovat	41
1 Obrana evropského slibu	43
2 Investice do prosperity Evropy	60
3 Budování odolnosti evropské společnosti	102
Harmonogram	119

Odpověď Evropy na dějinnou výzvu

Přinášíme slíbená řešení a připravujeme se na budoucnost

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

za necelých 300 dní půjdou Evropané v naší jedinečné a pozoruhodné demokracii k volbám.

Stejně jako u kterýchkoli voleb to bude příležitost, aby se lidé zamysleli nad stavem naší Unie a nad výsledky práce všech, kteří je zastupují.

Bude to však také příležitost rozhodnout o tom, jakou budoucnost a jakou Evropu si přejí.

Budou mezi nimi také miliony lidí, kteří budou volit vůbec poprvé, přičemž ti nejmladší se narodili v roce 2008.

Až budou stát ve volební místnosti za plentou, budou myslet na to, co je pro ně důležité.

Budou mít na mysli válku, která zuří na našich hranicích.

Nebo dopady ničivé změny klimatu.

To, jak jejich životy ovlivní umělá inteligence.

Nebo to, jakou mají šanci si v příštích letech pořídit bydlení nebo získat práci.

Naše dnešní Unie je odrazem vize těch, kdo po **druhé světové válce** snili o lepší budoucnosti.

Budoucnosti, v níž by Unie národů, demokracií a lidí spolupracovala v míru na utváření prosperity.

Jejich odpovědí na dějinnou výzvu tehdy byla Evropa.

Když mluvím s novou generací mladých lidí, vidím tutéž vizi lepší budoucnosti.

Stejně naléhavé přání vytvořit něco lepšího.

Stejně přesvědčení, že ve světě plném nejistoty **musí Evropa znovu zareagovat na dějinnou výzvu.**

A právě to musíme učinit **společně.**

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

prvním krokem je **získat důvěru** Evropanů, že jim pomůžeme s tím, co je trápí a o co usilují.

A v **příštích 300 dnech** musíme **dokončit práci**, kterou nám svěřili.

Tomuto Parlamentu chci poděkovat za klíčovou úlohu, již sehrál při uskutečňování jedné z neambicióznějších transformací, které tato Unie kdy zahájila.

Vím, že když jsem vám v roce 2019 představovala svůj program **zelené, digitální a geopolitické Evropy, měli někteří pochybnosti.**

A to bylo ještě **předtím**, než se svět vlivem celosvětové pandemie a brutální války na evropské půdě ocitl vzhůru nohama.

Podívejte se však, kde je Evropa dnes.

Zrodila se **geopolitická unie**, která podporuje Ukrajinu, vzdoruje ruské agresi, reaguje na asertivní Čínu a investuje do partnerství.

Máme teď **Zelenou dohodu pro Evropu**, která je **stěžejním prvkem** našeho hospodářství a která co do ambicí **nemá obdoby.**

Vytyčili jsme cestu k **digitální transformaci** a stali jsme se **celosvětově průkopníky, pokud jde o práva v online prostředí.**

Máme jedinečný **nástroj NextGenerationEU**, jenž přináší **investice a reformy** v hodnotě 800 miliard eur a který **vytváří důstojná pracovní místa** pro současnost i pro budoucnost.

● ● ● ● ●

Zrodila se **geopolitická unie.**

● ● ● ● ●

Položili jsme základy **zdravotní unie**, díky níž jsme získali vakcíny pro celý kontinent a velkou část světa.

Míříme k **větší nezávislosti** v kriticky důležitých odvětvích, jako jsou energetika, čipy nebo suroviny.

Ráda bych vám také poděkovala za spolupráci na **přelomových a průkopnických iniciativách** v oblasti **genderové rovnosti**.

Pro mě jako ženu to hodně znamená.

Dojednali jsme věci, o kterých si mnozí mysleli, že se už nikdy nepohnou vpřed, jako je **směrnice o zastoupení žen v řídicích a dozorčích orgánech firem** a **historické přistoupení EU k Istanbulské úmluvě**.

Směrnici o transparentnosti v odměňování jsme uzákonili základní princip, že za stejnou práci náleží stejná odměna.

Neexistuje jediný důvod, proč by za stejný druh práce měla žena dostávat menší plat než muž.

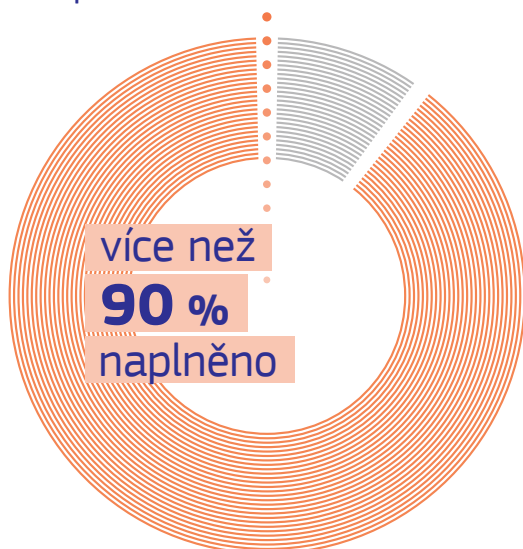
Stojí před námi ještě mnoho úkolů a společně v nich musíme pokročit.

Vím, že tento Parlament podporuje náš návrh o **potírání násilí vůči ženám**.

I zde bych chtěla, abychom uzákonili další základní zásadu: **Ne znamená ne**.

Skutečné rovnosti nelze dosáhnout, neexistuje-li ochrana před násilím.

Politické směry představené v roce 2019

Díky tomuto Parlamentu, členským státům a mému týmu komisařek a komisařů jsme **naplnili více než 90 % toho, co jsem si předsevzala v politických směrech**, které jsem představila v roce 2019.

Společně jsme prokázali, že **když si Evropa věří, umí věci řešit**.

A naše práce ještě zdaleka není u konce, **proto držíme pospolu**.

Přinášíme slíbená řešení a připravujeme se na budoucnost.

I zde bych chtěla, abychom uzákonili další základní zásadu: **Ne znamená ne. Skutečné rovnosti nelze dosáhnout, neexistuje-li ochrana před násilím.**

Zelená dohoda pro Evropu

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

před čtyřmi lety jsme **odpověděli na dějinnou výzvu** vytvořením Zelené dohody pro Evropu.

A letošní léto – vůbec nejteplejší, jaké jsme kdy v Evropě zaznamenali – nám tuto výzvu důrazně připomnělo.

Řecko a Španělsko zasáhly lesní požáry a jen o několik týdnů později přišly ničivé povodně.

A viděli jsme **chaos a spoušť**, kterou extrémní počasí napáchaly od Slovinska po Bulharsko a vůbec po celé Unii.

To je realita rozpálené planety.

Právě z nutnosti naši planetu chránit Zelená dohoda pro Evropu vznikla.

Byla však rovněž navržena jako příležitost k udržení naší budoucí prosperity.

Na začátku svého funkčního období jsme pomocí právního rámce pro klima a cíle pro rok 2050 stanovili dlouhodobou perspektivu.

Posunuli jsme uvažování o klimatu do **ekonomické** roviny.

Investice a inovace tak dostaly **jasný směr**.

A už v krátkodobém horizontu vidíme, že tato **strategie růstu přináší výsledky**.

Evropský průmysl nás den co den přesvědčuje o tom, že je připraven tuto transformaci podpořit.

Prokazuje, že **modernizace a dekarbonizace** mohou jít ruku v ruce.

V posledních pěti letech se v EU počet **oceláren s ekologicky čistou výrobou** zvýšil z nuly na 38.

Daří se nám přilákat **více investic do čistého vodíku** než Spojeným státům a Číně dohromady.

A zítra se v Dánsku setkám s premiérkou Mette Frederiksenovou, s níž si jednu takovou inovaci prohlédnu na vlastní oči.

.....

Daří se nám přilákat více **investic do čistého vodíku** než Spojeným státům a Číně dohromady.

.....

Pokřtíme první kontejnerovou loď, která je poháněna čistým metanolem vyrobeným pomocí solární energie.

Takto rozhodnými kroky dokáže Evropa na změnu klimatu reagovat.

Zelená dohoda pro Evropu poskytuje nezbytný rámec, pobídky a investice, ale konkrétní řešení vyvíjejí lidé, vynálezci, inženýři.

A právě proto, vážené poslankyně a vážení poslanci,

když vstupujeme do **další fáze** naplňování Zelené dohody pro Evropu, se jedna věc nikdy nezmění.

Po celou dobu transformace budeme i nadále podporovat evropský průmysl.

Začali jsme tím, že jsme předložili sadu opatření – **počínaje aktem o průmyslu pro nulové čisté emise po akt o kritických surovinách**.

Pomocí **průmyslové strategie** vyhodnocujeme v rámci této transformace rizika a potřeby každého ekosystému.

Tuto činnost musíme dokončit.

A proto musíme pro každý průmyslový ekosystém vypracovat konkrétní přístup.

Od tohoto měsíce proto povedeme se zástupci průmyslu **řadu dialogů o čisté transformaci**.

Hlavním cílem bude pomoci všem odvětvím při vytváření jejich obchodního modelu pro celkovou dekarbonizaci průmyslu.

Protože věříme, že má tato transformace zásadní význam pro budoucí evropskou konkurenceschopnost.

Ale nemenší měrou se týká i lidí a jejich současných pracovních míst.

Například naše **větrná energetika** je evropským úspěchem.

V současné době se však **potýká s řadou souběžných výzev**.

Proto předložíme **balíček pro evropskou větrnou energetiku**, na němž budeme úzce spolupracovat s představiteli průmyslu a členských států.

Ještě více zrychlíme povolovací procesy.

Napříč EU zlepšíme aukční systémy.

Zaměříme se na dovednosti, přístup k financování a stabilní dodavatelské řetězce.

Tyto kroky jdou ovšem **nad rámec** jednotlivých odvětví:

Ať už jde o větrnou energii, výrobu oceli, baterie či elektrická vozidla, naše ambice jsou naprosto jasné: **Budoucnost našeho odvětví čistých technologií musí být v rukou Evropy.**

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

z toho vyplývá, že při naplňování Zelené dohody pro Evropu

držíme nastavený kurz,

máme i nadále vysoké ambice,

pokračujeme v naší strategii růstu.

A za všech okolností budeme usilovat o spravedlivou transformaci!

.....

Ať už jde o větrnou energii, výrobu oceli, baterie či elektrická vozidla, naše ambice jsou naprosto jasné: **Budoucnost našeho odvětví čistých technologií musí být v rukou Evropy.**

.....

Tedy takovou, ze které vzejde spravedlivá budoucnost pro další generace – život na zdravé planetě.

A která všem, jichž se dotkne, zajistí spravedlivý přechod – **s důstojnými pracovními místy a pevným slibem, že nikdo nebude opomenut.**

Stačí si vzpomenout na **pracovní místa ve výrobě a konkurenceschopnost**, což je téma, o němž v těchto dnech hodně diskutujeme.

Naše průmyslové a technologické společnosti se konkurence **nebojí**.

Vědí, že globální konkurence je pro podnikání **dobrá**.

A že v Evropě **vytváří a chrání** kvalitní pracovní místa.

Pravá konkurence je však **jenom taková**, která je **spravedlivá**.

Přitom naše společnosti se příliš často setkávají s tím, že jsou vyloučeny ze zahraničních trhů, nebo se stávají oběťmi kořistnických praktik.

Bývají **cenově znevýhodněny oproti konkurentům**, kteří dostávají obrovské státní dotace.

Nezapomněli jsme, jak **nekalé obchodní praktiky** Číny zasáhly naše **solární odvětví**.

Mnoho nových podniků bylo silně subvencovanými čínskými konkurenty vytlačeno z trhu.

Novátorské společnosti musely vyhlásit úpadek.

Talentovaní lidé, kteří před sebou měli slibnou kariéru, odešli hledat štěstí do ciziny.

Proto je v globální ekonomice tak důležitá **spravedlivost** – neboť ovlivňuje životy a živobytí lidí.

Jsou na ní závislá celá průmyslová odvětví a komunity.

Proto si musíme rizika, kterým čelíme, jasně pojmenovat.

Vezměme si výrobu elektroaut.

Je to odvětví, které má zásadní význam pro čistou ekonomiku a které představuje pro Evropu obrovský potenciál.

Globální trhy jsou však nyní **zaplaveny** levnějšími čínskými elektromobily.

A jejich cena je obrovskými státními dotacemi **uměle** udržována na nízké úrovni.

To nám narušuje trh.

A stejně jako tyto praktiky netolerujeme uvnitř, nebudeme je tolerovat ani zvnějšku.

Mohu proto dnes oznámit, že Komise zahajuje **antisubvenční šetření týkající se elektrických vozidel z Číny.**

Evropa je otevřena konkurenci. Nikoli neférovému podbízení.

Proti nekalým praktikám se musíme bránit.

.....

Komise zahajuje antisubvenční šetření týkající se elektrických vozidel z Číny. **Evropa je otevřena konkurenci. Nikoli neférovému podbízení.**

.....

Současně je však nutné **udržovat s Čínou otevřenou komunikaci a dialog.**

Neboť **jsou také** oblasti, ve kterých spolupracovat můžeme a musíme.

Snížit riziko, nikoli zpřetrhat vazby – takový bude **můj přístup, až budu ke konci roku na summitu EU–Čína jednat s vedoucími představiteli Číny.**

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

pýchou Evropské unie je její **kulturní rozmanitost**.

Jsme „Evropou regionů“ s nepřehledným množstvím jazyků, hudby, umění, tradic, řemesel a kulinářského bohatství.

Evropa se však pyšní také **jedinečnou biologickou rozmanitostí**.

Přibližně 6 500 druhů lze nalézt **pouze** zde, v Evropě.

Na severu Evropy se nachází **světové přírodní dědictví Waddenské moře**, jedinečný prostor pro život, který je domovem vzácných živočišných a rostlinných druhů a bez něhož se neobejdou miliony tažných ptáků.

Spolu s **Baltským mořem vytváří největší rezervoár brakické vody na světě**.

Směrem na jih se rozprostírají **evropské nížiny**, tvořené **rozsáhlými vřesovišti a mokřady**.

Tyto oblasti jsou **důležitým spojencem v boji proti pokračující změně klimatu**.

Chráněná území vřesovišť a mokřadů vážou významná množství **skleníkových plynů, na regionální úrovni zajišťují koloběh vody** a jsou domovem jedinečného biologického bohatství.

Evropa je rovněž **bohatá na lesy**.

Nedozírné jehličnaté lesy rozprostírající se na severu a na východě, zbylé pralesy tvořené duby a buky ve střední Evropě a **korkové lesy**, jimiž se pyšní **jih Evropy**, jsou naší zásobárnou nenahraditelných zdrojů a služeb.

Jsou úložištěm uhlíku, skýtají nám dřevo a jiné produkty, podílejí se na tvorbě úrodné půdy, čistí vzduch a vodní zdroje.

Život nikoho z nás v Evropě **se** bez biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb **neobejde**.

Ztráta této přírody nás **nepřipraví jen o zdroj obživy**, nýbrž také o **pocit domova**.

.....
Jsme také **kontinentem jedinečné biologické rozmanitosti**.
.....

Je naší povinností ji chránit.

Přítom příroda nesmí přestat být **zdrojem naší obživy. To je a zůstane naším úkolem.**

V této souvislosti bych dnes ráda vyslovila uznání našim zemědělcům a poděkovala jim za to, že nám den co den zajišťují obživu.

Zdravé potraviny – to je základ a hlavní úloha zemědělské politiky u nás v Evropě.

Stejný význam má pro nás také potravinová soběstačnost.

To vše nám zajišťují naši zemědělci.

Není to žádná samozřejmost. Nejen následky ruské agrese vůči Ukrajině, změna klimatu v podobě období sucha, lesních požárů a povodní, ale i nové závazky stále více dopadají na práci zemědělců a na jejich příjmy.

Na to nesmíme zapomínat.

Mnozí z nich se již dnes snaží hospodařit udržitelně.

Společně se všemi, kdo pracují v zemědělství, musíme tyto nové výzvy zvládnout.

Jen tak dokážeme zajistit naši obživu i do budoucna.

I zde potřebujeme více dialogu a méně polarizace.

To je důvod, proč bychom rádi **zahájili strategický dialog o budoucnosti zemědělství v EU.**

Zůstávám i nadále přesvědčená, že **zemědělství a ochrana přírody se nevyklučují.**

Zásadním úkolem zůstává potravinové zabezpečení v souladu s přírodou.

Chceme zahájit strategický dialog o budoucnosti zemědělství v EU

Potřebujeme obojí.

Hospodářství, sociální otázky a konkurenceschopnost

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

spravedlivá transformace pro zemědělce, rodiny a průmysl.

Pro tento mandát je příznačná.

A je o to důležitější, že evropské podniky čelí závažným hospodářským obtížím.

Vidím tři hlavní ekonomické problémy, se kterými se bude náš průmysl potýkat v nadcházejícím roce: nedostatek pracovních sil a kvalifikovaných pracovníků, inflace a usnadnění podnikání pro naše podniky.

První problém se týká našeho trhu práce.

Nezapomněli jsme první dny globální pandemie.

Všichni tehdy předpovídali **novou vlnu masové nezaměstnanosti ve stylu třicátých let dvacátého století.**

My jsme se však těmto předpovědím postavili.

Díky nástroji SURE – vůbec první evropské iniciativě zaměřené na zkrácenou pracovní dobu – se nám podařilo zachovat 40 milionů pracovních míst.

To je evropské sociálně tržní hospodářství v praxi.

Můžeme na ně být hrdí!

Poté jsme díky nástroji NextGenerationEU okamžitě znovu nastartovali motor našeho hospodářství.

A dnes vidíme výsledky.

Evropa se blíží plné zaměstnanosti.

Namísto milionů osob hledajících zaměstnání se hledají lidé pro miliony volných pracovních míst.

Nedostatek pracovních sil a kvalifikovaných pracovníků dosahuje rekordních úrovní – u nás i ve všech hlavních ekonomikách.

Nedostatek kvalifikovaných pracovníků hlásí **74 % malých a středních podniků.**

Na vrcholu turistické sezóny mají restaurace a bary v Evropě otevřeno kratší dobu, protože se jim nedaří najít zaměstnance.

Namísto milionů osob hledajících zaměstnání **se hledají lidé pro miliony volných pracovních míst.**

Nemocnice odkládají léčbu kvůli nedostatku zdravotních sester.

A dvě třetiny evropských podniků, které hledají IT odborníky, je nemohou najít.

Zároveň **miliony rodičů** – především matek – jen těžko sladují pracovní a rodinný život **kvůli chybějícím zařízením péče o děti**.

A osm milionů mladých lidí není zaměstnáno ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy.

Jejich sny jsou odstaveny na vedlejší kolej, jejich životy stagnují.

Jedná se nejen o příčinu mnoha osobních potíží.

Je to také jedna z nevýznamnějších překážek naší konkurenceschopnosti.

Nedostatek pracovních sil totiž omezuje kapacitu pro inovace, růst a prosperitu.

Proto potřebujeme lepší přístup na trh práce.

Především pro **mladé lidi, pro ženy**.

A potřebujeme **migraci kvalifikovaných osob**.

Kromě toho musíme reagovat na **zásadní změny, pokud jde o technologie, společnost a demografii**.

Za tím účelem bychom měli využít odborných znalostí zástupců **podniků a odborů, našich partnerů v kolektivním vyjednávání**.

Uplynulo již téměř čtyřicet let od chvíle, kdy Jacques Delors inicioval setkání ve Val Duchesse, kde se zrodil evropský sociální dialog.

Od té doby se sociální partneři podílejí na formování Unie, jak ji známe dnes – zajišťující pokrok a prosperitu pro miliony lidí.

A jelikož se svět kolem nás mění rychleji než kdykoli dříve, musí být sociální partneři znovu ústřední součástí naší budoucnosti.

Společně se musíme zaměřit na výzvy, kterým čelí trh práce – od nedostatku kvalifikovaných pracovníků a pracovních sil obecně až po nové výzvy spojené s umělou inteligencí.

.....

Budoucnost Evropy bude utvářena **sociálními partnery a spolu s nimi**.

.....

Příští rok proto spolu s **belgickým předsednictvím** svoláme **nové vrcholné setkání sociálních partnerů – opět ve Val Duchesse**.

Budoucnost Evropy bude utvářena **sociálními partnery a spolu s nimi**.

Druhý hlavní ekonomický problém: dlouhodobě vysoká inflace.

Christine Lagardová a Evropská centrální banka usilovně pracují na udržení inflace pod kontrolou.

Víme, že návrat ke střednědobému cíli Evropské centrální banky bude nějakou dobu trvat.

Dobrou zprávou je, že Evropa začala snižovat ceny energií.

Máme v paměti pokus **prezidenta Putina záměrně využít plyn jako zbraň** a to, jaké obavy to vyvolalo, že dojde k výpadku dodávek energie a energetické krizi jako v sedmdesátých letech.

Mnozí si mysleli, že nebudeme mít dostatek energie na celou zimu.

Ale zvládli jsme to.

Protože jsme zůstali jednotní – a sdíleli jsme naši poptávku a kupovali energii společně.

Zároveň jsme na rozdíl od sedmdesátých let krizi využili k masivním investicím do obnovitelných zdrojů a urychlení přechodu na čistou energii.

Využili jsme silného slova Evropy ke snížení cen a zajištění našich dodávek.

Cena plynu v Evropě před rokem dosahovala více než 300 eur za MWh. Nyní je to přibližně 35 eur.

Musíme se proto zabývat tím, jak můžeme **tento úspěšný model opět využít** v jiných oblastech, jako jsou **kritické suroviny nebo čistý vodík**.

.....

Využili jsme silného slova Evropy ke snížení cen a zajištění našich dodávek. Musíme se proto zabývat tím, jak můžeme **tento úspěšný model opět využít** v jiných oblastech, jako jsou **kritické suroviny nebo čistý vodík**.

.....

Třetí problém, před nímž evropské podniky stojí, se týká usnadnění podnikání.

Malé podniky nemají kapacitu na to, aby zvládaly složitou administrativu.

Nebo je brzdí zdlouhavé procesy.

To často znamená, že v čase, který mají k dispozici, toho zvládnou méně – a promeškají příležitosti k růstu.

Proto – před koncem roku – jmenujeme **zmocněnce EU pro malé a střední podniky**, který bude odpovědný přímo mně.

Chceme, aby nás **malé a střední podniky** o svých každodenních problémech informovaly přímo.

Pro každý nový právní předpis provádí **nezávislá rada test konkurenceschopnosti**.

A příští měsíc předložíme první **legislativní návrhy zaměřené na omezení povinností v oblasti podávání zpráv** na evropské úrovni o 25 %.

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

buďme upřímní – nebude to snadné.

A budeme potřebovat Vaši podporu.

Protože se jedná o **společné úsilí všech evropských institucí**.

Zároveň musíme spolupracovat i s členskými státy, aby bylo možné 25% cíle dosáhnout na **vnitrostátní úrovni**.

Je načase podnikání v Evropě usnadnit!

Evropské podniky však rovněž potřebují **přístup ke klíčovým technologiím**, aby mohly inovovat, vyvíjet a vyrábět.

Je to otázka **evropské suverenity**, jak zdůraznili lídři ve Versailles.

Zachovat evropský náskok v oblasti kritických a nově vznikajících technologií je **naprosto zásadní z hlediska hospodářství i národní bezpečnosti**.

Tato evropská průmyslová politika také vyžaduje **společné evropské financování**.

Z toho důvodu jsme v rámci našeho návrhu na revizi rozpočtu navrhli platformu STEP.

Díky této platformě můžeme **posílit, mobilizovat a směřovat** finanční prostředky EU na investice kamkoliv: od **mikroelektroniky po kvantovou výpočetní techniku a umělou inteligenci**.

Od biotechnologií po čisté technologie.

Naše podniky potřebují tuto podporu hned – proto **naléhavě žádám o rychlou dohodu o našem návrhu rozpočtu**.

A vím, že s Vámi zde v Parlamentu mohu počítat.

Je načase podnikání v Evropě usnadnit!

Jsou i **další aspekty**, pokud jde o **konkurenceschopnost**.

Byli jsme svědky závažných problémů v rámci **globálních dodavatelských řetězců**, včetně těch způsobených **záměrnými politikami jiných zemí**.

Vzpomeňme jen na **čínské omezení vývozu gallia a germania**, které jsou nezbytné pro výrobu zboží, jako jsou **polovodiče a solární panely**.

Z toho vyplývá, proč je pro Evropu tak důležité **zvýšit hospodářskou bezpečnost**.

Snižováním rizik, a ne zpřetrháním vazeb.

Jsem **velmi hrdá** na to, že se tato koncepce setkala se **širokou podporou klíčových partnerů**.

Od **Austrálie po Japonsko a Spojené státy**.

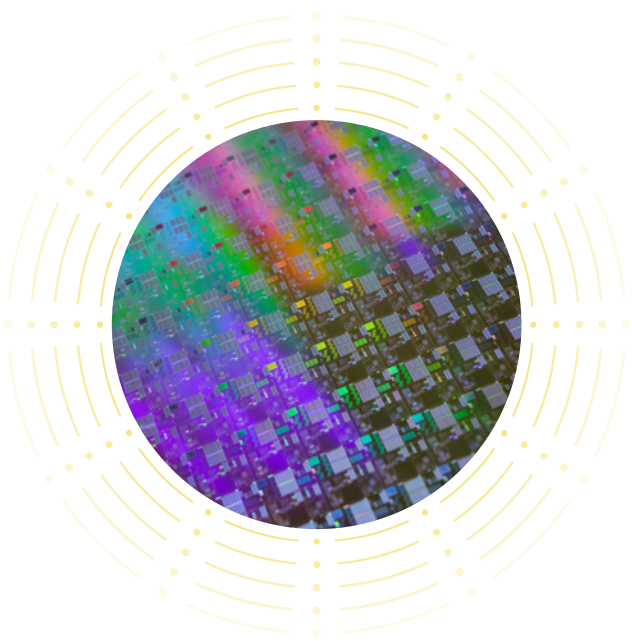
A **o spolupráci má zájem** mnoho dalších zemí po celém světě.

Mnoho zemí příliš závisí na jediném dodavateli kritických nerostných surovin.

Jiné – od Latinské Ameriky po Afriku – chtějí **rozvíjet místní zpracovatelský a rafinérský průmysl**, a ne **jen posílat** své zdroje do zahraničí.

V průběhu tohoto roku proto svoláme **první zasedání našeho nového klubu pro kritické suroviny**.

Zároveň budeme **nadále podporovat otevřený a spravedlivý obchod**.

Dosud jsme uzavřeli nové dohody o volném obchodu s **Chile, Novým Zélandem a Keňou**.

Měli bychom usilovat o to, abychom **do konce roku** uzavřeli dohody s **Austrálií, Mexikem a Mercosurem**.

A brzy nato s Indií a Indonésií.

Inteligentní obchod přináší kvalitní pracovní místa a prosperitu.

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

tyto tři problémy – pracovní síly, inflace a podnikatelské prostředí – přicházejí v době, kdy po průmyslu rovněž žádáme, aby stál v čele přechodu na čistou energii.

Musíme být tedy dostatečně prozíraví, abychom správně nastavili, **jak** v této souvislosti zůstaneme konkurenceschopní.

Požádala jsem proto Maria Draghiho – jednoho z vynikajících evropských ekonomů –, aby vypracoval **zprávu o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti**.

Protože Evropa udělá vše pro to, aby si konkurenční výhodu udržela.

Digitální technologie a umělá inteligence

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

pokud jde o zjednodušení podnikání a zjednodušení života, viděli jsme, jak důležité jsou digitální technologie.

Za vše hovoří skutečnost, že v rámci nástroje NextGenerationEU jsme **výrazně přesáhli 20% cíl pro investice** do digitálních projektů.

Členské státy tyto investice využívají k digitalizaci zdravotnictví, soudnictví nebo dopravy.

Současně stojí Evropa v čele snah o **řízení rizik v digitálním světě**.

Internet se zrodil jako nástroj pro **sdílení vědomostí, otevírání myslí a propojování lidí**.

Přinesl však i **závažné problémy**.

Dezinformace, šíření škodlivého obsahu, rizika pro důvěrnost našich dat.

To vše vedlo k **nedostatku důvěry** a k **porušování základních práv lidí**.

V reakci na to se Evropa stala **globálním průkopníkem práv občanů** v digitálním světě.

Nařízení o digitálních službách a nařízení o digitálních trzích vytvářejí **bezpečnější digitální prostor**, kde jsou základní práva chráněna.

Zajišťují také spravedlnost a jasně stanoví **povinnosti velkých technologických společností**.

Jde o historický úspěch, na který bychom měli být hrdí.

Požádala jsem proto Maria Draghiho – jednoho z vynikajících evropských ekonomů –, aby vypracoval **zprávu o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti**.

Totéž by mělo platit pro **umělou inteligenci**.

Zlepší zdravotní péči, zvýší produktivitu a bude řešit změnu klimatu.

Také bychom ale **neměli podceňovat** velmi reálné hrozby.

Stovky předních vývojářů umělé inteligence, jakož i zástupců akademické a odborné obce se k nám v poslední době obracelo s varovnými slovy:

„Zmírňování **rizika zániku** způsobeného umělou inteligencí by mělo být celosvětovou prioritou stejně tak jako řešení jiných společenských rizik, jako jsou pandemie nebo jaderná válka.“

Umělá inteligence je obecná technologie, která je **přístupná, velmi účinná a přizpůsobitelná** pro širokou škálu použití – civilních i vojenských.

A pokrok v umělé inteligenci svou rychlostí překonává očekávání i těch, kteří ji vyvíjejí.

Okno příležitosti k odpovědnému usměrnění této technologie se tedy uzavírá.

Proto jsem přesvědčena, že by se Evropa spolu se svými partnery měla **zasadit o vymezení nového celosvětového rámce pro umělou inteligenci**, který se bude zakládat na třech pilířích: **bezpečných hranicích, správě a směřování inovací**.

Prvním pilířem tedy budou **bezpečné hranice**.

Naší **nejvyšší prioritou** je zajistit, aby se **vývoj umělé inteligence zaměřoval na člověka a byl transparentní a odpovědný**.

Proto jsem se ve svých politických směrech zavázala k vytyčení **legislativního přístupu během prvních sto dní**.

Předložili jsme **akt o umělé inteligenci – první ucelený proinovační předpis** na světě, který se touto problematikou zabývá.

Parlamentu a Radě bych chtěla poděkovat za to, jak neúnavně na tomto přelomovém aktu pracovaly.

Náš akt o umělé inteligenci je už **plánem pro celý svět**.

Nyní se musíme zaměřit na to, aby byla pravidla co nejdříve přijata, a přistoupit k jejich praktickému uplatňování.

Náš akt o umělé inteligenci je už **plánem pro celý svět**. Nyní se musíme zaměřit na to, aby byla pravidla co nejdříve přijata, a přistoupit k jejich praktickému uplatňování.

Druhým pilířem je **správa**.

V tuto chvíli pokládáme základy jednotného systému správy v Evropě.

Měli bychom však také spojit síly se svými partnery a zajistit **globální přístup** k chápání dopadů umělé inteligence na naše společnosti.

Vzpomeňme zde nedocenitelný přínos Mezivládního panelu pro změnu klimatu coby globálního týmu, který politickým činitelům poskytuje nejnovější vědecké poznatky o klimatu.

Domnívám se, že potřebujeme podobný subjekt pro umělou inteligenci, který by poskytoval poznatky **o rizicích a o jejích přínosech pro lidstvo**.

Ke kulatému stolu by v jeho rámci zasedali vědci, zástupci technologických společností a nezávislí odborníci.

To nám umožní připravit rychlou a celosvětově koordinovanou odpověď – navázat při tom můžeme na **práci Hirošimského procesu a jiných iniciativ**.

Třetím pilířem je odpovědné **směrování inovací**.

Díky našim investicím v posledních letech je nyní Evropa **lídrem v superpočítání** – disponuje třemi z pěti nejvýkonnějších superpočítačů na světě.

Toto potřebujeme zúročit.

Proto dnes mohu ohlásit **novou iniciativu pro zpřístupnění našich vysoce výkonných počítačů začínajícím podnikům v oblasti umělé inteligence**, aby své modely mohly cvičit.

To však bude jen **část** naší práce na **směrování inovací**.

Potřebujeme **otevřený dialog** s těmi, kdo **umělou inteligenci vyvíjejí a uvádějí do provozu**.

Tak je tomu ve Spojených státech, kde již sedm velkých technologických společností přistoupilo na **dobrovolná pravidla, co se týče bezpečnosti, zabezpečení a důvěry**.

A je tomu tak zde, kde budeme pracovat se společnostmi, které se zabývají umělou inteligencí, aby se dobrovolně zavázaly k zásadám **aktu o umělé inteligenci dříve**, než akt vstoupí v platnost.

Nyní bychom měli všechnu tuto práci využít k tomu, aby vznikly **minimální celosvětové standardy pro bezpečné a etické využívání umělé inteligence**.

Globální spolupráce, migrace a bezpečnost

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

když jsem tu stála před čtyřmi lety, řekla jsem, že budeme-li vnitřně sjednoceni, nikdo zvenčí nás nerozdělí.

Na této myšlence byla založena geopolitická Komise.

Náš **přístup „tým Evropa“** nám umožnil být strategičtější, asertivnější a jednotnější.

A to je důležitější než kdy jindy.

Když vidíme tragické ztráty života v **Libyi a Maroku** po prudkých záplavách a zemětřesení, krvácí nám srdce.

.....

Náš **přístup „tým Evropa“** nám umožnil být strategičtější, asertivnější a jednotnější.

.....

Evropa bude vždy připravena pomoci, jakkoli bude moct.

Nebo si vzpomeňme na Sahel, jeden z nejchudších, ale zároveň demograficky nejvíce rostoucích regionů.

Sled vojenských převratů negativně dopadne na stabilitu regionu v nadcházejících letech.

Do tamějšího zmatku zasahuje Rusko, které z něj také těží.

A tento region se stal úrodnou půdou pro vzestup terorismu.

Evropy se toto bytostně dotýká – jde o naši bezpečnost a prosperitu.

Ve vztahu k Africe tedy musíme prokázat stejnou **jednotu, jakou prokazujeme ve vztahu k Ukrajině**.

Musíme se soustředit na **spolupráci s legitimními vládami a regionálními organizacemi**.

A musíme budovat vzájemně prospěšná partnerství zaměřená na problémy, které mají Evropa a Afrika společné.

Proto budeme s vysokým představitelem Josepem Borrellem pracovat na **novém strategickém přístupu, který na příštím summitu EU a Africké unie rozvineme**.

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

dějiny jsou v pohybu.

Rusko vede plnohodnotnou válku proti základním zásadám Charty OSN.

To vzbuzuje obrovské obavy v zemích od Střední Asie po indicko-tichomořský region.

Země se obávají, že ve světě, kde neplatí žádné zákony, by mohly čelit stejnému osudu jako Ukrajina.

Pozorujeme, že někteří se jasně snaží o návrat k uvažování „v blocích“ a pokouší se izolovat a ovlivňovat země, které stojí uprostřed.

A to v době, kdy se v mnoha rozvíjejících se ekonomikách prohlubuje znepokojení ze způsobu, jakým pro ně instituce a globalizace pracují.

Tyto obavy jsou oprávněné.

Tyto rozvíjející se ekonomiky – se svými lidmi a přírodními zdroji – jsou zásadními spojenci při budování čistšího, bezpečnějšího a více prosperujícího světa.

Evropa s nimi bude vždy spolupracovat v zájmu reformování a zlepšení mezinárodního systému.

Chceme stát v čele snah o to, aby byl řád založený na pravidlech spravedlivější a aby panovalo více rovnosti v rozdělování.

To bude také znamenat spolupráci s novými i starými partnery na prohloubení našich vazeb.

A nabídka Evropy v podobě strategie **Global Gateway** je skutečně unikátní.

Strategie Global Gateway je transparentnější, udržitelnější a ekonomicky atraktivnější.

Právě minulý týden jsem navštívila Nové Dillí, abych tam podepsala nejambicióznější projekt naší generace.

Hospodářský koridor Indie – Blízký východ – Evropa.

Půjde o dosud nejpřímější spojení mezi Indií, Perským zálivem a Evropou. S železnicí, která zrychlí obchod mezi Indií a Evropou o 40 %.

S elektrickým kabelem a potrubím pro přepravu čistého vodíku, které podpoří obchod s čistou energií mezi Asií, Blízkým východem a Evropou.

S vysokorychlostním datovým kabelem, který propojí některé z nejinnovativnějších digitálních ekosystémů na světě a po celé cestě bude vytvářet podnikatelské příležitosti.

Jedná se o nejmodernější spojení pro zítřejší svět.

Budou rychlejší, kratší a čistší.

A strategie Global Gateway přináší skutečné změny.

Viděla jsem to v Latinské Americe, jihovýchodní Asii a napříč Afrikou – od budování místní vodíkové ekonomiky s Namibií a Keňou po budování digitální ekonomiky s Filipínami.

Jsou to investice do ekonomiky našich partnerů.

A jsou to investice do prosperity a bezpečnosti Evropy ve světě, který se rychle mění.

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

konflikty, změna klimatu a nestabilita každodenně nutí populace hledat útočiště na jiném místě.

Vždy jsem byla pevně přesvědčena o tom, že migraci je třeba řídit.

Vyžaduje to trpělivost.

Dlouhodobé úsilí ve spolupráci s našimi partnery.

A zejména jednotu v rámci naší Unie.

A právě v tomto duchu se nese nový pakt o migraci a azylu.

Když jsem se ujala funkce, nezdálo se, že by v této oblasti bylo možné dosáhnout kompromisu.

Díky tomuto paktu jsme však našli novou rovnováhu.

Rovnováhu mezi ochranou hranic a ochranou osob.

Mezi svrchovaností a solidaritou.

Mezi bezpečností a lidskostí.

Vyslechli jsme všechny členské státy.

Zaměřili jsme se na všechny migrační trasy.

A v duchu paktu jsme navrhli praktická řešení.

Rychle a jednotně jsme zareagovali na hybridní útok Běloruska.

A strategie **Global Gateway** přináší skutečné změny.

Úzce jsme spolupracovali s našimi západobalkánskými partnery – a nelegální migrační toky se nám podařilo omezit.

Podepsali jsme partnerskou dohodu s Tuniskem, která oběma stranám přináší výhody, a to nejen v oblasti migrace, ale i v oblasti školství, odborných dovedností, energetiky a bezpečnosti.

A nyní chceme pracovat na podobných dohodách s dalšími zeměmi.

Posílili jsme ochranu hranic.

Evropské agentury zintenzivnily spolupráci s členskými státy.

Chtěla bych poděkovat zejména Bulharsku a Rumunsku, že při uplatňování správných postupů v oblasti azylu a navracení šly příkladem.

Bulharsko a Rumunsko dokázaly, že patří do schengenského prostoru.

Nechme je tedy, bez dalších průtahů, stát se konečně jeho členy!

Dámy a pánové,

naše práce v oblasti migrace vychází z přesvědčení, že můžeme dosáhnout jednoty.

Dohodě o paktu jsme nikdy nebyli blíže.

Parlament a Rada mají historickou příležitost jej úspěšně prosadit.

Ukažme, že Evropa dokáže migraci zvládat – účinně a se soucitem.

Dokončeme, co jsme započali!

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

jsme si vědomi toho, že zvládnutí migrace vyžaduje neustálé úsilí.

To je klíčové zejména v boji proti převaděčům.

Převaděči lákají zoufalé lidi na lži.

Nutí je podnikat smrtelně nebezpečné cesty napříč pouští nebo se plavit na moři na člunech, které jsou pro tento účel nevhodné.

Metody převaděčů se neustále vyvíjejí.

Ale naše právní předpisy jsou už více než dvacet let staré a je naléhavě nutné je aktualizovat.

Potřebujeme proto nové právní předpisy a novou strukturu řízení.

Potřebujeme přísnější prosazování práva, trestní stíhání a výraznější roli agentur Europol, Eurojust a Frontex.

V boji proti tomuto globálnímu problému musíme spolupracovat s našimi partnery.

Komise proto uspořádá **mezinárodní konferenci věnovanou boji proti obchodování s lidmi**.

Je načase s tímto hanebným a bezohledným zločinem skoncovat!

Komise uspořádá **mezinárodní konferenci věnovanou boji proti obchodování s lidmi**.

Ukrajina

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

v den, kdy ruské tanky překročily hranice Ukrajiny, se mladá ukrajinská matka vydala do Prahy, aby dostala své dítě do bezpečí.

Když jí český policista orazítkoval cestovní pas, rozplakala se.

Její syn to nechápal a ptal se jí, proč pláče.

Ona mu odpověděla: „Protože jsme doma.“

„Ale to není Ukrajina,“ namítal.

A ona mu to vysvětlila takto: „To je Evropa.“

V ten den tato ukrajinská matka pocítila, že Evropa je její domov.

Protože „doma jsme tam, kde si navzájem důvěřujeme“.

A Ukrajinci mohli svým evropským sousedům věřit.

Ta maminka se jmenovala Viktoria Amelinová.

Patřila mezi významné mladé spisovatelky své generace a byla neúnavnou aktivistkou, která se zasazovala o spravedlnost.

Jakmile byl její syn v bezpečí, Viktoria se vrátila na Ukrajinu, aby dokumentovala ruské válečné zločiny.

O rok později ji během večeře s kolegy zabila ruská balistická střela.

Stala se obětí ruských válečných zločinů, jednoho z nekonečného počtu útoků na nevinné civilisty.

Amelinová byla toho dne se třemi přáteli, mezi nimiž byl Héctor Abad Faciolince, spisovatel z Kolumbie.

Účastní se kampaně nazvané „Aguanta, Ucraina“ – „Ukrajino, vzdoruj“ – jež má za cíl seznamovat obyvatele Latinské Ameriky s ruskou agresivní válkou a útoky na civilisty.

Ale Héctor si nikdy neuměl představit, že by se sám měl stát terčem útoku.

Později řekl, že neví, proč on žije a ona zemřela.

Ale teď světu vypráví o Viktorii. Aby uchoval její památku a aby tato válka skončila.

A já se cítím poctěna, že Héctor je tady dnes s námi.

A chci, abyste věděl, že budeme mít Viktorii – a všechny ostatní oběti – v paměti – živé.

Aguanta, Ucraina. Sláva Ukrajině!

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

budeme vytrvale stát na straně Ukrajiny tak dlouho, dokud to bude potřeba.

Od začátku války našly útočiště v naší Unii čtyři miliony Ukrajinců.

A já jim chci říct, že jsou dnes stejně vítáni, jako tomu bylo v těch osudných prvních týdnech.

Zajistili jsme, aby měli přístup k bydlení, ke zdravotní péči, na trh práce a mnoho dalšího.

Vážené poslankyně, vážení poslanci,
to byla odpověď Evropy na dějinnou výzvu.

A já mohu s hrdostí prohlásit, že Komise navrhne prodloužit dočasnou ochranu poskytovanou Ukrajincům v EU.

Naše podpora Ukrajině bude pokračovat.

Jen v tomto roce jsme poskytli 12 miliard eur, abychom pomohli zaplatit mzdy a důchody a udrželi v chodu nemocnice, školy a další služby.

Prostřednictvím návrhu nařízení o podpoře výroby munice zvyšujeme výrobu munice, abychom pomohli pokrýt okamžité potřeby Ukrajiny.

Ale díváme se také dále dopředu.

Proto jsme navrhli dalších 50 miliard eur na čtyřleté období investic a reforem.

To v budoucnosti pomůže Ukrajině s rekonstrukcí a vybudováním moderní a prosperující země.

A tato budoucnost má jasné obrysy.

Tento parlament to vyjádřil hlasitě:
Budoucnost Ukrajiny je v naší Unii.

Budoucnost Západního Balkánu je v naší Unii.

Budoucnost Moldavska je v naší Unii.

Já také vím, jak velice důležitá je perspektiva členství v EU pro mnoho lidí v Gruzii.

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

začala jsem mluvit o Evropě, která reaguje na **dějinnou výzvu**.

A historie nás teď vyzývá, abychom pracovali na dokončení naší Unie.

.....

Komise navrhne prodloužit dočasnou ochranu poskytovanou Ukrajincům v EU.

.....

Ve světě, ve kterém se někteří pokoušejí ukořistit jednu zemi po druhé, si nemůžeme dovolit naše evropské bližní opustit.

Ve světě, ve kterém rozhoduje velikost a váha, je dokončení naší Unie zcela jasně ve strategickém a bezpečnostním zájmu Evropy.

Kromě politiky a geopolitiky si musíme také uvědomit, co je v sázce.

Potřebujeme stanovit vizi pro úspěšné rozšíření.

Dokončená Unie s více než 500 miliony obyvatel žijících ve svobodné, demokratické a prosperující Unii.

Dokončená Unie s mladými lidmi, kteří mohou žít, studovat a pracovat ve svobodě.

Dokončená Unie s pulzujícími demokraciemi, ve kterých funguje nezávislé soudnictví, respekt k opozici a ochrana novinářů.

Protože právní stát a základní práva budou vždy základem naší Unie – v současných i budoucích členských státech.

Proto Komise ze zprávy o dodržování právního státu učinila klíčovou prioritu.

V současné době úzce spolupracujeme s členskými státy, abychom identifikovali pokrok a problémy – a připravili doporučení na další rok.

Tím je zajištěna odpovědnost před tímto parlamentem a vnitrostátními parlamenty

a je umožněn dialog mezi členskými státy.

A přináší to výsledky.

Věřím, že totéž bude fungovat i pro budoucí členské státy.

Proto s radostí oznamuji, že zprávy o dodržování právního státu otevřeme těm přístupujícím zemím, které si přejí postupovat ještě rychleji.

Tento krok je postaví na stejnou úroveň s členskými státy.

Právní stát a základní práva budou vždy základem naší Unie – v současných i budoucích členských státech.

A podpoří je v jejich reformním úsilí.

Zároveň pomůže zajistit, aby naše budoucnost byla Unie svobody, práv a hodnot pro všechny.

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

toto je v našem společném zájmu.

Vzpomeňte si na velké rozšíření před dvaceti lety.

Nazvali jsme to Evropský den uvítání.

A byl to triumf odhodlání a naděje nad dědictvím minulosti.

Po dvaceti letech jsme svědky ekonomického úspěchu, který zlepšil životy milionů lidí.

Chci, abychom se mohli těšit na příští Evropský den uvítání a příští ekonomické úspěchy.

Cesta tímto směrem **není** snadná.

Přistoupení je proces založený na zásluhách – a Komise bude tuto zásadu vždy bránit.

Vyžaduje **usilovnou práci a vedení**.

Ale už teď je vidět značný pokrok.

Vidíme velké změny, kterých již od udělení statusu kandidátské země Ukrajina dosáhla.

A vidíme odhodlání ostatních kandidátských zemí k reformám.

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

je na čase, abychom se k tomuto odhodlání připojili.

To znamená přemýšlet o tom, jak se připravíme na dokončenou Unii.

Musíme se přenést přes staré dvojstranné debaty o rozšíření.

Přistoupení je proces založený na zásluhách – a Komise bude tuto zásadu vždy bránit.

A já věřím, že ji můžeme dokončit s více než 30 státy.

Prokázali jsme, že můžeme být geopolitickou unií, **a** dokázali jsme, že pokud jsme jednotní, jsme schopni jednat rychle.

Věřím, že i tým Evropa bude fungovat s více než 30 státy.

Otázkou není prohloubení integrace, **nebo** rozšíření Unie.

Můžeme a musíme učinit obojí.

Abychom získali geopolitickou váhu a schopnost jednat.

To je to, co naše Unie vždy dělala.

Každá vlna rozšíření přinesla prohloubení politické integrace.

Od uhlí a oceli jsme dosáhli úplné hospodářské integrace.

Po pádu železné opony jsme ekonomický projekt proměnili v opravdovou Unii lidí a států.

Věřím, že další rozšíření se musí také stát katalyzátorem pokroku.

Zdravotní unii jsme začali budovat s 27 státy.

A já věřím, že ji můžeme dokončit s více než 30 státy.

Evropskou obrannou unii jsme začali budovat s 27 státy.

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

vím, že tento Parlament to vnímá stejně.

Evropský parlament byl vždy jednou z hlavních hnacích sil evropské integrace.

Tak tomu bylo po celá desetiletí.

A není tomu jinak ani dnes.

Vždycky budu tento parlament podporovat – a s ním všechny, kteří chtějí EU reformovat tak, aby lépe sloužila svým občanům.

A ano, včetně změn Evropského konventu a Smlouvy, pokud to bude potřeba.

Ale my nemůžeme – a neměli bychom – čekat s rozšířením na změnu Smlouvy.

Unie může být připravená na rozšíření rychleji.

.....

Evropskou **obranou unii** jsme začali budovat **s 27 státy** a já věřím, že ji **můžeme dokončit s více než 30 státy.**

.....

Znamená to najít odpověď na praktické otázky, jak bude Unie skládající se z více než 30 zemí fungovat v praxi.

Zejména pak, pokud jde o naši schopnost jednat.

Dobrá zpráva je, že s každým rozšířením se potvrdilo, že ti, kteří byli přesvědčeni, že nás to ochromí, se mýlili.

Vezměte si několik posledních let.

Na nástroji NextGenerationEU jsme se v EU dohodli s 27 zeměmi.

Na nákupu vakcín jsme se v EU dohodli s 27 zeměmi.

Na sankcích jsme se dohodli v rekordním čase – rovněž v EU s 27 zeměmi.

Na nákupu zemního plynu jsme se dohodli – nejen v EU s 27 zeměmi, ale i s Ukrajinou, Moldavskem a Srbskem.

Víme tedy, že je to možné.

Ale musíme se blíže podívat na jednotlivé oblasti politiky a posoudit, jak se jich rozšíření Unie dotkne.

Proto Komise začne pracovat na řadě **přezkumů politiky před rozšířením**, aby se zjistilo, jakým způsobem je nutno každou oblast větší Unii přizpůsobit.

Budeme se muset zamyslet nad tím, jak by fungovaly naše instituce – jak by vypadal Parlament a Komise.

Musíme diskutovat o budoucnosti našeho rozpočtu – pokud jde o to, **co** se z něj má financovat, **jakým způsobem** a jak má být **financován** samotný rozpočet.

Musíme také přijít na to, jak zajistit spolehlivé závazky v oblasti bezpečnosti ve světě, ve kterém dnes zastrašování hraje významnější roli než kdykoli předtím.

To jsou otázky, kterými se musíme zabývat **dnes**, jestliže chceme být připraveni na zítřek.

A Komise je připravena přispět svým dílem.

.....

Komise začne pracovat na řadě **přezkumů politiky před rozšířením**, aby se zjistilo, jakým způsobem je nutno každou oblast větší Unii přizpůsobit.

.....

Z tohoto důvodu **předneseme naše návrhy k diskusi vedoucích představitelů v rámci belgického předsednictví.**

Vede nás víra, že dokončení Unie je nejlepší investicí do míru, bezpečnosti a prosperity na našem kontinentě.

Je tedy opět na čase, aby si Evropa vytyčila ambice a určila své směřování.

Závěr

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

Viktorie Amelinová věřila, že je naší povinností **napsat novou kapitolu dějin Evropy.**

Zde se dnešní Evropa nachází.

V době a na místě, kde se píše dějiny.

Budoucnost našeho kontinentu závisí na volbě, kterou učiníme dnes.

Na krocích, které podnikneme pro dokončení naší Unie.

Lidé v Evropě chtějí Unii, která se za ně v době soupeření velmocí postaví.

Ale také Unii, která je ochraňuje a stojí při nich jako partner a spojenec v jejich každodenním životě.

A my budeme jejich hlasu naslouchat.

Pokud je něco důležité pro Evropany, je to důležité pro Evropu.

Zamyslete se znovu nad vizí a představou mladé generace, které jsem zmínila na začátku svého projevu.

Nyní nastal okamžik ukázat jim, že dokážeme vybudovat kontinent, na kterém můžete být tím, kým jste, milovat, koho chcete, a mít tak vysoké cíle, jaké chcete.

Kontinent, který je **v souladu s přírodou a zaujímá vedoucí postavení v nových technologiích.**

Kontinent **sjednocený ve svobodě a míru.**

Opakuji – toto je okamžik, kdy má Evropa odpovědět na dějinnou výzvu.

Ať žije Evropa!

Kontinent, **který je v souladu s přírodou a zaujímá vedoucí postavení v nových technologiích.**

Brusel, 13. září 2023

Vážená paní předsedkyně,
Vážený pane premiére,

dějiny jsou v pohybu. Události, které jsme v posledních čtyřech letech prožili, budou formovat podobu světa v nadcházejících desetiletích: od globální pandemie až po návrat války na náš kontinent, od nárůstu výskytu extrémních povětrnostních jevů až po příchod umělé inteligence.

Tento bod zlomu v dějinách světa je i zlomovým bodem pro Evropu. Geopolitická Unie se prohloubila – v souvislosti s naší reakcí na válku proti Ukrajině a na soupeření mocností. Nástroj NextGenerationEU zažehl motor naší ekonomiky a akceleroval náš přechod na čistou energii a digitalizaci. Zelená dohoda pro Evropu – naše strategie růstu – vede Evropu pevně ke klimatické neutralitě a zároveň je hnací silou naší reakce na ruskou agresi. Začali jsme budovat zdravotní Unii a zvyšovat svou nezávislost v klíčových odvětvích, jako jsou energetika, čipy a suroviny. Stali jsme světovými průkopníky v oblasti digitálních práv, naše oživení vychází z pilířů sociálních práv a díky naší iniciativě týkající se kurzarbeitu jsme zachránili 40 milionů pracovních míst. I v oblasti rovnosti žen a mužů jsme hybatelem změn, například přijetím směrnice o zastoupení žen v řídicích a dozorčích orgánech nebo přistoupením EU k Istanbulské úmluvě.

*Díky společné práci orgánů EU jsme navzdory všem krizím **splnili více než 90 % úkolů stanovených v politických směrech z roku 2019.** Nalezli jsme dohodu ohledně **63 % z 633** legislativních návrhů, které tato Komise předložila. Naše práce však zdaleka není u konce. Zbývající čas do voleb do Evropského parlamentu proto nutně musíme využít nejen na to, abychom dokončili započatou práci, ale abychom rovněž připravili půdu pro léta nadcházející.*

Nastal čas teď přinést řešení a připravit se na budoucnost. Je proto zcela zásadní, abychom dosáhli dohody ohledně již předložených legislativních návrhů. Evropský parlament i Rada během tohoto funkčního období znovu prokázaly – naposledy přijetím našeho aktu na podporu výroby munice v rekordním čase – že pokud existuje vůle, vše je možné. V nadcházejících měsících musíme prokázat, že stejnou společnou vizi sdílíme, pokud jde o schválení klíčových právních předpisů, jako je nový pakt o migraci a azylu, splnění úkolů vyplývajících z přezkumu správy ekonomických záležitostí nebo schválení aktu o umělé inteligenci. Usilujme rovněž o přijetí návrhu na revizi rozpočtu EU v polovině období, který zahrnuje nezbytné financování našich bezprostředních priorit.

*S cílem upřednostnit tuto probíhající legislativní činnost předloží Komise pouze **omezený počet nových iniciativ, které odrážejí naše stávající závazky nebo reagují na nově se objevující výzvy**, jako je cíl v oblasti klimatu do roku 2040 nebo boj proti organizované trestné činnosti, například převaděčství lidí nebo obchodování s drogami. Niž uvedený seznam vyzdvihuje naše klíčové priority, u nichž jsme řádně zvážili politický dialog s Evropským parlamentem, Radou a poradními orgány. Tato opatření budou podrobně popsána a doplněna v našem pracovním programu na rok 2024.*

Souběžně budeme i nadále pracovat na tom, abychom zajistili transformaci, která je spravedlivá vůči lidem, průmyslu i zemědělcům. Budeme dále usilovat o snížení administrativní zátěže a posílení naší průmyslové konkurenceschopnosti a síly jednotného trhu. Budeme i nadále usilovat o spravedlivější Evropu a o realizaci evropského pilíře sociálních práv, zejména prostřednictvím **summitu ve Val Duchesse** se sociálními partnery, který se uskuteční během belgického předsednictví, a to téměř 40 let po historickém setkání na stejném místě, jenž pomohlo zahájit evropský sociální dialog. A povedeme řadu **dialogů o čisté transformaci s průmyslem a strategický dialog se zemědělskou komunitou**, abychom zajistili, že provádění této transformace bude probíhat spravedlivým, inteligentním a inkluzivním způsobem. Mario Draghi vypracuje zprávu o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti, která se zaměří na výzvy, jimž čelí průmysl a podniky na našem jednotném trhu.

Budeme se i nadále snažit o to, aby naše **vlastní orgány a instituce více reprezentovaly lidi, kterým slouží**. Ženy dnes v Komisi zastávají více než 47 % vedoucích pozic. Jsme tedy zcela v mezích všeobecně uznávané definice vyváženého zastoupení žen a mužů. Poprvé v historii zastávají ženy v Komisi více funkcí generálního ředitele než muži.

Zanedlouho uplynou celé dva roky od začátku války a Evropa bude Ukrajinu i nadále vytrvale a neochvějně podporovat. Tak dlouho, jak bude potřeba. Unie a její členské státy již poskytly na podporu ukrajinského hospodářství, společnosti a vojenského úsilí celkem **76 miliard eur**. A jsem hrdá na to, že navrhne **prodloužit dočasnou ochranu poskytovanou Ukrajincům na území EU**. To znamená, že naši ukrajínští přátelé budou mít i nadále přístup na náš trh práce, do škol a ke zdravotní péči. Ukrajina postupuje na cestě ke svému místu v Unii, které jí právem náleží, a my budeme i nadále usilovat o sblížení našich hospodářství. Zároveň dále zpřísňujeme a rozšiřujeme sankce a snažíme se zvýšit naši vojenskou pomoc prostřednictvím Evropského mírového nástroje a také pokračujeme ve výcviku ukrajinských vojáků.

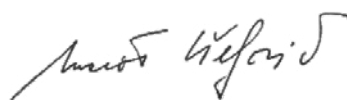
Úkol, k němuž jsme povoláni, nelze nazvat jinak než historickým úkolem. **Během příprav kandidátských zemí na přistoupení se i Unie musí připravit**. Toto příští rozšíření totiž musí být katalyzátorem pokroku, stejně jako v případech všech předchozích rozšíření, která předcházely a doprovázely hluboké institucionální reformy. Komise v této záležitosti předloží své nápady.

V prvních měsících svého funkčního období jsem řekla, že Evropa je příběhem generací. V době, kdy k volbám míří nová generace Evropanů, musíme naplnit jejich ambice a věnovat pozornost jejich obavám. Musíme vytyčit další postup k **dokončení Unie a přípravě příští generace evropského projektu**.

To je náš společný úkol. Můžete se spolehnout, že Komise s vámi bude spolupracovat na každém kroku.

Ursula von der Leyenová

Maroš Šefčovič

Klíčové priority na rok 2024

Zelená dohoda pro Evropu

- balíček předpisů k evropské větrné energii
- klimatický cíl pro rok 2040
- iniciativa pro vodohospodářskou odolnost

Evropa připravená na digitální věk

- právní rámec EU pro vesmír
- strategie pro ekonomiku založenou na datech z kosmických systémů
- iniciativa pro zpřístupnění kapacity evropských superpočítačů začínajícím podnikům v oblasti etické a odpovědné UI

Hospodářství ve prospěch lidí

- iniciativa EU pro biotechnologie a biovýrobu
- opatření v návaznosti na summit ve Val Duchesse
- pokročilé materiály pro vedoucí postavení v průmyslu
- iniciativa týkající se pravidel pro evropskou radu zaměstnanců

Silnější Evropa ve světě

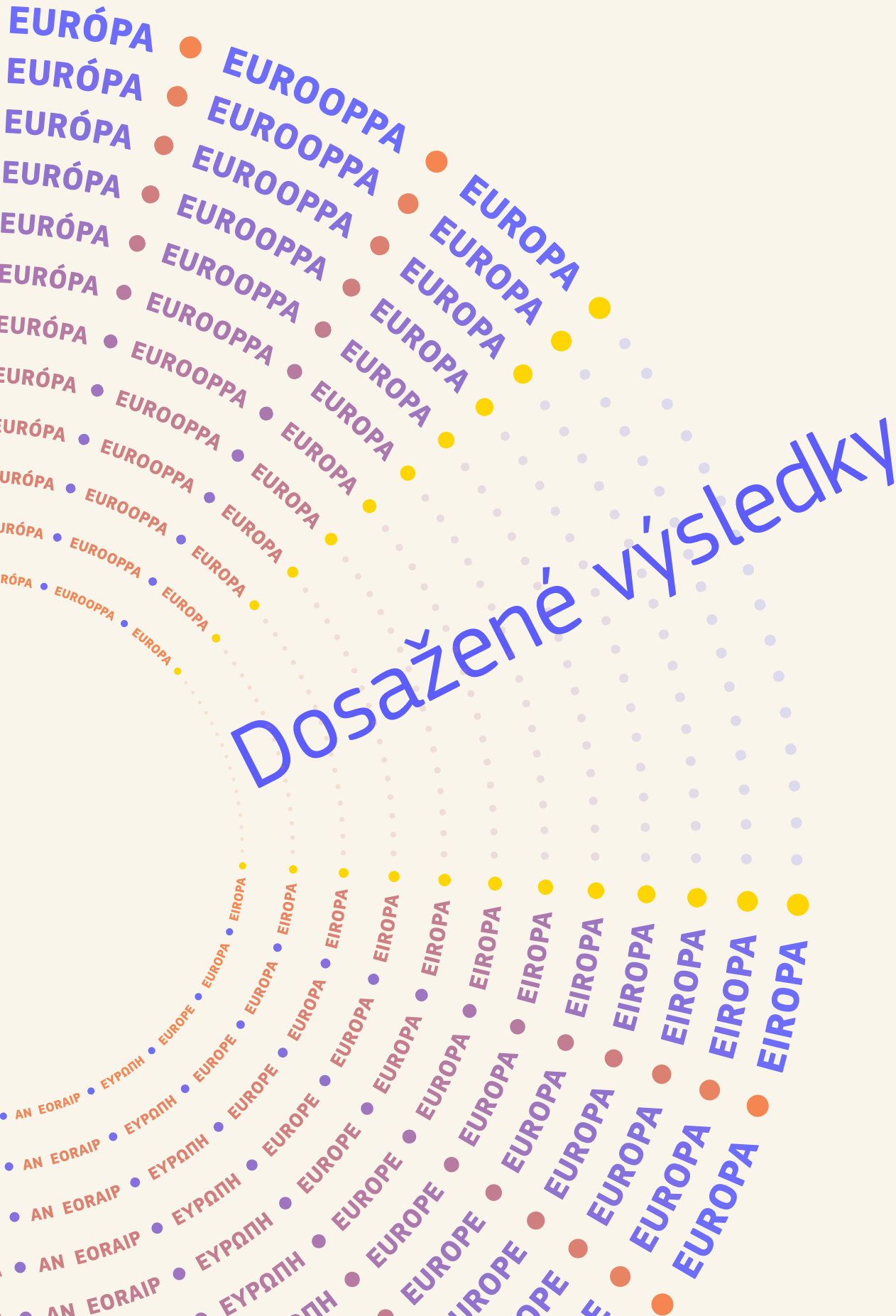
- posílení partnerství s Afrikou
- průmyslová strategie pro evropskou obranu

Podpora evropského způsobu života

- prodloužení dočasné ochrany osob prchajících z Ukrajiny
- akční plán pro boj proti obchodování s drogami, včetně evropské aliance přístavů
- aktualizace právního rámce a posílení spolupráce v oblasti boje proti převaděčství migrantů
- společný evropský diplom

Nový impuls pro evropskou demokracii

- sdělení o předvstupních reformách a přezkumech předvstupní politiky
- doporučení Komise o integrovaných systémech ochrany dětí

Evropa: budoucnost, za kterou se vyplatí bojovat

Před rokem se Evropská unie setkala s jednou z největších výzev, které kdy musela čelit – na našem kontinentu vypukla válka a vůbec poprvé byla nějaká sousední země vystavena útoku kvůli svému přání vstoupit do naší Unie. Rusko se pokusilo vydírat nás prostřednictvím energií a Evropa se ocitla na pokraji krize v oblasti fosilních paliv. Nevěděli jsme, zda naše zásoby plynu vydrží přes zimu. Hluboko ve svých srdcích jsme však cítili, že nemůžeme opustit naše ukrajinské přátele, kteří bojují za svou svobodu. **Museli jsme rychle překonat závislost na ruských fosilních palivech, a to diverzifikací a urychlením přechodu na čistou energii. A společně se nám to podařilo.** Nikoli proto, že to bylo snadné, ale proto, že to bylo správné.

V tomto duchu funguje Evropská komise Ursuly von der Leyenové. Od roku 2019 Evropané přestáli celosvětovou pandemií, překonali energetickou krizi a ve svých domovech přijali největší počet vysídlených osob od druhé světové války. Navzdory nepříznivým okolnostem jsme nikdy nepolevili v úsilí o dosažení Zelené dohody pro Evropu, digitálních inovací zaměřených na člověka a sociální spravedlnosti. **Tato Komise zůstává věrná svému slovu a plní své úkoly.**

Nejenže občané EU znovu získali důvěru v odolnost, pohotovost a vizi Unie, ale my Evropané jsme nyní také silnější a jednotnější. Po ruské invazi na Ukrajinu v únoru 2022 i nadále stojíme po boku Ukrajiny a jejího lidu. Prohloubili jsme a rozšířili rozsah našich sankcí, které v ruské válečné mašinérii zanechávají

hluboké stopy. Prosazujeme řád založený na pravidlech, podle nichž musí Rusko odpovídat za své zločiny, a **usilujeme o dosažení spravedlivého míru.** Pomohli jsme zaplnit rozpočtovou mezeru Ukrajiny na rok 2023 a navrhli jsme pokračovat v podpoře její ekonomiky i v nadcházejících letech prostřednictvím nového nástroje v rámci rozpočtu EU. Zároveň **připravujeme integraci Ukrajiny do naší evropské rodiny** a zaměřujeme se při tom na obnovu a reformy. V zájmu podpory bezpečnosti rozšířené Unie posilujeme obranyschopnost Evropy.

Díky plánu **REPowerEU** jsme vyhráli energetickou válku, kterou Rusko zahájilo proti naší ekonomice: vyhnuli jsme se blackoutům, snížili jsme ceny energií na úroveň před válkou a zdvojnásobili jsme podíl čisté, cenově dostupné a domácí energie z obnovitelných zdrojů. V květnu 2023 **vyrobila EU poprvé v historii více elektřiny z větrné a solární energie než z fosilních paliv.** Zaměřujeme se na to, co evropský průmysl potřebuje, aby vyhrál celosvětový závod o dosažení uhlíkové neutrality. Ve všech případech – od aktu o průmyslu pro nulové čisté emise až po akt o kritických surovinách a vodíkovou banku – se jedná o přelomové legislativní iniciativy.

Ústředním prvkem hospodářské transformace EU je nástroj **NextGenerationEU**, náš historický plán na podporu oživení a investic. U příležitosti 30. výročí jednotného trhu investuje 27 členských států společně do infrastruktury, jako jsou energetická propojovací vedení a energetické ostrovy, a do elektrické mobility.

Rozšiřujeme inovativní odvětví zaměřující se např. na baterie, čipy a vodík. Trh práce v EU je nejsilnější za několik desetiletí, ale nedostatek dovedností potřebných pro ekologickou a digitální transformaci by mohl snížit naši schopnost dosáhnout cílů, které jsme si stanovili. Proto jsme také rok 2023 označili za Evropský rok dovedností, aby se celoživotní zvyšování kvalifikace a odborná příprava znovu staly prioritou.

Pro tuto Komisi znamená EU v především to, že „lidé usilují o společné cíle – o svobodu, prosazování svých hodnot, jednoduše o lepší budoucnost“. S blížícími se **volbami do Evropského parlamentu v roce 2024** musíme učinit vše, co je v našich silách, abychom posílili postavení občanů a zajistili, že využijí svého demokratického práva volit. Budeme chránit demokratický prostor před vměšováním a hrozbami, včetně korupce, dezinformací, útoků na novináře a pokusů cizích mocností o naše rozdělení. **Naše síla spočívá v demokratických tradicích, ambicích a jednotě.**

Od zakladatelů evropského mírového projektu, kteří se po druhé světové válce odvážili představit si sjednocenou Evropu, přes ty, kteří v roce 1989 zbořili železnou oponu rozdělující náš kontinent, až po současné hrdiny bojující na Ukrajině za svobodu a evropskou budoucnost svých dětí – **nás všechny spojuje boj za to, co je správné.** Evropa se dnes opět zasazuje o budoucnost, za kterou stojí za to bojovat, a tato budoucnost leží v našich rukou.

Evropa se dnes opět zasazuje o budoucnost, za kterou stojí za to bojovat, a **tato budoucnost leží v našich rukou.**

1 Obrana evropského slibu

Poprvé v historii byla sousední země napadena kvůli tomu, že si přeje být součástí evropské rodiny. Rusko vede válku proti svrchovanému rozhodnutí Ukrajiny – a jasně vyjádřeně vůli jejích obyvatel – přiblížit se k naší Unii. Naše reakce byla jasná a musí být také trvalá. Musíme a budeme i nadále usilovat o spravedlivý mír. Znamená to, že budeme Ukrajině pomáhat bránit se, znovu získat plnou svrchovanost a pokročit směrem k členství v EU.

Pro dosažení těchto cílů poskytujeme Ukrajině humanitární a hospodářskou pomoc i vojenskou podporu, vyčlenili jsme značné finanční prostředky na okamžité potřeby země, na oživení a modernizaci, na zachování provozu základních veřejných služeb, jako jsou nemocnice a školy, na obnovu Ruskem zničené kritické infrastruktury, jako jsou energetické soustavy, vodovody, dopravní sítě, silnice a mosty, a na pomoc při zajišťování potřebných obranných schopností. Také jsme Ukrajincům žijícím v EU udělili právo na dočasnou ochranu, dětem bez doprovodu, které trpí obtížemi, nabízíme ochranu a specializované rehabilitační služby jak na Ukrajině, tak v EU, a podporujeme komplexní reformu Ukrajiny v oblasti péče o děti.

Ukrajinu podporujeme i v tom, aby Rusko pohnala k odpovědnosti za jeho zločin

agrese a válečné zločiny, a usnadňujeme bezpečný návrat ukrajinských dětí deportovaných do Ruska. Aby se oslabila schopnost Ruska vést válku, **uvalila na něj Evropská unie sankce ve formě 11 rozsáhlých sankčních balíčků**. Sankce mají dopad na klíčová odvětví ruského hospodářství, zmrazují značná aktiva a blokují klíčovým ruským bankám přístup do systému SWIFT. V oblasti obrany posílila EU spolupráci s Organizací Severoatlantické smlouvy (NATO) a zároveň prostřednictvím Evropského obranného fondu posílila svou vlastní společnou obrannyschopnost.

Budeme s Ukrajinou tak dlouho, jak bude třeba

Od chvíle, kdy na Ukrajinu vrhla temný stín ruská válečná agrese, na sebe Evropská unie vzala tu nejdůležitější povinnost, chránit ukrajinské civilisty. Již několik dní po začátku ruské invaze, dne 4. března 2022, EU jednomyslně uplatnila **směrnici o dočasné ochraně**, historicky poprvé za dvacet let od jejího přijetí. Díky tomu získali ukrajínští občané prchající před válkou od samého začátku práva v rámci EU, včetně povolení k pobytu, bydlení, přístupu na trh práce, lékařské péče, a hlavně vzdělání pro děti.

Členské státy EU otevřely své domovy a srdce milionům Ukrajinců a poskytly dočasnou ochranu přibližně 4 milionům osob, z nichž téměř polovinu tvoří ženy. **EU se stala bezpečným útočištěm pro téměř pětinu ukrajinských dětí.** Tato všeobecná společenská reakce na největší vysídlování lidí v Evropě od druhé světové války stále ještě rezonuje v celé struktuře naší společnosti.

.....

Ukrajínští občané prchající před válkou zachránili v Irsku

venkovskou základní školu, jíž hrozilo uzavření. Škola Lismoil National School v Roscommonu přijala 14 ukrajinských dětí a ty nyní tvoří více než polovinu jejich žáků.

.....

V současné době se odhaduje, že v rámci Ukrajiny je vnitřně vysídleno více než pět milionů osob. Temná mračna války a záměrné útoky Ruska na civilisty znamenají, že podle odhadů bude v roce 2023 potřebovat humanitární pomoc 17,6 milionu osob.

Od začátku invaze vyčlenila Komise na programy humanitární pomoci 733 milionů EUR. Na humanitární pomoc na Ukrajině bylo celkem uvolněno 685 milionů EUR a 48 milionů EUR bylo poskytnuto ukrajinským občanům prchajícím před válkou a hostitelským komunitám v sousedním Moldavsku. V období od ledna do června 2023 **obdrželo od EU a dalších velkorysých přispěvatelů humanitární podporu 7,9 milionu Ukrajinců**, a to i v těžce zasažených oblastech.

Od ledna 2023:

- potravinová pomoc byla poskytnuta více než 4 milionům lidí;
- lékařské pomoci nebo zdravotnického materiálu se dostalo 5,6 milionu lidí;
- peněžité pomoci byla poskytnuta 2,9 milionu lidí;

Dočasná ochrana pro přibližně 4 miliony osob

Komise vyčlenila na programy humanitární pomoci 733 milionů EUR

- kritické služby ochrany byly rozšířeny na 1,1 milionu osob a
- téměř 3,3 milionu lidí znovu získalo přístup k čisté vodě a základním hygienickým a sanitárním službám.

V rámci iniciativ **CARE 2022** (akce v rámci politiky soudržnosti na podporu uprchlíků v Evropě a flexibilní pomoc územím) byla do politiky soudržnosti zavedena rozsáhlá flexibilita, která umožňuje přeprogramovat až 17 miliard EUR z nepřidělených prostředků určených na soudržnost na období 2014–2020, přičemž se v období 2021–2027 na podporu lidí prchajících před ruskou invazí počítá s určitou cílenou flexibilitou.

Většina ukrajinských občanů s dočasnou ochranou se v EU dobře integrovala.

To platí zejména v Estonsku, kde téměř polovina Ukrajinců v produktivním věku již má zaměstnání.

Prostřednictvím aktivace **mechanismu civilní ochrany EU** Unie účinně směřovala pomoc Ukrajině ze všech 27 členských států, jakož i z Islandu, Severní Makedonie, Norska, Srbska a Turecka. Ukrajině bylo poskytnuto více než 94 000 tun věcné pomoci, odhadem za více než 760 milionů EUR. Zahrnuje to mobilizaci našich vlastních nouzových zásob v systému rescEU v hodnotě 121 milionů EUR na přístřeší, energii, lékařskou pomoc a specializované vybavení na zmírnění rizik pro veřejné zdraví, jaká představují chemické, biologické, radiologické a jaderné hrozby. **Jedná se ukázkový příklad skutečné solidarity EU.**

Vzhledem k tomu, že Rusko nadále ohrožuje civilní jaderná zařízení, poskytla EU Ukrajině ze strategické rezervy rescEU materiální pomoc **v oblasti jaderné bezpečnosti** o hodnotě více než 54,8 milionu EUR. S finančními prostředky z Evropského nástroje pro mezinárodní spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti byla zahájena obnova laboratoří a vybavení poškozených ruskými okupanty v uzavřené zóně Černobylu a byl zaveden moderní automatizovaný systém monitorování radiace.

Kromě toho je EU průkopníkem **zdravotní evakuace ukrajinských pacientů**, kteří naléhavě potřebují lékařskou péči. Těchto zdravotních evakuací ukrajinských pacientů bylo prostřednictvím **mechanismu civilní ochrany EU** úspěšně provedeno více než 2 500. V rámci další pomoci těmto pacientům otevřela EU v září 2022 v polském městě

Řešov centrum Medevac. Zdravotní evakuační lety jsou provozovány každý týden za použití specializovaného zdravotnického letadla poskytnutého Norskem a financovaného EU. Z programu EU4Health se navíc financují projekty zaměřené na **duševní zdraví a psychologickou podporu** lidem na Ukrajině i občanům, kteří do EU z Ukrajiny přicházejí.

V reakci na hanebné útoky Ruska na energetickou infrastrukturu Ukrajiny byla urychleně přijata mimořádná opatření. EU dodala Ukrajině spolu se svými humanitárními partnery přibližně **5 760 generátorů elektřiny**. Tyto generátory mají různou velikost a kapacitu, od takových, které jsou schopny zásobovat jednotlivé domácnosti, až po větší modely dostačující k zásobování nemocnic. Ve spolupráci se společnostmi Enel Komise rovněž darovala Ukrajině **5 700 solárních panelů**. Vyrábějí se v italské Katánii s podporou Inovačního fondu. Elektřinu budou poskytovat školám, nemocnicím a hasičským útvarům.

Na počátku války učinila EU rozhodný krok ke **stabilizaci elektroenergetických soustav Ukrajiny a Moldavska** a synchronizovala jejich elektrické rozvodné sítě s kontinentální evropskou sítí. Od 7. května 2022, kdy byl zahájen provoz nového elektrického vedení mezi Polskem a Ukrajinou, mohou Ukrajina a Moldavsko dovážet z kontinentální Evropy až 1 050 megawattů.

Uprostřed válečného chaosu je nanejvýš důležité, aby Ukrajinci mohli zůstat ve spojení se svými blízkými. Komise proto

5 700

solárních panelů darovaných
Evropskou komisí Ukrajině

oslovila telekomunikační operátory z EU a Ukrajiny a vyzvala je, aby Ukrajincům v EU umožnily po dobu tří měsíců používat mobilní telefony s minimálními nebo žádnými poplatky za roaming. Tato dohoda, kterou podepsalo 38 společností, úspěšně **usnadňuje přeshraniční roaming**. Kromě zajištění cenové dostupnosti roamingu rozdělila EU uprchlíkům z Ukrajiny 2,5 milionu SIM karet a zřídila Wi-Fi hotspoty na hraničních přechodech a v ubytovacích zařízeních. Dne 24. dubna 2023 začlenila EU pravidla týkající se roamingu do dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou.

Plné využití hospodářské a finanční síly Evropské unie

Od samého počátku invaze projevily EU a její členské státy s Ukrajinou bezprecedentní solidaritu a **uvolnily 59 miliard EUR ve formě finanční, humanitární, mimořádné a vojenské pomoci**. Na posílení celkové hospodářské, společenské a finanční odolnosti Ukrajiny bylo vyčleněno celkem 38,8 miliardy EUR – 31 miliard EUR z rozpočtu EU a 7,8 miliardy EUR od členských států. Na podporu ukrajinským ozbrojeným silám při obraně jejich národa byla uvolněna vojenská pomoc EU ve výši přibližně 20 miliard EUR, přičemž 5,6 miliardy EUR z této pomoci bylo uvolněno pod záštitou Evropského mírového nástroje. Kromě toho EU a její členské státy uvolnily nejméně 17 miliard EUR na pomoc lidem prchajícím z Ukrajiny. **Celková podpora Ukrajiny a jejího lidu tak dosahuje 76 miliard EUR.**

V roce 2022 poskytla EU **Ukrajině makrofinanční pomoc ve výši 7,2 miliardy EUR** na zajištění nepřetržitého fungování vlády této země a na poskytování veřejných služeb. Z této rozpočtové podpory bylo v rámci globální iniciativy na získávání

finančních prostředků „Stojíme za Ukrajinou“ a mezinárodní dárcovské konference na vysoké úrovni na podporu Ukrajiny v květnu 2022 přislíbeno 500 milionů EUR na řešení naléhavých problémů, které v této zemi vznikly v souvislosti s bydlením, vzděláváním a zemědělstvím.

V roce 2023 poskytne EU Ukrajině bezprecedentní balíček podpory ve výši až **18 miliard EUR** ve formě vysoce zvýhodněných úvěrů. **Z této podpory již bylo vyplaceno 12 miliard EUR.** Díky tomu je Ukrajina schopna nadále vyplácet mzdy a důchody a zachovat základní veřejné služby, jako jsou nemocnice, školy a bydlení pro relokované osoby. Pomůže to rovněž zajistit makroekonomickou stabilitu a obnovit zničenou kritickou infrastrukturu.

EU poskytuje Ukrajině podpurný balíček ve výši až **18 miliard EUR**

V červnu 2023 navrhla Evropská komise při přezkumu víceletého finančního rámce (VFR) v polovině období vytvořit v rámci **rozpočtu Evropské unie pro Ukrajinu nový nástroj**. Tento nástroj zajistí Ukrajině v letech 2024 až 2027 soudržnou, předvídatelnou a pružnou finanční podporu. Nástroj pro Ukrajinu počítá až s 50 miliardami EUR jak ve formě grantů z rozpočtu EU, tak úvěrů získaných na kapitálových trzích. Vláda

49 milionů tun

ukrajinských zemědělských produktů

© Adobe Stock

99 miliard EUR

odhadovaná hodnota těchto produktů

Ukrajiny navíc v těsné spolupráci s Komisí připraví plán investic a reform.

Trasy solidarity mezi EU a Ukrajinou se staly životně důležitými pro ukrajinské hospodářství, neboť usnadňují vývoz obrovského množství – 49 milionů tun – ukrajinských zemědělských produktů. Tyto životně důležité koridory zajišťují nejen vývoz zemědělských produktů, ale také dovoz nezbytných komodit. Celková obchodní hodnota realizovaná prostřednictvím tohoto koridoru se odhaduje na přibližně 99 miliard EUR. Na zvýšení kapacity a efektivnosti těchto tras solidarity se mobilizuje významná částka 1 miliardy EUR z příspěvků Komise, Evropské investiční banky, Evropské banky pro obnovu a rozvoj a Skupiny Světové banky.

V únoru 2023 byl mezi Komisí a Ukrajinou uzavřen přelomový pakt, který přidružil **Ukrajinu k programu pro jednotný trh**. Jeho cílem je usnadnit jí přístup na trh, podpořit příznivé podnikatelské prostředí a stimulovat dlouhodobě udržitelný růst. Společně s trasami solidarity fungují autonomní obchodní opatření EU, která zajišťují úplnou liberalizaci cel pro dovoz veškerého ukrajinského zboží do EU, aby byl zajištěn hladký tok klíčových zemědělských produktů z Ukrajiny do EU a dále. Dne 5. června 2023 byla opatření prodloužena o další rok.

Přidružení Ukrajiny k programu Horizont Evropa a programu Euratomu pro výzkum

a odbornou přípravu je zásadní iniciativou zaměřenou na zachování a **posílení ukrajinského výzkumného a inovačního ekosystému**. Kromě toho byla mezi EU a Ukrajinou začátkem června 2023 podepsána dohoda, která umožní předkladatelům projektů z Ukrajiny žádat o finance z EU na projekty ve společném zájmu v oblasti dopravy, energetiky a digitálních technologií, které mají dále zlepšovat propojení Ukrajiny se sousedními státy EU. Dohoda podpoří integraci Ukrajiny do jednotného trhu EU a podníká růst, zaměstnanost a konkurenceschopnost.

Pomáháme Ukrajině bránit se

Stateční ukrajinští vojáci chrání svou zem, svůj lid a jeho demokratické hodnoty, ale potřebují k tomu více než jen statečnost. Na obranu svého národa potřebují zdroje. A tady přichází na pomoc EU se svou silou a svými zdroji v rámci tří strategických cest: vybavení, výcviku a průmyslové výroby.

Neochvějná podpora EU má na bojišti rozhodující vliv. **Evropský mírový nástroj** s finančními prostředky ve výši 5,6 miliardy EUR umožňuje dodávky tanků, vrtulníků, systémů protivzdušné obrany, raket a střeliva. Tento příspěvek, který byl posílen dvoustrannou vojenskou pomocí členských států, znamená, že Ukrajině byla poskytnuta **vojenská podpora v celkové výši 20 miliard EUR**. EU je odhodlána Ukrajinu nadále podporovat tak dlouho,

jak bude třeba. Zároveň pokračují jednání o významném dlouhodobém přístupu k vojenské podpoře prostřednictvím Evropského mírového nástroje.

Naše úsilí však nekončí poskytnutím vybavení. **Vojenská pomocná mise EU** s rozpočtem 168 milionů EUR řízená Radou je zaměřena na posílení vojenských schopností ukrajinských ozbrojených sil a již vycvičila 25 000 ukrajinských vojáků. Do konce roku bychom chtěli plně **vycvičit 30 000 ukrajinských vojáků**.

Dne 20. března 2023 se Rada Evropské unie dohodla na významném návrhu – dodat Ukrajině tolik potřebné střelivo. Cílem této iniciativy je urychlit dodávky a společně zadávání veřejných zakázek, aby bylo možné do 12 měsíců dodat Ukrajině 1 milion kusů dělostřelecké munice. Iniciativa vychází ze strategie složené z těchto tří částí:

- zaprvé, pomoc členským státům při okamžitém přesunu dělostřelecké munice ráže 155 mm z vnitrostátních zásob;
- zadruhé, konsolidace evropské poptávky iniciováním společných nákupů munice ráže 155 mm členskými státy, přičemž klíčovou úlohu hraje Evropská obranná agentura,
- a konečně zvýšení kapacity EU na výrobu munice tak, aby uspokojila rostoucí poptávku Ukrajiny.

Dne 3. května 2023 Komise navrhla **akt na podporu výroby munice (ASAP)**, což je iniciativa, na niž bylo vyčleněno 500 milionů EUR. Obsahuje konkrétní cílená opatření na podporu výroby a zajištění bezpečných dodávek munice v rámci EU. Nařízení o podpoře výroby munice bylo přijato dne 20. července a vstoupilo v platnost ještě tentýž měsíc. Komise veškerými možnými prostředky usiluje o rychlé provedení tohoto

nařízení, aby členské státy mohly zajišťovat dodávky a další pomoc Ukrajině podle potřeby.

Ukrajina nečelí agresi jen na bojišti, neboť Rusko vede proti Ukrajině a EU i hybridní válku. EU na to zareagovala posílením **kybernetické odolnosti Ukrajiny** prostřednictvím investic v hodnotě 10 milionů EUR do vybavení, softwaru a dalších souvisejících forem podpory. Dalších 15 milionů EUR z balíčku v hodnotě 330 milionů EUR bylo věnováno na posílení odolné digitální transformace, která Ukrajině pomůže bojovat proti hybridním útokům Ruska.

.....

V únoru 2023 získala občanská kampaň skupinového financování v Litvě nazvaná **Radarom!** finanční prostředky na 16 radarů protivzdušné obrany, které budou chránit ukrajinské nebe před ruskými raketami. Původní cíl – pět radarů – tak byl zdaleka překonán.

.....

Pohnat Rusko k odpovědnosti

Při brutální invazi Ruska na Ukrajinu dochází k nespočetným tragickým ztrátám na životech a bezpočet osob prochází nevýslovným strádáním. Buča, která kdysi byla poklidným předměstím na okraji Kyjeva, je nyní výraznou připomínkou hrůzného mučení, znásilňování a zabíjení nevinných civilistů, k němuž došlo v březnu 2022 a které nadále pokračuje na celém okupovaném území Ukrajiny. **EU ctí památku všech obětí a posiluje své neochvějné odhodlání zajistit, aby vyhrála spravedlnost** a tyto zločiny nezůstaly nepotrestány.

V současné době vyšetřuje Generální prokuratura Ukrajiny více než 100 000 případů údajných válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, které jsou považovány za nejzávažnější porušení mezinárodního práva. Vzhledem k rostoucímu množství důkazů roste každým dnem i odhodlání EU pomoci při vyšetřování a stíhání těchto trestných činů.

.....

Dobrovolník Konstantin Gudauskas, syn litevského otce a kazašské matky, použil svůj kazašský pas k cestě přes Rusy okupovaná území na Ukrajině a pomohl zachránit více než 200 lidí v kyjevském regionu, zejména v Buči. Ukrajinci ho nazvali „**Andělem z Buči**“.

.....

Mezi nejzranitelnější oběti zvěstev spáchaných Ruskem patří děti. Odhaduje se, že neodůvodněná agrese Ruska zasáhla na Ukrajině 5,7 milionu dětí ve školním věku. Zničeno nebo poškozeno bylo více než 2 800 škol a zařízení. Podle Ukrajiny **bylo do Ruska nezákonně a násilně odvezeno téměř 20 000 ukrajinských dětí**.

Od začátku protiprávní války Ruska proti Ukrajině již EU uvalila sankce na téměř **40 osob** odpovědných za nezákonnou deportaci a přesun ukrajinských dětí do Ruska a za vedení převýchovných programů. V identifikaci údajných pachatelů se pokračuje. Dne 17. března 2023 vydal Mezinárodní trestní soud příkazy k zatčení ruského prezidenta Vladimíra Putina a Mariji Alexejevny Lvové-Bělové, prezidentské komisařky pro práva dětí v Ruské federaci. Tato opatření jednoznačně dokazují, že žádná osoba není nad zákonem a že kdokoli může být postaven před soud, pokud spáchá závažné mezinárodní zločiny.

EU se dohodla, že na pomoc Mezinárodnímu trestnímu soudu při vyšetřování válečných zločinů spáchaných Ruskem věnuje 7,5 milionu EUR.

EU mimoto:

- poskytla Generální prokuratuře Ukrajiny více než 6 milionů EUR na rozvoj počítačové techniky a na klíčové IT vybavení;
- umožnila Agentuře Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust), aby bezpečně uchovávala a analyzovala důkazy v nové databázi důkazů týkajících se nejzávažnějších mezinárodních zločinů;
- posílila jak Eurojust, tak Agenturu Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) při jejich úloze koordinátorů vnitrostátních vyšetřování pro členské státy EU a

- spolupracuje s globálními partnery na vyvození odpovědnosti a mezinárodní reakci.

Podporujeme úsilí Mezinárodního trestního soudu, ale pokračujeme také v jednáních s našimi členskými státy a mezinárodními partnery o zřízení zvláštního tribunálu, který by postavil před soud ruské vedení odpovědné za zločin agrese proti Ukrajině. Jako první praktický krok předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová dne 2. února 2023 oznámila, že na podporu stávajícího společného vyšetřovacího týmu bude zřízeno **Mezinárodní středisko pro stíhání zločinu agrese vůči Ukrajině** se sídlem v Haagu.

Toto středisko, které zahájilo svou činnost v červenci 2023, podporuje koordinaci vnitrostátního vyšetřování zločinu agrese a shromažďování důkazů. Bude mít klíčový význam při navyšování kapacit pro přípravu podkladů pro projednávání trestných činů souvisejících s agresí a pro uchování relevantních důkazů pro účely stíhání a budoucích soudních řízení. Poskytne strukturu na provádění společné strategie vyšetřování a stíhání a bude přispívat k výměně a analýze důkazů shromážděných od počátku ruské agrese. Zajistí rovněž úzkou koordinaci s vyšetřováními Mezinárodního trestního soudu. Jednání o zřízení zvláštního tribunálu v rámci základní skupiny se EU účastní společně s mezinárodními partnery.

7,5 milionu EUR

věnovala EU na pomoc při
vyšetřování Mezinárodního trestního soudu

Rusko bude muset nést právní důsledky svého jednání v rozporu s mezinárodním právním řádem, včetně vyplacení reparací. Komise podporuje diskuse o zavedení **mechanismu náhrad škod** způsobených ruskou agresí vůči Ukrajině. Jako první krok k reparacím přijal Výbor ministrů Rady Evropy v Haagu dne 12. května 2023 usnesení o zřízení **mezinárodního registru škod** prostřednictvím rozšířené parciální dohody, která je otevřena třetím zemím. EU se dne 11. května 2023 stala zakládajícím přidruženým členem této dohody. Registr bude sloužit všem zainteresovaným fyzickým a právnickým osobám, jakož i ukrajinskému státu k zaznamenávání důkazů a informací o žalobách o náhradu škod, ztrát nebo zničení, které Rusko svým jednáním, které je v rozporu s mezinárodním právem, způsobilo Ukrajině.

●●●●●

„Nevěřte ruským pohádkám“ je vítězná kampaň, kterou připravilo zastoupení Komise v Bratislavě. Darina Chmúrová, která jako dítě dabovala jednu ruskou pohádku, v ní varuje své spoluobčany, aby dnes nevěřili „pohádkám“, které sponzoruje ruský stát.

●●●●●

Sankce a oslabení ruské válečné mašinerie

Protože Rusko ve své protiprávní a neospravedlnitelné vojenské agresi vůči Ukrajině stále pokračuje, je EU neochvějně odhodlána zasazovat se o svrchovanost, nezávislost a územní celistvost Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic.

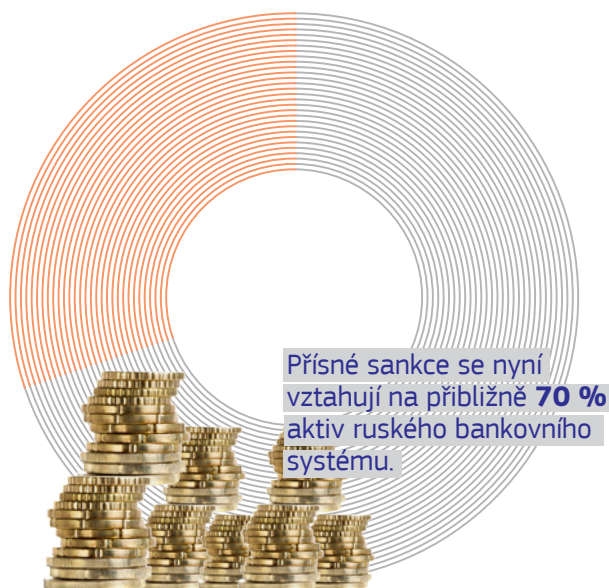
EU zatím **vůči Rusku přijala 11 účinných sankčních balíčků**. Tyto sankce zasahují srdce ruského hospodářství a připravují je o klíčové technologie a trhy. Jsou koncipovány tak, aby **výrazně omezily schopnost Kremlu financovat a vést válku**, a pro členy ruské vládnoucí elity, kteří jsou za invazi odpovědní, znamenají zřetelnou hospodářskou a politickou újmu. Tato opatření vycházejí ze stávajících sankcí uvalených na Rusko v roce 2014 po jeho nezákonné anexi Krymského poloostrova a destabilizaci východní Ukrajiny.

Osobám uvedeným na sankčním seznamu je zakázán vstup na území EU nebo průjezd přes něj a všechny jejich bankovní účty v EU jsou zmrazeny. Kromě imobilizace více než 200 miliard EUR aktiv Ruské centrální banky bylo v EU **vykázáno zmrazení aktiv vlastněných ruskými fyzickými osobami ve výši 24 miliard EUR**.

Bezprostředně po invazi se EU dohodla na vyloučení klíčových ruských bank ze systému SWIFT, což je přední světový systém pro předávání informací o finančních transakcích. Toto opatření zabránilo těmto bankám uskutečňovat rychle a účinně finanční transakce ve světě. **Přísné sankce se nyní vztahují na přibližně 70 % aktiv ruského bankovního systému.**

Navzdory tomu, že vysoké příjmy z ropy a zemního plynu sloužily Rusku během prvního roku invaze jako nárazník, zasadily sankce **ruské ekonomice vážnou ránu** a díky cenovému stropu, který zavedly EU, skupiny G7 a Austrálie, příjmy Ruska z prodeje ropy

EU se dohodla na **vyloučení klíčových ruských bank** ze systému SWIFT

© Adobe Stock

klesly. Hrubý domácí produkt (HDP) Ruska se v roce 2022 snížil o více než 2 % a Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj očekává do konce roku 2023 další pokles o 2,5 %. Vysoký rozpočtový přebytek v první polovině roku 2022 (z velké části v důsledku vysokých cen ropy a zemního plynu) se v následujících měsících vytratil, přičemž federální rozpočet za daný rok skončil schodkem ve výši 2,3 %.

Vzhledem k pokračujícímu poklesu hospodářské činnosti a poklesu cen energií se neočekává, že by se fiskální situace v krátkodobém horizontu zlepšila. V důsledku dopadu této dlouhodobé krize na ruský rozpočet, finanční trhy, zahraniční investice a průmyslové a technologické základy se budou účinky sankcí v průběhu času dále stupňovat.

Stejně jako v případě všech sankcí EU obsahují i ty, které byly přijaty v reakci na protiprávní invazi Ruska na Ukrajinu, zvláštní ustanovení pro humanitární a lékařské účely. EU dále přijala opatření k zajištění toho, aby její sankce neovlivnily obchod se třetími zeměmi v kritických odvětvích, jako je **potravinová a energetická bezpečnost**.

Kromě hospodářských opatření, která přijala, uložila EU cílené sankce osobám odpovědným za podporu, financování nebo provádění opatření, která ohrožují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny.

Celkem, včetně dřívějších individuálních sankcí uložených po nezákonné anexi Krymského poloostrova v roce 2014, **EU sankcionovala téměř 1 800 osob a subjektů**.

Zatímco většina sankcí EU je zaměřena na Rusko, některé byly rovněž přijaty proti **Bělorusku** v reakci na jeho zapojení do invaze na Ukrajinu. Dalším důvodem je i prevence obcházení sankcí proti Rusku. V souvislosti s výrobou a dodávkami dronů používaných

k útokům na Ukrajinu byly sankce uvaleny také na **Írán**.

EU rovněž schválila přísnou „**doložku proti obcházení**“, která občanům nebo podnikům EU zakazuje vědomě a záměrně obcházet sankce. Kromě toho se EU rozhodla doplnit porušení sankcí na seznam trestných činů EU uvedený ve Smlouvě o fungování Evropské unie, což představuje **významný pokrok ve vymáhání sankcí**. Toto úsilí dále posílí návrh Komise na směrnici obsahující minimální pravidla týkající se definice trestných činů a sankcí za porušení omezujících opatření EU.

Jmenování **zvláštního vyslance EU pro provádění sankcí EU** navíc slouží k posílení koordinace s partnerskými zeměmi a k zajištění toho, aby vývoz, který EU zakázala, nedorazil do Ruska přes třetí země.

Obnova a reforma na cestě Ukrajiny do Evropy

Válka proti Ukrajině má pro evropský projekt stěžejní význam. Putinova agrese se nejprve zaměřila na Ukrajinu. Jedná se o nepřijatelný útok na Chartu Organizace spojených národů a mezinárodní právo a cílí také na naše hodnoty a naši Unii. **Poprvé v historii byla sousední země napadena kvůli tomu, že si přeje být součástí evropské rodiny**. Rusko vede válku proti svrchovanému rozhodnutí Ukrajiny – a jasně vyjádřené vůli jejích obyvatel – přiblížit se k EU. Naše reakce je jasná, silná a musí být trvalá. Budeme Ukrajině i nadále poskytovat prostředky na obranu, pomáhat jí vytlačit ruského agresora z jejího území a opětovně získat svrchovanost.

Podpora ukrajinských reforem, oživení a obnovy již začala. Budoucnost Ukrajiny je v EU, jak bylo potvrzeno během významných akcí, jako bylo **vůbec první jednání sboru komisařů a ukrajinské vlády**, které se konalo ve dnech 2.–3. února 2023. Od června 2022 je Ukrajina uznána za kandidátskou zemi EU pod podmínkou, že provede klíčové reformy, aby dosáhla souladu se standardy a normami EU. I když bojuje za svou existenci, vykazuje Ukrajina v požadovaných reformních krocích uvedených ve stanovisku Komise k její žádosti o členství v EU rychlý pokrok.

Mezinárodní úsilí o pomoc Ukrajině má mnoho podob. V říjnu 2022 spolupřádaly Komise a Německo jako tehdejší předseda skupiny G7 v Berlíně mezinárodní konferenci odborníků o oživení Ukrajiny. Kromě toho byla dne 26. ledna 2023 spuštěna **platforma pro koordinaci dárců** určená agenturám, která má globální podporu synchronizovat. Platforma je první v historii mezinárodní pomoci. Nikdy předtím neexistovalo pro hlavní mezinárodní dárců jediné kontaktní místo, které zaručuje, že podpora půjde přesně tam, kde ji Ukrajina nejvíce potřebuje. Podpora obnovy, rekonstrukce a modernizace Ukrajiny vyžaduje obrovské mezinárodní úsilí.

V březnu 2023 zahájila Komise ve spolupráci s ukrajinskými organizacemi program budování kapacit **Nového evropského Bauhausu** pro obnovu Ukrajiny.

Významnou součástí tohoto úsilí je navrhovaný **nástroj pro Ukrajinu v hodnotě až 50 miliard EUR** v rámci rozpočtu EU, který je plánován na období 2024–2027. Vzhledem ke složitosti výzev spojených s rekonstrukcí a reformami potřebuje Ukrajina ze strany EU trvalou podporu. Cílem nástroje je řešit okamžité potřeby oživení i střednědobé úsilí o modernizaci. Investice jsou promyšleně propojovány s transformačními reformami, které Ukrajinu nasměrují na její cestu do Evropy.

Zvláštní pozornost je věnována ukrajinským dětem, které jsou budoucností země. Ruská agrese zasáhla 5,7 milionu dětí ve školním věku. Zničeno nebo poškozeno bylo více než 2 800 vzdělávacích zařízení. Komise vyčlenila na **obnovu ukrajinských škol** 100 milionů EUR a dalších 14 milionů EUR na darování školních autobusů v rámci další podpory prostřednictvím kampaně „Školní autobusy pro Ukrajinu“ v 11 členských státech EU. Ukrajina tak získá darem 300 autobusů, které zajistí bezpečný převoz ukrajinských dětí do škol.

Na odstraňování velkého počtu min a nevybuchlé munice na ukrajinském území poskytla Komise **z prostředků humanitární pomoci určených pro tento účel 3,5 milionu EUR**, a to prostřednictvím mezinárodních nevládních organizací. Humanitární pomoc při odminování podpořil kromě toho **nástroj zahraniční politiky** částkou 18 milionů EUR a ukrajinské kapacity na odstraňování min podporuje opatření pomoci v rámci **Evropského mírového nástroje** částkou 4 milionů EUR.

Kromě toho jsou v pokročilé fázi přípravy akce rychlé reakce s celkovým rozpočtem až 25 milionů EUR. V jejich rámci bude dodáno další odminovací zařízení k účinnějšímu řízení odminování.

.....

Odborníci na odstraňování min z Chorvatska si již vyměňují odborné znalosti s kolegy z Ukrajiny. Chorvatsko je jediným členským státem EU, který dosud musí na svém území odstraňovat miny, které tam zůstaly po válce v 90. letech. Do roku 2027 při tom bude čerpat podporu EU ve výši 120 milionů EUR. Bolestivé zkušenosti Chorvatska s válkou mu přinesly neocenitelné dovednosti, které nyní pomohou Ukrajině s obnovou a oživením.

.....

EU rovněž podniká kroky k **zajištění toho, aby Rusko a jeho oligarchové Ukrajině nahradili škody**. V listopadu 2022 byly představeny možnosti, jak využít zmrazená ruská aktiva ve výši více než 24 miliard EUR a příjmy z imobilizovaného majetku Ruské centrální banky ve výši více než 200 miliard EUR v EU ve prospěch oživení Ukrajiny. Komise a vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku pracují na návrhu, který se zaměří na kompenzaci ztrát Ukrajině. V tomto ohledu budou všechna zvolená opatření muset respektovat zásady mezinárodního a evropského práva, jakož i hodnoty EU, zejména zásadu proporcionality, a rovněž zohledňovat zmírnění případných finančních důsledků, jakož i protioopatření ze strany Ruska.

Naše spolupráce s Ukrajinou se zaměřuje na úsilí o spravedlivý mír. Nebudeme agresora ani odměňovat, ani neohrozíme právo ukrajinského lidu na určování svého osudu. Hlavní zásadou zůstává především to, že „**o Ukrajině se nerozhoduje bez Ukrajiny**“.

Nová etapa sjednocování našeho kontinentu

My Evropané jsme už pochopili, že mimo Unii existují síly, které se snaží náš kontinent rozdělit. Chtějí mezi národy Evropy vrazit klín. Chtějí zničit sen o jednotné evropské rodině a místo toho rozdělit Evropu na sféry vlivu. V EU jsme si toho dnes znovu vědomi. **Musíme převzít odpovědnost za to, aby se s námi potenciální členské země naší Unie sblížili mnohem více.**

Vlny otřesů, které vyvolala Putinova válečná agrese, okamžitě zasáhly našich šest partnerů ze **západního Balkánu**, ale to nás jen sblížilo. Rozšířili jsme na západní Balkán stejná solidární opatření, která jsme přijali v rámci naší Unie. V rámci balíčku opatření na podporu energetiky jsme částkou 1 miliardy EUR pomohli zranitelným domácnostem s vysokými náklady na energii a budujeme novou infrastrukturu, která by měla snížit závislost tohoto regionu na ruských fosilních palivech. Tato praktická spolupráce probíhá souběžně s pokrokem tohoto regionu na cestě do EU.

V prosinci 2022 jsme byli v Tiraně svědky historického summitu EU-západní Balkán, který se v tomto regionu konal poprvé. V červnu 2023 představila předsedkyně von der Leyenová **nový plán růstu pro západní Balkán** založený na čtyřech pilířích: přiblížení západního Balkánu jednotnému trhu EU, prohloubení regionální hospodářské integrace, urychlení zásadních reforem a navýšení předvstupních fondů. Nežádáme své partnery, aby jen oni činili nové kroky směrem k nám, děláme také velký krok jejich směrem. Jsme připraveni navrhnout navýšení finančních prostředků ve prospěch obyvatel západního

Balkánu na rychlejší socioekonomickou konvergenci s EU.

V červnu, na druhém zasedání Evropského politického společenství, oznámila předsedkyně Ursula von der Leyenová nový podpůrný balíček ve výši 300 milionů EUR, který má pomoci **Moldavsku** čelit výzvě s spojeným s válkou na jeho prahu a urychlit jeho integraci do EU.

Posílení evropské obrany

Tváří v tvář ruské agresi vůči Ukrajině se EU a NATO sjednotily v rozhodném odporu. NATO je nejsilnější obrannou aliancí na světě a slouží jako základní kámen evropské bezpečnostní architektury. Vzhledem k pokračující a očividné hrozbě ze strany Ruska **dosáhlo strategické partnerství EU-NATO** po podpisu společného prohlášení o spolupráci mezi EU a NATO v lednu 2023 **nové úrovně spolupráce**. Spolupráce byla rozšířena na nové oblasti, jako jsou vznikající a přelomové technologie, klima a obrana a vesmír.

S cílem posílit naši společnou bezpečnost zahájily EU a NATO rovněž činnost pracovní skupiny EU-NATO pro odolnost kritické infrastruktury. K alianci se nedávno rozhodly připojit dva členské státy EU. Po ukončení přístupových jednání podepsaly Finsko a Švédsko dne 5. července 2022 protokoly o přistoupení k NATO. **Finsko se oficiálně připojilo jako 31. členský stát NATO** dne 4. dubna 2023. Členy NATO je nyní 22 z 27 členských států.

Nejenže se více členských států EU připojilo k NATO, ale došlo také k posílení spolupráce v oblasti obrany uvnitř EU. V referendu dne 1. června 2022 podpořili dánští voliči připojení Dánska ke společné bezpečnostní a obranné politice EU, a **ukončili tak třicetiletou výjimku Dánska ze spolupráce EU v oblasti obrany**.

V důsledku toho se Dánsko dne 1. července 2022 připojilo ke spolupráci EU v oblasti bezpečnosti a obrany a začalo přispívat k misím a operacím EU v této oblasti. V květnu 2023 se Dánsko stalo 26. členem PESCO (stálé strukturované spolupráce), která je jádrem obranné spolupráce EU.

Od roku 2021 úspěšně funguje **Evropský obranný fond**, který Komise iniciovala.

Projekty dosud obdržely investice ve výši více než 3 miliard EUR. V roce 2023 fond poskytne další 1,2 miliardy EUR na projekty v klíčových oblastech obrany, jako je získávání poznatků o situaci ve vesmíru, boj proti nadzvukovým střelám a vývoj prototypu Evropského hlídkového plavidla.

Návrat války do Evropy výrazně změnil tržní podmínky, v nichž obranný průmysl EU funguje. Na základě návrhu Komise dosáhli spolunormotvůrci (Evropský parlament a Rada Evropské unie) v červnu 2023 politické dohody o **posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím aktu o kolaborativním zadávání veřejných zakázek** s rozpočtem ve výši 300 milionů EUR. Tento právní předpis bude členské státy EU motivovat ke společnému pořizování zbraní, čímž se zajistí interoperabilita, úspory z rozsahu a silný evropský obranný průmysl. Jedná se o doplnění **aktu na podporu výroby**

munice (ASAP), jehož cílem je podpořit zvyšování výrobních kapacit pro výrobu pozemní a dělostřelecké munice a také raket.

Projekt **Rail Baltica** symbolizuje nejen návrat pobaltských států do Evropy, ale má také značný hospodářský a geostrategický význam. Opětovné napojení pobaltských států na evropskou železniční síť by mělo přinést socioekonomické výhody ve výši 16,2 miliardy EUR. Projekt rovněž zvyšuje regionální bezpečnost, neboť umožňuje rychlou a účinnou přepravu jednotek a vybavení přes region.

Investice do prosperity Evropy

V uplynulém roce EU ukázala, jak dobře dokážeme zvládnout výzvu, pokud jednáme společně a ambiciózně. Komise úspěšně čelila ruské energetické válce proti ekonomice EU prostřednictvím plánu REPowerEU, který zaručuje naši energetickou bezpečnost prostřednictvím diverzifikovaných dodávek od spolehlivých partnerů, dobře naplněných plynových zásobníků, úspor energie a rozsáhlejšího a rychlejšího zavádění obnovitelných zdrojů energie. Díky aktu o průmyslu pro nulové čisté emise a aktu o kritických surovinách pro provádění **průmyslového plánu Zelené dohody** posilujeme postavení EU v závodech o dosažení uhlíkové neutrality. Upřednostňujeme dovednosti a pracovní místa, modernizujeme naše sociálně tržní hospodářství a formujeme v Evropě digitální transformaci zaměřenou na člověka. V této souvislosti jsme zahájili **Evropský rok dovedností**, abychom dodali nový impuls celoživotnímu učení a podpořili

lidi a podniky, aby mohli plně přispívat k ekologické a digitální transformaci.

Zavedli jsme opatření na posílení inovací a konkurenceschopnosti, která jsou podpořena 800 miliardami EUR z nástroje **NextGenerationEU** na financování investic a reforem. Komise rovněž přijala pracovní program **Horizont Evropa** na období 2023–2024, což je největší program financování výzkumu a inovací na světě. Tento pracovní program s rozpočtem ve výši přibližně 13,5 miliardy EUR umožní výzkumným pracovníkům a inovátorům hledat řešení významných environmentálních, energetických, digitálních a geopolitických výzev, které dnes stojí před našimi ekonomikami a společnostmi. **Fondy politiky soudržnosti** EU ve výši 392 miliard EUR na období 2021–2027 nadále pomáhají posilovat hospodářskou, sociální a územní soudržnost v Evropské unii, mimo jiné nápravou nerovnováhy mezi zeměmi a mezi regiony. V celém světě

prosazujeme evropské hodnoty a zájmy prostřednictvím investic v rámci strategie **Global Gateway** a upřednostňujeme strategická partnerství s důvěryhodnými demokratiemi.

Rozpočet EU je základem pro plnění priorit EU. Od přijetí stávajícího víceletého finančního rámce (VFR) se objevilo několik nových priorit, přičemž možnosti flexibility v rámci VFR jsou vyčerpány. Komise proto navrhla cílenou revizi VFR tak, aby rozpočet EU mohl plnit své cíle až do konce tohoto sedmiletého období.

Hlavními prvky revize jsou podpora Ukrajiny, řízení migrace, posílení partnerství s klíčovými třetími zeměmi a řešení mimořádných situací, Platforma strategických technologií pro Evropu (STEP) na podporu dlouhodobé konkurenceschopnosti EU v oblasti kritických technologií, jakož i účinné prostředky k pokrytí vyšších výpůjčních nákladů nástroje NextGenerationEU a plnění jeho právních závazků. Kromě toho Komise navrhla nové vlastní zdroje na ochranu výdajů z rozpočtu EU.

REPowerEU

cenově dostupná, bezpečná a udržitelná energie pro Evropu

ÚSPORA ENERGIE

koordinací snižování poptávky po plynu

17,7 %

pokles poptávky mezi srpnem 2022 a březnem 2023

52.8 mld. m³(*)

uspořené plynu

90 %

kapacity zásobníků plynu bylo naplněno do srpna 2023

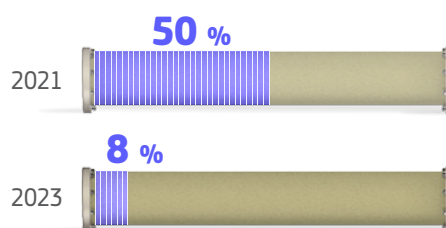
ENERGETICKÁ PLATFORMA EU

Do července 2023 přilákala první dvě výběrová řízení EU na společný nákup plynu **40** mezinárodních dodavatelů, kteří jsou schopni dodávat celkový objem více než **33,9 miliardy m³** plynu. To přesahuje kombinovanou souhrnnou poptávku EU (**27,5 mld. m³**) o více než 23 %.

DIVERZIFIKACE NAŠICH DODÁVEK

prostřednictvím společného nákupu plynu a nových spolehlivých dodavatelů

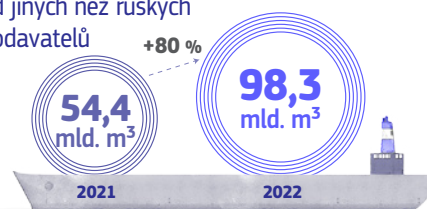
PROCENTNÍ PODÍL DOVOZU RUSKÉHO POTRUBNÍHO PLYNU NA CELKOVÉM MNOŽSTVÍ PLYNU V EU

Současný hlavní dodavatel do EU: **Norsko**

LNG

Dovoz LNG od jiných než ruských dodavatelů

Současný hlavní dodavatel LNG do EU: **USA**

INVESTICE DO OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE

Urychlení přechodu na udržitelnější a levnější energii

ZAVÁDĚNÍ OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE (2022)

Solární energie

přidáno **41 GW**

Větrná energie

přidáno **15 GW**

VYROBENÁ ELEKTŘINA (2022)

39 %

elektřiny vyrobeno z **obnovitelných zdrojů**

(*) mld. = miliarda

REPowerEU a opětovné získání naší energetické nezávislosti

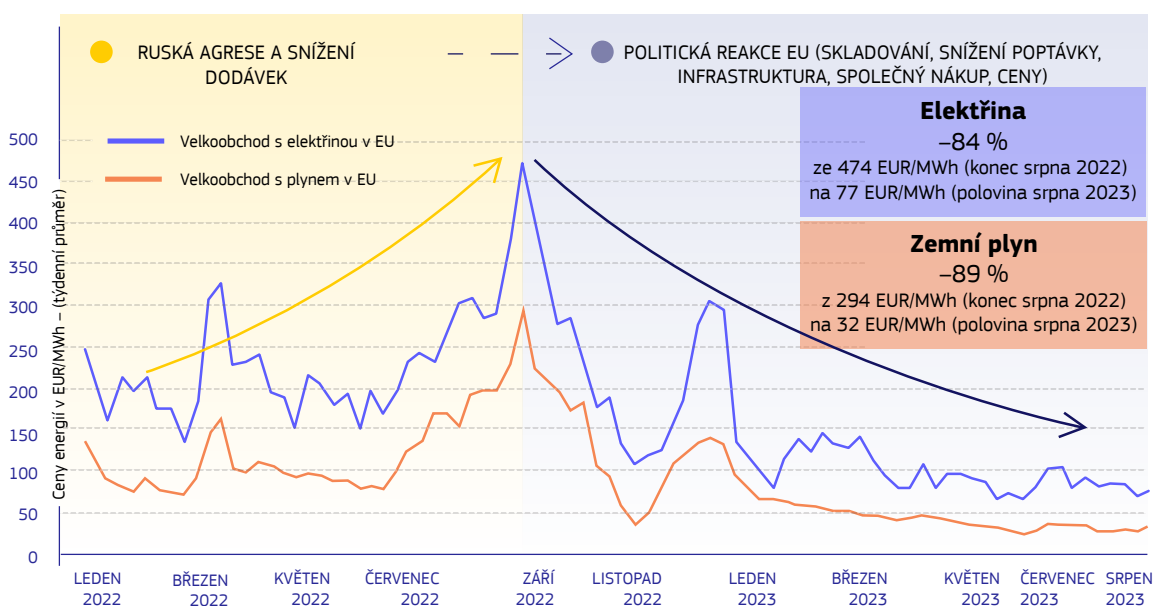
Tím, že Rusko použilo dodávky energie jako zbraně, nevede válku pouze proti Ukrajině, ale také proti evropskému hospodářství. Prostřednictvím plánu REPowerEU chceme naši závislost na ruských fosilních palivech ukončit co nejdříve. **Během prvních osmi měsíců války jsme nahradili více než 70 miliard m³ ruského plynu dováženého plynovody.** V roce 2023 bude méně než 10 % našeho celkového dovozu plynu pocházet z ruských plynovodů. Naplnili jsme evropské zásobníky plynu na rekordní úroveň přes 95 %, čímž jsme překročili cíl 80 %, kterého jsme měli dosáhnout do 1. listopadu 2022. Topná sezona skončila s 55 % naplněné skladovací kapacity a do srpna 2023 byla kapacita zásobníků plynu naplněna z 90 %. V období od srpna 2022 do března 2023 jsme šetřili energií a snížili naši spotřebu

plynu o 18 %, a překročili tak dobrovolný cíl 15% snížení. Prostřednictvím sankčního režimu jsme zastavili dovoz ruského uhlí a radikálně omezili dovoz ruské ropy.

Ústředním prvkem naší reakce na energetickou krizi je zásada **solidarity**, která i nadále zůstává rozhodujícím faktorem. Zavedli jsme standardní ujednání o solidaritě pro dodávky plynu mezi členskými státy a právní rámec, který jim umožňuje přesměrovat neočekávané zisky společností vyrábějících energii na ochranu spotřebitelů před vysokými cenami energie.

Ve stejném duchu solidarity a spolupráce Komise rovněž zřídila **energetickou platformu EU**, jejímž cílem je organizovat vůbec první společný nákup plynu pro členské státy spolu s Gruzíí, Moldavskem, Ukrajinou a zeměmi západního Balkánu. Tento společný nákup nám poprvé umožnil využít naší kolektivní politickou a tržní váhu k posílení našeho vyjednávacího vlivu a zajištění dodávek plynu a LNG sdružováním poptávky a přilákáním dodavatelů.

Vývoj cen plynu a elektřiny

Zdroj: ©Evropská komise (na základě S&P Global Commodity Insights)

Pozn.: Ceny plynu jsou týdenním průměrem TTF na denním trhu, ceny elektřiny jsou týdenním váženým průměrem největších trhů EU

Mechanismus agregace poptávky a společného nákupu brání společnostem z EU v tom, aby se vzájemně přebíjely na světovém trhu. Přispívají rovněž k doplňování zásob plynu nejméně na 15 % skladovací kapacity členských států (přibližně 13,5 miliardy metrů krychlových plynu). Dvě první kola nabídkového řízení, která proběhla v dubnu 2023, přinesla celkový objem 22,9 miliardy metrů krychlových plynu, což odpovídalo poptávce zákazníků. V návaznosti na tento úspěch budou v roce 2023 uspořádána další dvě nabídková řízení.

.....

WindFloat Atlantic u pobřeží Viana do Castelo v Portugalsku je **první plovoucí větrnou elektrárnou v kontinentální Evropě.**

S instalovaným výkonem 25 MW a výrobou elektřiny 78 GWh zásobuje čistou energií více než 25 000 domácností.

.....

Spolupráce se spolehlivými mezinárodními partnery nám umožnila nahradit velkou část plynu, který jsme dříve dováželi z Ruska. Naším hlavním dodavatelem plynu je nyní **Norsko** a naším hlavním dodavatelem zkapalněného zemního plynu se staly **Spojené státy** poté, co byla v loňském roce zřízena společná pracovní skupina pro energetickou bezpečnost. Podepsali jsme Memorandum o porozumění se stabilními partnery v oblasti energetiky, mj. s Egyptem, Izraelem a Ázerbájdžánem, s cílem posílit naši energetickou bezpečnost a přejít ke spolupráci v oblasti čisté energie.

Zároveň jsme zlepšili naši energetickou infrastrukturu posílením propojení a dovozních zařízení a optimalizací jejich využívání. Letos byla uvedena do provozu čtyři klíčová **propojení** plynárenských soustav: plynovod Baltic Pipe, plynová propojovací vedení mezi Polskem a Litvou, mezi Bulharskem a Řeckem a mezi Polskem a Slovenskem.

Nejenže jsme radikálně snížili závislost na ruském dovozu energie, navíc dvojnásobně plníme slib, že příští generaci zanecháme lepší Evropu. Během krize v oblasti fosilních paliv jsme zaznamenali významný pokrok při zavádění energie z obnovitelných zdrojů. V roce 2022 **jsme v celé EU zdvojnásobili dodatečné zavádění obnovitelných zdrojů energie.** Byla nainstalována nová solární zařízení s rekordní kapacitou 41 gigawattů a kapacita u větrné energie se zvýšila o 15 gigawattů, čímž se nahradilo přibližně 12 miliard metrů krychlových ruského plynu. Poprvé v historii bylo **v roce 2022 vyrobeno více elektřiny z větrné a solární energie než z plynu.** Díky tomu se nám nejen podařilo zastavit nárůst emisí CO₂, ale podařilo se nám jej snížit o 2,5 %. Ani v dobách krize se EU nevzdala svých cílů v oblasti klimatu. Úsilí EU o dekarbonizaci podporuje téměř devět z deseti Evropanů.

V maďarském Segedínu byl začátkem tohoto roku spuštěn **největší geotermální topný systém EU**, který poskytuje cenově dostupnou energii více než 28 000 domácností a více než 400 veřejným budovám. Projekt spolufinancovaný EU poskytuje nejen čistou a cenově dostupnou energii, ale také pomáhá Maďarsku odpoutat se od ruského plynu. Více než 25 % obyvatel EU žije v oblastech s dostatečnými geotermálními zdroji a mohli by tak „segedínský model“ okopírovat.

Naše strategie EU v oblasti solární energie je připravena ještě více urychlit zavádění fotovoltaické energie. Tato strategie, která je klíčovým prvkem iniciativy REPowerEU, je navržena tak, aby pomohla do roku 2025 uvést do provozu nová solární fotovoltaická zařízení s více než 320 gigawatty, tedy více než dvojnásobek současné úrovně, a do roku 2030 téměř 600 gigawattů. Rovněž jsme **u obnovitelných zdrojů energie strukturálně urychlili povolovací proces**. Řada energetických projektů v celé EU byla realizována tak rychle, že s nimi proces povolování nemohl držet krok. Proto jsme navrhli opatření k jeho výraznému urychlení.

Tři **uhelné regiony v Česku se transformují na „vodíková údolí“**. Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský kraj s pomocí Fondu pro spravedlivou transformaci budují komplexní hodnotové řetězce pro výrobu, skladování a využívání vodíku z obnovitelných zdrojů, zejména v odvětví dopravy.

V budoucnosti se vodík pravděpodobně stane klíčovým nástrojem dekarbonizace našeho hospodářství a průmyslu. EU stojí v čele rozvoje **celosvětové vodíkové ekonomiky**. Spolunormotvůrci stále ještě pracují na balíčku opatření pro vodík a dekarbonizaci plynárenství, který stanoví rámec pro rozvíjející se vodíkovou ekonomiku, ale EU má už nyní pravidla, která definují zelený vodík. Kromě toho Komise, vodíkový průmysl, vědecká obec a regiony EU podepsaly dne 1. března 2023 společné prohlášení se závazkem zintenzivnit a urychlit společná opatření v oblasti výzkumu, vývoje, demonstrací a zavádění vodíkových údolí.

REPowerEU je jen začátek. **Prováděním nástroje NextGenerationEU urychlujeme přechod na čistou energii**, přičemž členské státy mají na provádění svých plánovaných investic a reforem k dispozici téměř 270 miliard EUR. Jedná se o šíření energie z obnovitelných zdrojů, zavádění ekologičtějších vozidel a veřejné dopravy a zvýšení energetické účinnosti našich budov a veřejných prostor. Kromě toho Komise v rámci politiky soudržnosti a plánu REPowerEU vytvořila nová výjimečná opatření – Podporu cenově dostupné energie (SAFE), která mají **pomoci zranitelným občanům a malým a středním podnikům vyrovnat se s vysokými účty za energii**. Opatření spočívají v přerozdělení až 40 miliard EUR v nepřidělených prostředcích.

Investiční program pro udržitelnou energii (ISDE), financovaný z nizozemského plánu pro oživení a odolnost, poskytuje dotace na instalaci malých tepelných čerpadel, solárních kotlů, izolační opatření a propojení tepelných sítí až do výše 30 %. Režim se u občanů a malých podniků ukázal jako velmi oblíbený, neboť snižuje účty za energii a má přínosy pro životní prostředí.

Urychlení Zelené dohody pro Evropu

Komise Ursuly von der Leyenové předložila v roce 2019 Zelenou dohodu pro Evropu a od té doby neochvějně bojuje proti změně klimatu, za účinnější využívání zdrojů, zvrácení úbytku biologické rozmanitosti a minimalizaci znečištění. Při tom všem nesmí být nikdo opomenut. Po více než třech letech našeho úsilí a navzdory dvěma bezprecedentním globálním krizím byla **navržena většina iniciativ a spolunormotvůrci ve většině těchto oblastí proměnili návrhy v právní předpisy nebo pokročili v jednání**. Významné iniciativy už získávají konkrétní podobu. Komise rovněž poskytuje členským státům odborné poradenství při navrhování a provádění reforem, které pomohou prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu zelenou transformaci urychlit. V posledních třech letech byla ve všech členských státech poskytnuta podpora přibližně na 150 reforem zelené transformace.

Klima a energetika

Zelená dohoda pro Evropu od samého počátku zdůrazňuje, že transformace musí být spravedlivá a inkluzivní, na prvním místě musí přihlížet k potřebám občanů a musí **transformovat EU ve spravedlivou a prosperující společnost**. Zvláštní pozornost je věnována regionům, které jsou klimatickou a energetickou transformací postiženy nejvíce. V rámci politiky soudržnosti se také začal uplatňovat Fond pro spravedlivou transformaci, specializovaný územní nástroj zaměřený na dekarbonizaci, který je určen regionům, v nichž probíhá postupné vyřazování fosilních paliv. Formou grantů v hodnotě 19 miliard EUR se ve všech členských

státech podpoří investice do regionů závislých na fosilních palivech a s vysokými emisemi uhlíku. Spolu s dalšími dvěma nástroji mechanismu pro spravedlivou transformaci pomohou investice v hodnotě více než 55 miliard EUR těmto regionům s novým zaměřením a diverzifikací ekonomiky a pracovníkům získat dovednosti, aby se mohli ucházet o nově vytvořená pracovní místa.

.....

V červnu 2023 **odstartoval v estonské Narvě první projekt Fondu pro spravedlivou transformaci**. Jde o nové zařízení na rafinaci magnetů na bázi vzácných zemin pro elektromobily – první takové zařízení mimo Asii. Je rovněž propojeno s novým dolem v Grónsku, což z něj činí první evropský dodavatelský řetězec mezi dolem a rafinérií.

.....

Na počátku svého mandátu položila Komise prostřednictvím **evropského právního rámce pro klima** základy pro to, aby se EU stala do roku 2050 prvním klimaticky neutrálním kontinentem, a to způsobem, který bude sociálně spravedlivý a ekonomicky konkurenceschopný. Představili jsme balíček „**Fit for 55**“, ambiciózní a rozsáhlý balíček legislativních návrhů, který má sladit politiky EU v oblasti klimatu, energetiky, využívání půdy, dopravy a zdanění s cílem snížit do roku 2030 čisté emise skleníkových plynů alespoň o 55 %.

Součástí „Fit for 55“ je také revidovaný **systém EU pro obchodování s emisemi**, který je úhelným kamenem politik EU v oblasti klimatu. Jiné příjmy ze systému obchodování s emisemi než ty, které by se měly stát novými vlastními zdroji pro rozpočet EU, jsou znovu investovány do transformace energetiky. V zájmu dosažení spravedlivé transformace bude **Sociální klimatický fond** rovněž poskytovat finanční podporu zranitelným občanům a podnikům. S rozpočtem až 86,7 miliardy EUR (včetně příspěvku EU ve výši 65 miliard EUR) bude fond v letech 2026 až 2032 v členských státech EU podporovat zranitelné domácnosti, malé podniky a uživatele dopravy. Tento komplexní balíček schválených právních předpisů zahrnuje rovněž revidované nařízení o sdílení úsilí a nařízení o využívání půdy, změnách ve využívání půdy a lesnictví a revidované právní předpisy se zvýšenými cíli v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti. Zahrnuje rovněž cíle pro zavádění vozidel s nulovými emisemi, jakož i nezbytnou dobíjecí infrastrukturu a nová pravidla pro používání udržitelných paliv pro lodě a letadla. Rámec EU pro snižování emisí je nyní v souladu s cílem do roku 2030 obsaženým v **evropském právním rámci pro klima**.

●●●●●

Pro zelenou transformaci má zásadní význam dekarbonizace oceli.

V dubnu 2023 se největší rakouský emitent CO₂, výrobce oceli Voestalpine, rozhodl s podporou EU investovat 1,5 miliardy EUR do přechodu z vysoce znečišťující vysoké pece na elektrickou obloukovou pec. Až se v roce 2027 rozběhne výroba naplno, pomůže to ušetřit až 4 miliony tun emisí CO₂ ročně, což představuje 5 % ročních emisí Rakouska.

●●●●●

Mechanismus uhlíkového vyrovnání na

hranicích EU zároveň zajistí spravedlivé stanovení cen emisí uhlíku spojených s výrobou zboží s vysokými emisemi uhlíku dováženého do EU, což bude motivovat k čistší průmyslové výrobě v zemích mimo EU. Mechanismus se bude zpočátku vztahovat na konkrétní výrobky v některých odvětvích s nejvyššími emisemi uhlíku: železo a ocel, cement, hnojiva, hliník, elektřinu a vodík. Vstoupí v platnost s přechodnou fází dne 1. října 2023 a stálý systém se začne uplatňovat od roku 2026.

Klíčovými milníky k dekarbonizaci dopravy v EU se staly revidované **normy pro emise CO₂ pro osobní automobily a lehká užitková vozidla, nařízení o infrastruktuře pro alternativní paliva a nařízení o iniciativě FuelEU Maritime a nařízení o iniciativě pro letecká paliva ReFuelEU**. Vytvoření plně interoperabilní a uživatelsky vstřícné sítě dobíjecích bodů a čerpacích stanic v celé EU ve spojení se závaznými cíli pro udržitelná paliva pro odvětví letecké a námořní dopravy sníží čisté emise skleníkových plynů a podníti zavádění vozidel, plavidel a letadel s nulovými emisemi. Nyní je naprosto nezbytné urychleně dosáhnout dohody o normách CO₂ pro těžká vozidla.

.....

Den po projevu o stavu Unie bude předsedkyně von der Leyenová v Kodani, aby pokřtila **vůbec první kontejnerovou nákladní loď na světě, která je poháněna zeleným methanolem**. Tato akce ukazuje, že Zelená dohoda pro Evropu může motivovat průmysl k dekarbonizaci a inovacím. Do roku 2030 by měla být čtvrtina loďstva společnosti Maersk poháněna zelenými palivy, což je významný pokrok vzhledem k tomu, že po moři je přepravováno 90 % světového obchodu.

.....

Urychlení transformace energetiky je ústředním prvkem naší energetické politiky, abychom dosáhli našich cílů v rámci „Fit for 55“. Dohoda o revizi **směrnice o obnovitelných zdrojích energie** stanoví celounijní cíl v oblasti energie z obnovitelných zdrojů na 42,5 % s ambicí dosáhnout 45 %.

Stanoví rovněž odvětvové cíle, které mají zajistit, aby všechny oblasti hospodářství přijaly přechod na čistou energii za svůj, a bude-li to proveditelné, přešly na obnovitelné zdroje. Nejnehospodárnější energií je však energie, kterou nevyužijeme. EU nedávno dosáhla konsensu ohledně **směrnice o energetické účinnosti**, která stanoví cíl dosáhnout do roku 2030 úspor ve výši 11,7 %. Tento cíl pomůže postupně ukončit používání fosilních paliv a zároveň snížit účty spotřebitelů za energii.

Vzhledem k tomu, že přibližně 40 % energie v EU spotřebují budovy, probíhají v současnosti jednání o **směrnici o energetické náročnosti budov**. Návrh Komise se zaměřuje na snížení energetické náročnosti u budov, které spotřebovávají nejvíce energie.

●●●●●

Zelená dohoda pro Evropu je víc než jen právní předpis. Na letošním **Benátském bienále architektury, které se konalo v rámci tématu „Laboratoř budoucnosti“**, se EU zaměřila na iniciativu Nový evropský Bauhaus – iniciativu která propojuje Zelenou dohodu pro Evropu s naším životním prostorem i s našimi zkušenostmi.

●●●●●

Celkově budou ke splnění cílů Zelené dohody a plánu REPowerEU zapotřebí dodatečné investice ve výši více než 620 miliard EUR ročně, jakož i investice ve výši 92 miliard EUR do roku 2030, aby byly splněny cíle aktu o průmyslu pro nulové čisté emise. Většina těchto investic bude muset pocházet ze soukromých zdrojů. Z toho důvodu předložila Komise v červnu 2023 nový balíček opatření, která rozvíjejí základy evropského rámce udržitelného financování a dále je upevňují. Komise doplnila **taxonomii EU** o nové činnosti a navrhla nová pravidla pro **poskytovatele ratingů v environmentální, sociální a správní oblasti**. Zvýší se tím transparentnost trhu s udržitelnými

investicemi. Balíček opatření má také zajistit, aby rámec udržitelného financování fungoval ve prospěch podniků, které chtějí investovat do vlastního přechodu k udržitelnosti.

V červenci 2023 přijala Komise **evropské standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti**, jejichž cílem je zajistit vysoké environmentální, sociální a správní standardy a transparentnost a zároveň zachovat zátěž společností v souvislosti s podáváním zpráv na zvládnutelné úrovni. Standardy jsou přizpůsobeny politikám EU, přičemž budou současně navazovat na iniciativy v oblasti mezinárodní standardizace a k těmto iniciativám přispívat.

Průmysl a inovace

Aby Komise udržela tempo v závodech o dosažení uhlíkové neutrality a posílila konkurenceschopnost průmyslu EU, zveřejnila dne 1. února 2023

průmyslový plán Zelené dohody pro Evropu. Cílem plánu je vytvořit prostředí příznivější pro zvýšení výrobní kapacity technologií pro nulové čisté emise v EU, které jsou nezbytné pro splnění ambiciózních cílů EU v oblasti klimatu.

Dne 9. března 2023 přijala Komise **nový dočasný krizový a transformační rámec**, jehož cílem je posílit podpůrná opatření v odvětvích, která jsou pro přechod na hospodářství s nulovými čistými emisemi klíčová. Spolu se změnou obecného nařízení o blokových výjimkách umožňuje tento rámec členským státům využít flexibilitu stanovenou v pravidlech státní podpory na podporu hospodářství v souvislosti s válkou Ruska proti Ukrajině, a urychlit tak investice do výroby čistých technologií v EU a její financování. Komise přijala více než 320 rozhodnutí o podpoře hospodářství

v současné geopolitické krizi, přičemž celková schválená částka pomoci se odhaduje na více než 740 miliard EUR.

Později v březnu byly předloženy **tři základní návrhy** týkající se regulačního prostředí formulované v průmyslovém plánu Zelené dohody pro Evropu: **akt o kritických surovinách, akt o průmyslu pro nulové čisté emise** a reforma uspořádání **trhu s elektřinou**, aby mohli spotřebitelé a průmysl využívat výhod zelené transformace.

Během své březnové návštěvy ve Washingtonu, D.C., se předsedkyně von der Leyenová a prezident USA Joe Biden dohodli na posílení **hospodářských vazeb mezi EU**

a USA za účelem společného řešení klimatické krize, posílení odvětví čistých technologií a vytvoření bezpečných, odolných a diverzifikovaných dodavatelských řetězců čistých technologií. Oba se shodli na tom, že posílená transatlantická spolupráce by mohla vytvořit dobře placená pracovní místa a podpořit inovační cykly, které celosvětově sníží náklady na čisté technologie, a pomoci tak pokročit v celosvětové spravedlivé transformaci energetiky, která neopomene žádnou komunitu.

Akt o kritických surovinách nám pomůže zajistit přístup k udržitelným materiálům, včetně vzácných zemin, které jsou nezbytné pro výrobu klíčových technologií. Kritické suroviny mají zásadní význam pro širokou škálu strategických odvětví, včetně výroby technologií pro nulové čisté emise, jako jsou baterie, digitálního a leteckého průmyslu, zdravotnictví a obrany. Vzhledem k tomu, že se očekává, že poptávka po kritických surovinách prudce poroste, a že EU je v současné době vysoce závislá na některých

zemích mimo EU, zejména na Číně, musí EU zmírnit rizika pro dodavatelské řetězce, aby zvýšila ekonomickou odolnost a posílila otevřenou strategickou autonomii. EU stanoví jasné priority, usnadní efektivní povolování projektů, zajistí odolné dodavatelské řetězce, zmírní rizika, bude spolupracovat s partnery a investovat do výzkumu, inovací a dovedností. EU mimoto dostala svému pevnému odhodlání podpořit odvětví baterií, neboť toto odvětví rozvinula od téměř nulové produkce v roce 2017 v prosperující průmyslový sektor se 30 ohlášenými gigatovárnami a přibližně 70 Gwh instalovaného výkonu v roce 2022.

.....

Francie otevřela letos v létě v Billy-Berclau v severním regionu Hauts-de-France svou první **továrnu na výrobu baterií pro elektromobily**, a to díky veřejným investicím ve výši 850 milionů EUR. V rámci významného projektu společného evropského zájmu na výrobu baterií tato továrna posílí naši strategickou autonomii tím, že vyrobí 2,5 milionu baterií ročně a do roku 2030 vytvoří více než 2 000 nových přímých pracovních míst.

.....

Cílem **aktu o průmyslu pro nulové čisté emise** je zvýšit domácí výrobu technologií pro nulové čisté emise, posílit konkurenceschopnost průmyslové základny pro tyto technologie a zlepšit energetickou odolnost EU. Jsme odhodláni sehrát při přechodu na čisté technologie vedoucí úlohu a zajistit zelený růst a pracovní místa pro naše občany. Akt nastiňuje cíle pro průmyslovou kapacitu pro nulové čisté emise a stanoví regulační rámec vhodný pro její rychlé zavedení, zajišťuje zjednodušené a zrychlené povolování a zároveň podporuje různé nástroje. Patří k nim např. jednotná kontaktní místa, strategické projekty pro nulové čisté emise, podmínky veřejné podpory, které upřednostňují diverzifikaci a přísné normy v oblasti životního prostředí, akademie dovedností pro nulové čisté emise a regulační pískoviště pro inovativní technologie pro nulové čisté emise.

Uspořádání trhu s elektřinou, které již řadu let slouží evropským spotřebitelům, již ve své současné podobě nevyhovuje. Krize v oblasti fosilních paliv nám ukázala nadměrný vliv plynu na ceny elektřiny. Na žádost hlav států nebo předsedů vlád EU přijala Komise dlouhodobou **reformu uspořádání trhu s elektřinou**, která se zaměřuje na podporu obnovitelných zdrojů energie, lepší ochranu spotřebitelů a posílení konkurenceschopnosti průmyslu. Tato reforma si klade za cíl zvýšit nezávislost spotřebitelských účtů na volatilitě krátkodobých trhů, podpořit investice do energie z obnovitelných zdrojů, posílit práva spotřebitelů a lépe chránit trhy před možnou manipulací.

V červnu 2023 navrhla Komise v souvislosti s revizí víceletého finančního rámce zřídit **Platformu strategických technologií pro Evropu**, která by měla posílit dlouhodobou konkurenceschopnost EU v oblasti kritických technologií, digitálních a hlubokých technologií, čistých technologií

a biotechnologií. V zájmu urychleného a efektivního zavedení do praxe by tato platforma vycházela ze stávajících nástrojů, jako je InvestEU, Inovační fond, Evropská rada pro inovace a Evropský obranný fond, a zároveň by v rámci fondů soudržnosti a Nástroje pro oživení a soudržnost zavedla nové formy flexibility a pobídek pro méně rozvinuté a přechodové regiony. Zavádí se rovněž pečeť suverenity – značka kvality EU pro projekty přispívající k suverenitě.

Příroda a životní prostředí

Přírodní požáry, povodně a bouře, které Evropu zasáhly v posledních měsících, ukazují, jak je důležité obnovit přírodu v celé Evropské unii a umožnit našemu přírodnímu prostředí, aby nám pomohlo v boji proti změně klimatu. V současné době probíhají jednání o dokončení **právního rámce pro obnovu přírody** poté, co k němu Rada a Parlament v červnu a červenci 2023 přijaly své postoje. Tento rámec představuje klíčový krok při prevenci a řešení nejhorších dopadů změny klimatu a úbytku biologické rozmanitosti, jako jsou sucha a povodně, a je v souladu s historickou dohodou o celosvětovém **rámci pro biologickou rozmanitost z Kchun-ningu a Montrealu uzavřenou v prosinci 2022.**

Opatření jsou doplněna balíčkem ze dne 5. července 2023 týkajícím se udržitelného využívání přírodních zdrojů, který zahrnuje zejména návrh týkající se **monitorování půdy, návrhy týkající se nových genomických technik, reprodukčního materiálu rostlin a lesních dřevin a snížení plýtvání potravinami.** Tyto návrhy mají obrovský potenciál přispět k udržitelným zemědělsko-potravinářským systémům.

.....

V jednom z největších evropských projektů v oblasti životního prostředí **Irsko obnovuje 33 000 hektarů rašelinišť.** Rašeliniště se vyznačují značnou biologickou rozmanitostí a mohou přirozeně ukládat dvakrát více uhlíku než lesy.

.....

Zavedením **akčního plánu pro nulové znečištění** stanovila Komise ambiciózní vizi pro rok 2050: snížit znečištění ovzduší, vody a půdy na úroveň, která již není škodlivá pro zdraví a životní prostředí. Na to navázaly klíčové návrhy, např. nařízení o udržitelném používání pesticidů, revize směrnice o kvalitě vnějšího ovzduší, zavedení přísnějších emisních limitů pro motorová vozidla (Euro 7), revize směrnice o podzemních vodách a směrnice o čištění městských odpadních vod a revize směrnice o průmyslových emisích.

Letošní Cenu pro mladé vynálezce získal 22letý Fionn Ferreira z irského Corku. Cenu mu udělil Evropský patentový úřad za jeho **novou metodu odstraňování mikroplastů z vody.**

EU úspěšně uzavřela jednání o společné zemědělské politice (SZP) na období 2023–2027 a Komise schválila do prosince 2022 všech 28 strategických plánů SZP. Nově přijaté právní předpisy, účinné od 1. ledna 2023, přispívají k cílům **strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ a strategie v oblasti biologické rozmanitosti** tím, že podporují zemědělce v EU, aby nadále produkovali bezpečné a kvalitní potraviny a zároveň dosáhli pokroku v přechodu na udržitelnější a odolnější zemědělství. Nová SZP rovněž podporuje **dlouhodobou vizi EU pro venkovské oblasti** tím, že pomáhá zachovat vitalitu a rozmanitost venkovských

komunit. Celkově je 32 % finančních prostředků SZP určeno na zajištění přínosů souvisejících s klimatem, přírodními zdroji, biologickou rozmanitostí a dobrými životními podmínkami zvířat, přičemž větší důraz je kladen na spravedlnost pro malé rodinné zemědělské podniky, mladé zemědělce a pracovníky v zemědělství.

João Coimbra vlastní farmu v Quinta da Cholda ve středním Portugalsku, která byla založena na začátku 20. století a kde se dnes **využívají techniky precizního zemědělství a techniky zaměřené na biodiverzitu, díky nimž se produkuje více z menšího objemu zdrojů.** V roce 2022, kdy nastalo velké sucho, byl schopen pozemky zavlažovat podle přesných potřeb půdy, aniž by se snížily výnosy plodin. Pokud jde o energii, je tato farma soběstačná.

Oběhové hospodářství

Komise přijala několik návrhů na splnění závazků akčního plánu pro oběhové hospodářství, včetně **návrhů nařízení o obalech a odpadech** a **nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků**, které zajistí, aby všechny výrobky, které přicházejí na trh EU, byly udržitelné – opětovně použitelné, opravitelné a recyklovatelné. Pozoruhodných 94 % lidí žijících v EU tvrdí, že ochrana životního prostředí je pro ně osobně důležitá, zatímco 68 % uznává, že jejich spotřební návyky mají na životní prostředí v Evropě i na celém světě negativní dopad. V zájmu snížení negativního dopadu poptávky EU po komoditách, jako je sója, palmový olej, káva, kakao, dřevo a kaučuk, se spolunormotvůrci dohodli na novém **právním předpisu EU o odlesňování**, který vstoupil v platnost v červnu 2023. Ohledně jeho provádění jsme navázali úzký dialog s partnerskými zeměmi, jak dokládá červnové zřízení společné pracovní skupiny Evropské komise, Indonésie a Malajsie za účelem provádění nařízení EU o odlesňování.

V březnu 2023 navrhla Komise jednotná kritéria pro boj proti environmentálním dezinformacím na trhu EU. **Zajistí se tak, že výrobky uváděné na trh jako „zelené“ budou skutečně šetrné k životnímu prostředí**, spotřebitelům se dostane kvalitnějších informací a podniky se skutečně udržitelnými výrobky bude možno snadno identifikovat a odměňovat. Návrh se zaměřuje na výslovná tvrzení, jako jsou např. „trička vyrobená z recyklovaných plastových lahví“, „dodávka s kompenzací CO₂“, „obal vyrobený z 30 % z recyklovaných plastů“ nebo „krém na opalování šetrný k mořskému prostředí“.

Komise dále přijala nový návrh ve prospěch **oprav zboží**. Cílem Komise je zjednodušit a podpořit opravy zboží (jako jsou vysavače, tablety a chytré telefony), oživit odvětví oprav

a motivovat výrobce a prodejce k vývoji udržitelnějších obchodních modelů.

Zelená diplomacie

Na **27. konferenci OSN o změně klimatu (COP27)** Komise vyjádřila svou ambici neodklonit se od možnosti dosáhnout omezení globálního oteplování na 1,5 °C a flexibilitu v tomto ohledu. Silné a jednotné evropské úsilí přispělo ke sjednání těžce vybojovaného konsensu o zachování cílů Pařížské dohody. Úloha EU coby prostředníka rovněž pomohla posunout kupředu jednání o nových, vyvážených ujednáních týkajících se financování, jehož cílem je pomoci zranitelným komunitám čelit ztrátám a škodám způsobeným změnou klimatu.

V prosinci 2022 se na konferenci smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti (COP15) v kanadském Montrealu EU připojila ke 195 zemím historického **celosvětového rámce pro biologickou rozmanitost z Kchun-ningu a Montrealu**. Součástí rámce jsou globální cíle a úkoly, jejichž záměrem je chránit a obnovovat přírodu pro současné i budoucí generace, zajistit její trvale udržitelné využívání a podnítit investice do zelené globální ekonomiky. Spolu s Pařížskou dohodou o klimatu připravuje tento rámec podmínky pro klimaticky neutrální, k přírodě příznivý a odolný svět do roku 2050. Během čtyř let jednání sehrála pro dosažení této mezinárodní dohody rozhodující úlohu jednota a vedoucí schopnosti EU. Předsedkyně von der Leyenová již v rámci strategie Global Gateway oznámila, že Komise **zdvojnásobí finanční prostředky na celosvětovou biologickou rozmanitost**, čímž by měly investice do ochrany biologické rozmanitosti po celém světě dosáhnout celkové výše 7 miliard EUR.

V souladu s touto historickou dohodou uzavřelo mezinárodní společenství v březnu

2023 rovněž jednání o **přelomové smlouvě o volném moři**, jejímž cílem je chránit oceány, řešit zhoršování životního prostředí, bojovat proti změně klimatu a předcházet úbytku biologické rozmanitosti v oceánech. Úmluva o biologické rozmanitosti v oblastech nacházejících se mimo jurisdikci jednotlivých států umožní zřízení **rozsáhlých chráněných mořských oblastí na volném moři**. Při dosahování dohody sehrály klíčovou úlohu EU a členské státy, které jsou součástí související koalice s vysokými ambicemi, kterou zřídila předsedkyně von der Leyenová.

Aby se propojení mezi klimatem, mírem a bezpečností lépe integrovalo do vnějších politik EU, představili Komise a vysoký představitel v červnu 2023 **plán EU na zvýšení odolnosti a bezpečnosti v souvislosti s rostoucí intenzitou klimatické krize**.

Na pařížském summitu o novém globálním paktu o financování v červnu 2023 **předsedkyně von der Leyenová navrhla, aby se celosvětové stanovování cen uhlíku použilo k získání finančních prostředků na financování opatření v oblasti klimatu**, které tak nutně potřebuje rozvojový svět. Stanovení ceny uhlíku je jedním z nejučinnějších nástrojů, které lze použít ke snížení emisí, protože nutí znečišťovatele, aby za znečišťování platili, nebo účastníky motivuje k inovacím. Od roku 2005, kdy EU začala se stanovováním cen uhlíku, dosáhly příjmy 142 miliard EUR a emise CO₂ klesly o 35 %. EU nyní rozšiřuje systém obchodování s emisemi na budovy a odvětví silniční dopravy.

Kromě systému EU pro obchodování s emisemi již celostátní nebo regionální systémy fungují nebo jsou vyvíjeny v Kanadě, Číně, Japonsku, na Novém Zélandu, v Jižní Koreji, ve Švýcarsku a ve Spojených státech. EU s těmito partnery spolupracuje a dalším při stanovování cen uhlíku pomáhá.

V červenci 2023 zveřejnila Komise svůj zahajovací *dobrovolný přezkum provádění Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030*. Od přijetí Agendy 2030 v roce 2015 dosáhla EU u většiny cílů udržitelného rozvoje mírného nebo výrazného pokroku. Dalšího pokroku při plnění cílů plánuje EU dosáhnout rychlejším prováděním Zelené dohody pro Evropu a evropské digitální dekády.

Realizace evropské digitální dekády

Digitální inovace přetvářejí naše hospodářství závratným tempem. Letos jsme byli svědky extrémně rychlého zavádění generativní umělé inteligence (UI), včetně rozsáhlých jazykových modelů a vytváření obrázků. Nástup **revoluce v oblasti umělé inteligence již není vyhlídkou do budoucna, ale realitou dneška**. Potenciál důvěryhodné umělé inteligence je obrovský a zahrnuje rozvoj špičkové zdravotní péče a farmaceutický vývoj, bezpečnější dopravu šetrnější k životnímu prostředí, účinnější průmyslová odvětví, modely prognózy změny klimatu a nákladově efektivnější a udržitelnější energetická řešení.

Přístup Komise k zajištění regulačního prostředí pro umělou inteligenci, které bude inovativní, ale i zaměřené na člověka, se ukázal jako předvídatelný. Již v dubnu 2021 předložila Komise **akt o umělé inteligenci**, který má zajistit, aby systémy UI používané v EU byly bezpečné, transparentní, etické, nestranné a pod lidskou kontrolou. V zájmu zajištění komplexní strategie příznivé pro inovace, navrhla Komise **přístup založený na posouzení rizik**. Třístranná jednání o aktu o umělé inteligenci byla úspěšně zahájena a doufáme, že budou dokončena v letošním roce. Souběžně s **Koordinovaným plánem v oblasti umělé inteligence** usiluje EU v průběhu tohoto desetiletí o postupné

zvyšování veřejných a soukromých investic do UI až do celkové výše 20 miliard EUR ročně.

.....

Nově otevřená laboratoř pro strojové učení k přesnému zobrazování ve Vídni zlepšit prediktivní modely nádorového onemocnění plic a **za pomoci umělé inteligence se tak bude rozvíjet personalizovaná léčba tohoto onemocnění.**

.....

V prosinci 2022 bylo dosaženo významného konsensu ohledně **evropského prohlášení o digitálních právech a zásadách pro digitální dekádu**. Toto prohlášení je vodítkem pro občany, podniky a tvůrce politik uprostřed digitální transformace EU, zaměřuje tuto transformaci přímo na naše občany a podporuje inovace v našich obchodních odvětvích.

V prosinci 2022 byl rovněž přijat **politický program Digitální dekáda**, což je iniciativa, jejímž cílem je zaručit digitální transformaci zaměřenou na občany EU, která vychází ze zásad evropské digitální suverenity a našich společných hodnot. Program zavádí mechanismus monitorování a spolupráce za účelem dosažení společných cílů digitální transformace Evropy obsažených v Digitálním kompasu 2030. Právě tento přístup, který umožní spolupráci více zemí na projektech, které by v takovém rozsahu žádný členský stát nemohl uskutečnit samostatně, nám zajistí rozvoj digitální oblasti.

Je nesporné, že bez polovodičů nebo „čipů“ nemůže dojít k žádné digitální ani ekologické transformaci a EU nemůže zaujmout vedoucí postavení v oblasti technologií. Proto bylo v březnu 2023 dosaženo zásadní dohody mezi Evropským parlamentem a členskými státy o **evropském aktu o čipech**, který Komise poprvé navrhla o rok dříve. Celková částka investic ve prospěch politik na podporu tohoto aktu se odhaduje na více než 43 miliard EUR. Tyto investice v EU posílí výrobní činnosti, které budou první svého druhu, podnítky evropský ekosystém v oblasti designu a podpoří rozšíření a inovace v celém hodnotovém řetězci polovodičů.

Souběžně s tím Komise v říjnu 2022 a dubnu 2023 na základě pravidel EU pro státní podporu schválila francouzskou a italskou podporu investic v hodnotě více než 8 miliard EUR do prvních zařízení na velkovýrobu polovodičů v EU.

Saský region ve východním Německu úspěšně zvládl transformaci a stal se jedním z **předních technologických center v Evropě** se zvláštním zaměřením na mikroelektroniku. Financování EU hrálo klíčovou úlohu a pomohlo přilákat další investice. Nejvýznamnějším projektem je investice společnosti Infineon ve výši 5 miliard EUR do nového zařízení na výrobu čipů, které by mělo vytvořit přibližně 1 000 nových vysoce kvalifikovaných pracovních míst. Infineon očekává veřejné financování ve výši 1 miliardy EUR, které bude poskytnuto na základě aktu EU o čipech.

Komise má ve svém souboru nástrojů státní podpory na podporu odvětví mikroelektroniky další nástroje, např. **významné projekty společného evropského zájmu**. V červnu 2023 schválila Komise takový projekt na podporu výzkumu, inovací a prvního průmyslového využití mikroelektroniky a komunikačních technologií v celém hodnotovém řetězci. Očekává se, že veřejné financování ve výši 8,1 miliardy EUR poskytnuté členskými státy uvolní dalších 13,7 miliardy EUR soukromých investic.

Data, hnací síla evropské digitální ekonomiky, musí být v rukou Evropanů. Cílem **evropské strategie pro data** je postavit EU do čela společnosti založené na datech. Vytvoření jednotného trhu s daty umožní jejich volný pohyb v rámci EU a napříč odvětvími ku prospěchu podniků, výzkumných pracovníků a orgánů veřejné správy.

V červnu 2023 bylo dosaženo dohody o **aktu o datech**, což je klíčový právní předpis, jehož cílem je zpřístupnit větší objem dat a stanovit pravidla pro využívání dat a přístup k nim ve všech hospodářských odvětvích v rámci EU. Předpokládá se, že nová nařízení přispějí k HDP členských států EU do roku 2028 dalšími 270 miliardami EUR, protože vyřeší právní, hospodářské a technické problémy, které v současné době vedou k nedostatečnému využívání dat. Díky tomuto aktu budou mít spotřebitelé a podniky, které produkují data pomocí produktů a služeb, prospěch z cenově dostupnějších poprodejních služeb, nových příležitostí k využívání služeb závislých na přístupu k datům a lepšího přístupu k datům, která zařízení shromažďuje nebo generuje.

Nařízení o digitálních službách, které je v platnosti od listopadu 2022, stanoví pro všechny online platformy rozsáhlý nový soubor povinností, které mají za cíl zmírňovat škody a chránit práva uživatelů v digitální oblasti. Dne 25. dubna 2023 Komise určila 17 velmi velkých

online platformem a dva velmi velké internetové vyhledávače. Poté, co byly určeny, jsou tyto služby od konce srpna 2023 povinny plnit úplný soubor nových povinností, jejichž cílem je posílit postavení uživatelů internetu, včetně nezletilých, a chránit je. Součástí je i požadavek, aby určené služby vyhodnocovaly a zmírňovaly svá systémová rizika a nabízely spolehlivé nástroje pro moderování obsahu.

Za účelem prosazování tohoto aktu Komise rovněž posiluje své odborné znalosti o interní a externí víceoborové znalosti. Dne 17. dubna 2023 bylo při Společném výzkumném středisku Komise zřízeno **Evropské středisko pro algoritmickou transparentnost**.

Nařízení o digitálních trzích, které je rovněž v platnosti od listopadu 2022, má posílit spravedlnost a otevřenost hospodářské soutěže na digitálních trzích a stanovit jasně definovaná objektivní kritéria pro identifikaci „strážců přístupu“. Dne 6. září 2023 Komise určila šest „strážců přístupu“, kteří budou mít nyní šest měsíců na zajištění plného souladu s povinnostmi v oblasti nařízení o digitálních trzích pro každou ze svých určených hlavních služeb platformem.

V červenci 2023 Komise přijala novou strategii pro **Web 4.0 a virtuální světy**, která má řídit další technologickou transformaci a zajistit otevřené, bezpečné, důvěryhodné, spravedlivé a inkluzivní digitální prostředí pro občany EU, podniky a veřejnou správu.

V současné době má přibližně pouhých 60 % obyvatel EU ve 14 členských státech možnost používat v zahraničí svou vnitrostátní elektronickou identitu. Dohoda o **Evropské digitální identitě**, která byla přijata v červnu 2023, bude k dispozici všem občanům, rezidentům a podnikům v EU, kteří se chtějí sami

identifikovat nebo ověřit určité osobní údaje. Při využívání veřejných i soukromých služeb v EU budou mít občané a rezidenti EU nárok na osobní digitální peněženku.

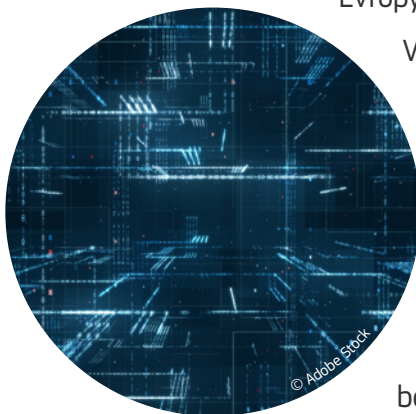
Souběžně se investuje do infrastruktury a dovedností, jejichž cílem je **překlenout digitální propast** a zajistit, aby při digitální transformaci našich společností a našich ekonomik nebyl nikdo v EU opomenut. Přibližně 26 % Nástroje pro oživení a odolnost je určeno na opatření přispívající k digitálním cílům. V období 2021–2027 se tato částka v rámci politiky soudržnosti navýší o 36,6 miliardy EUR, které se připočtou k 16 miliardám EUR investovaným mezi lety 2014 a 2020 v rámci Nástroje pro propojení Evropy a programu Digitální Evropa.

V červnu 2023 předložila Komise návrh, který má položit základy pro **potenciální digitální euro jako doplněk hotových peněz**. S nárůstem elektronických a digitálních plateb v EU by digitální euro mohlo nabídnout široce uznávanou, ekonomickou, bezpečnou a odolnou formu veřejných peněz. Souběžně s tím

Komise předložila legislativní návrh, jehož cílem je zajistit, aby hotovostní euro zůstalo široce uznávanou a přístupnou platební metodou v celé eurozóně.

Kromě toho Komise předložila dva návrhy na digitalizaci plateb a širšího finančního sektoru, přičemž jsou upřednostňovány zájmy spotřebitelů, hospodářská soutěž, bezpečnost a důvěra. Cílem prvního návrhu je revidovat směrnici o platebních službách, posílit prevenci podvodů, práva spotřebitelů a otevřené bankovní systémy.

Ve druhém případě se jedná o legislativní návrh rámce upravujícího přístup třetích stran k finančním údajům zákazníků napříč různými finančními službami.

Tyto iniciativy navazují na návrh z října 2022, jehož cílem je zpřístupnit okamžité platby v eurech všem občanům a podnikům v EU a Evropském hospodářském prostoru. Cílem je zajistit cenově dostupné a zabezpečené **převody v eurech v kterýkoli den do 10 sekund**, čímž se ve finančním sektoru zvýší účinnost, ale i pohodlí.

V roce 2023 se k **eurozóně připojilo i Chorvatsko**. Společnou měnu EU nyní sdílí dvacet členských států EU a 347 milionů občanů EU.

Posílení našeho jednotného a sociálního trhu

Letos jsme oslavili **30. výročí jednotného trhu**, který je základem trvalé konkurenceschopnosti EU. Odhaduje se, že za třicet let od vzniku tohoto největšího světového trhu, který zahrnuje 440 milionů občanů a 23 milionů podniků a představuje 15 % celosvětového HDP, se HDP EU zvýšil o dalších 9 %. S pomocí jednotného trhu mohou členské státy nalézat společná řešení problémů, jako je válka na Ukrajině, energetická krize a krize související s vysokými životními náklady. Spotřebitelům poskytuje větší výběr s vyššími standardy a nižšími cenami a podnikatelům dává příležitost stát se na světovém trhu konkurenceschopnými.

Dne 16. března 2023 Komise u příležitosti výročí jednotného trhu nastínila svůj přístup k **dlouhodobé konkurenceschopnosti**. Uznává v něm potenciál jednotného trhu zvyšovat produktivitu a nastiňuje, jak může

EU využít svých silných stránek a dosáhnout více než pouhého překlenutí rozdílů v oblasti růstu a inovací. Prozíravý, dobře definovaný a koordinovaný rámec EU podpoří prosperující podniky, které jsou schopny konkurovat na světovém trhu, aby mohly nabídnout atraktivní pracovní místa a stanovovat celosvětové standardy.

Hospodářství EU i nadále vykazuje pozoruhodnou odolnost vůči po sobě jdoucím hospodářským otřesům posledních let. V roce 2022 **dosáhlo oživení růstu působivých 3,4 %**. Tento růst byl podpořen silným trhem práce, **přičemž míra nezaměstnanosti dosáhla rekordně nízké úrovně a zaměstnanost se zvýšila**. Tento výsledek je do značné míry důsledkem

rozhodných opatření přijatých EU a jejími členskými státy.

Silná výkonnost však rovněž zpozdila zpomalení inflace. Vysoká inflace a následná reakce měnové politiky spočívající ve zvyšování úrokových sazeb přispěly k výraznému zpomalení růstu, k němuž nyní dochází.

Velmi mírný hospodářský růst zaznamenaný v první polovině roku 2023 však rozptýlil dřívější obavy ze zimní recese. I když se i nadále budeme potýkat s velkou mírou nejistoty, zejména pokud jde o pokračující ruskou invazi na Ukrajinu, očekáváme, že růst bude pokračovat. Zároveň se očekává, že inflace přestane mít vliv na kupní sílu domácností a trh práce bude i nadále silný.

Za svou hospodářskou odolnost a konkurenceschopnost vděčí EU svému jedinečnému hospodářskému modelu. Po tři desetiletí jsme vytvářeli silný jednotný trh se silným sociálním rozměrem. I proto jsme v roce 2020 zavedli nástroj SURE (podpora na zmírnění rizik nezaměstnanosti

v mimořádné situaci) na ochranu pracovních míst a příjmů ohrožených pandemií COVID-19. **Závěrečná zpráva o provádění a dopadu nástroje SURE** ukázala, že během uvedeného roku nástroj podpořil více než 2,5 milionu podniků a pomohl přibližně 31,5 milionu lidem udržet si pracovní místa. Do roku 2022 byla vnitrostátní podpůrná opatření postupně ukončena, nicméně díky pokračující podpoře z nástroje SURE získalo podporu ještě 40 000 podniků a 350 000 lidí.

Celkově měl nástroj **SURE** v letech 2020 až 2022 **zásadní význam pro usnadnění rychlého hospodářského oživení po pandemii**, přičemž v 19 členských státech bylo vyplaceno 98,4 miliardy EUR.

Téměř polovina celkových prostředků byla přidělena na režimy zkrácené pracovní doby a téměř jedna třetina šla na obdobná opatření zaměřená na osoby samostatně výdělečně činné. Na subvencování mzdových nákladů a další podobná opatření bylo vynaloženo 12 % a zbývajících 5 % bylo vynaloženo na opatření související s veřejným zdravím. Jednalo se například o preventivní opatření proti onemocnění COVID-19, náklady na nábor a podporu zdravotnických pracovníků a nákup zdravotnického vybavení a léků, včetně očkovacích látek.

Navzdory bezprecedentním otřesům vyvolaným pandemií a válkou Komise nadále prosazuje řádné fungování jednotného trhu. Cílem **nařízení o zahraničních subvencích**, které je v platnosti od ledna 2023, je řešit narušení jednotného trhu způsobené zahraničními subvencemi. Tato nová pravidla umožní, aby EU zůstala otevřená obchodu a investicím, a zároveň zajistí

rovné podmínky pro všechny společnosti působící v EU. Nařízení se začalo používat dne 12. července. Od 12. října budou muset podniky oznamovat Komisi spojení podniků a účast na zadávacích řízeních zahrnujících finanční příspěvky poskytnuté třetími zeměmi podnikům, které vykonávají hospodářskou činnost v EU a splňují příslušné prahové hodnoty oznamovací povinnosti.

Reforma celní unie EU, kterou jsme navrhli v květnu 2023, nahradí tradiční celní prohlášení inteligentním přístupem k dohledu nad dovozem, který bude založen na datech. Tento návrh představuje **nejkomplexnější a nejambicióznější reformu celní unie od jejího vzniku v roce 1968**. Vzhledem k prudkému nárůstu objemu

obchodu, nárůstu elektronického obchodu a rychlému nárůstu počtu norem EU, které se mají dodržovat při celních kontrolách, omezí nový systém, podporovaný novým Celním úřadem EU, stávající těžkopádné celní režimy a zajistí, aby byl jednotný trh konkurenceschopnější, bezpečnější a lépe připravený na budoucnost.

Komise dne 8. prosince 2022 navrhla řadu opatření, jejichž cílem je **modernizovat a zlepšit fungování systému daně z přidané hodnoty (DPH) v EU pro podniky** a zvýšit jeho odolnost vůči podvodům díky přijetí a podpoře digitalizace. Navrhovaná klíčová opatření pomohou členským státům získat z daně z přidané hodnoty ročně až o 18 miliard EUR více příjmů a zároveň pomohou podnikům, včetně malých a středních podniků, v růstu. V témže měsíci přijala Komise **návrh nových pravidel daňové transparentnosti**, která vyžadují, aby poskytovatelé kryptoaktiv se sídlem v EU oznamovali všechny transakce

klientů žijících v Unii. Tím se zlepší schopnost členských států odhalovat daňové podvody, daňové úniky a vyhýbání se daňovým povinnostem a bojovat proti nim, neboť v této oblasti až příliš chybí dostatečná transparentnost. Ministři financí EU dosáhli politické dohody o tomto návrhu v květnu 2023.

Evropské podniky mají prospěch nejen z integrovaného trhu, vysoce kvalifikované pracovní síly a menší byrokracie, ale také z bohatého inovačního rámce. Průmyslová odvětví intenzivně využívající duševní vlastnictví představují téměř polovinu celkového HDP a více než 90 % veškerého vývozu z EU. V této souvislosti Komise dne 27. dubna 2023 navrhla **nová pravidla pro patenty**. Navrhovaná nařízení o patentech, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem, nařízení o nucených licencích na patenty v krizových situacích a revize právních předpisů o dodatkových ochranných osvědčeních vytvoří rámec práv duševního vlastnictví, který bude transparentnější, účinnější a lépe přizpůsobený budoucím výzvám. Jejich cílem je zvýšit účinnost patentového systému dalším odstraněním roztržitosti jednotného trhu, omezením byrokracie a zvýšením účinnosti. To umožní hospodářským subjektům a příslušným orgánům lépe chránit inovace a zároveň zajistit spravedlivý přístup, a to i v mimořádných situacích.

Jednotný trh navíc těží z odolného bankovního sektoru, který je posílen spolehlivým rámcem pro řízení krizí. Dne 18. dubna 2023 přijala Komise návrh na úpravu a další **posílení stávajícího rámce EU pro krizové řízení bank a pojištění vkladů** s tím, že zvýšenou pozornost věnuje středně velkým a menším bankám. Návrh vychází ze zkušeností získaných během prvních let uplatňování tohoto rámce a poskytuje orgánům příslušným k řešení

krize účinnější nástroje k zajištění toho, aby v případě krize a ohrožení finanční stability měli vkladatelé – například jednotlivci, podniky a veřejné subjekty – i nadále přístup ke svým bankovním účtům. Usnadní zejména využívání fondů pro řešení krizí a fondů pojištění vkladů financovaných bankovním sektorem, které orgánům umožní chránit vkladatele během bankovních krizí, například prostřednictvím převodů z banky v problémech do banky zdravé.

Kromě toho EU posiluje odolnost bank působících na jejím území a posiluje dohled nad nimi a řízení rizik tím, že **dokončuje provádění celosvětově dohodnutých regulačních reforem, známých jako Basel III**. Nová bankovní pravidla zajistí, aby se banky v EU staly odolnějšími vůči potenciálním budoucím hospodářským otřesům, a zároveň přispějí k přechodu na klimatickou neutralitu.

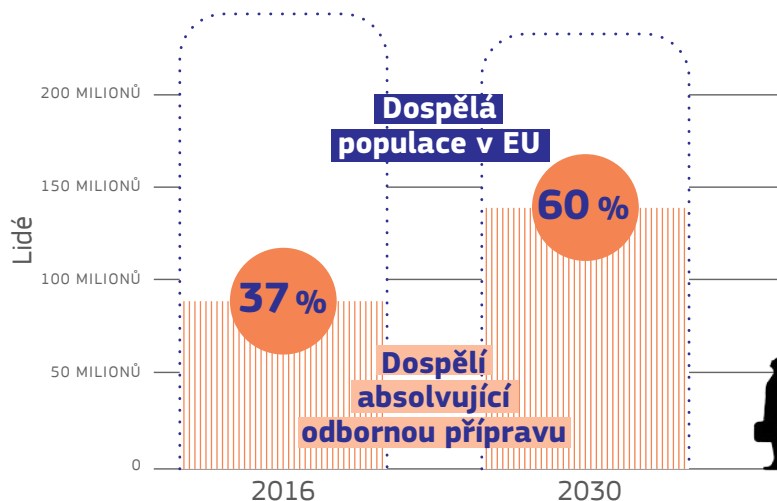
Využití příležitostí našeho sociálně tržního hospodářství: zaměření na sociální dialog a dovednosti

Naše jedinečné sociálně tržní hospodářství upřednostňuje jak obchodní příležitosti, tak sociální blahobyt a staví lidi a jejich dobré životní podmínky vždy do centra naší sociální Evropy. V souvislosti se zvýšenou inflací a zvýšenými životními náklady v uplynulém roce jsou klíčem ke zmírnění ztráty kupní síly politiky na všech úrovních, jak je zdůrazněno v cyklu evropského semestru 2023.

Za tímto účelem pokračujeme v plnění Akčního plánu pro **evropský pilíř sociálních práv**. Členské státy schválily sociální cíle EU do roku 2030, jimiž jsou alespoň 78% zaměstnanost osob ve věku

S dovednostmi přicházejí příležitosti

Cíl EU, aby 60 % dospělých každoročně absolvovalo odbornou přípravu

20–64 let, alespoň 60% účast všech dospělých osob na odborné přípravě a snížení počtu osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením alespoň o 15 milionů (ve srovnání s rokem 2019).

Musíme zajistit, aby všichni lidé pracující v EU mohli žít důstojný život. Historická dohoda o směrnici o **přiměřených minimálních mzdách** bude provedena do vnitrostátního práva do listopadu 2024. Stanovením postupu pro přiměřené zákonné minimální mzdy a tím, že členské státy podpoří kolektivní vyjednávání o stanovování mezd, směrnice pomůže vymanit pracující osoby z chudoby v celé EU.

Evropské sociálně tržní hospodářství vzkvétá díky dialogu mezi odbory, zaměstnavateli a vládami, přičemž klíčovým prvkem tohoto dialogu je kolektivní vyjednávání. Pevně věříme v sílu sociálního dialogu jako nástroje pro hledání společných řešení výzev, kterým čelíme v dnešním neustále se vyvíjejícím světě práce. V návaznosti na naše sdělení z ledna 2023 členské státy přijaly **doporučení Rady s konkrétními**

opatřeními pro větší zapojení sociálních partnerů na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU. To znamená konzultovat je při navrhování a provádění hospodářských politik, politik zaměstnanosti a sociálních politik; podporovat kolektivní vyjednávání a umožnit zvýšení jejich kapacit.

V září 2022 přijala Komise pokyny s cílem poskytnout právní jistotu osobám samostatně výdělečně činným bez zaměstnanců, zejména osobám pracujícím v digitální ekonomice a prostřednictvím digitálních pracovních platform, a to vyjasněním situací, v nichž právo hospodářské soutěže nebrání jejich úsilí o kolektivní vyjednávání lepších podmínek. Mezitím spolunormotvůrci zahájili závěrečná jednání o **směrnici o zlepšení pracovních podmínek při práci prostřednictvím platform, kterou předložila Komise.** Cílem návrhu je zajistit, aby byl osobám pracujícím prostřednictvím digitálních platform přiznán zákonný zaměstnanecký status, který odpovídá jejich skutečnému uspořádání práce, a aby mohly požívat pracovních práv a sociálních výhod, na

které mají nárok. V rámci svého zaměření na digitální pracovní platformu se rovněž zabývá komplexní otázkou algoritmického řízení na platformách s cílem zajistit lidský dohled a transparentnost.

.....

Rakouský plán pro oživení a odolnost pomáhá **budovat sociální odolnost tím, že platí smlouvy pro 275 komunitních zdravotních sester a ošetřovatelů**. Program rovněž investoval do vozového parku 94 elektromobilů a 37 elektrických jízdních kol, takže zdravotní sestry a ošetřovatelé mohou poskytovat kvalitní péči převážně starším lidem v nouzi i v odlehlých oblastech.

.....

Má-li být ekologická, digitální a demografická transformace úspěšná, musí EU výrazně investovat do celoživotního učení, aby přizpůsobila dovednosti lidí neustále se měnícímu trhu práce. Naším cílem během tohoto **Evropského roku dovedností** je, aby si všichni – vlády, podniky i jednotlivci – uvědomili, jak důležitá je odborná příprava, a aby se stali aktivními. V rámci rozpočtu na období 2021–2027 je členským státům k dispozici přibližně **65 miliard EUR z fondů EU** na investice do programů pro rozvoj dovedností, zejména prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost a Evropského sociálního fondu plus. V dubnu 2023 Komise přijala dva nové návrhy doporučení Rady o **digitálních dovednostech a digitálním vzdělávání a odborné přípravě**.

Jejich cílem je podpořit členské státy a odvětví vzdělávání a odborné přípravy při poskytování vysoce kvalitního, inkluzivního a přístupného digitálního vzdělávání a odborné přípravy se zaměřením na rozvoj digitálních dovedností osob žijících v EU.

V roce 2023 navýšila Komise rozpočet programu **Erasmus+** na novou celkovou částku 4,43 miliardy EUR. To je dosud nejvyšší roční finanční krytí, které současně představuje cenný příspěvek k Evropskému roku dovedností. Kromě mnoha dalších projektů nyní Erasmus+ podporuje 50 aliancí Evropských univerzit, do nichž je zapojeno více než 430 vysokoškolských institucí v Evropské unii i mimo ni, včetně Ukrajiny.

Kromě širěji pojatých iniciativ na podporu všeobecného rozvoje dovedností zavedla Komise také specifické odvětvové iniciativy, které zohledňují aktuální stav v různých průmyslových ekosystémech. Například cílem **Paktu pro dovednosti**, který spojuje veřejné a soukromé organizace, je určit, které dovednosti v jednotlivých odvětvích chybějí a které budou v budoucnu zapotřebí, a zajistit, že budou k dispozici

možnosti odborné přípravy pro prohlubování dovedností a rekvalifikaci lidí v produktivním věku. Od vzniku paktu v roce 2020 se jeho členy stalo, ať už jednotlivě nebo v rámci partnerství v oblasti dovedností, 1 500 organizací ze 14 průmyslových odvětví ze všech členských států EU a kandidátských zemí. Členy se staly nejrůznější organizace veřejného a soukromého sektoru, včetně celostátních, regionálních a místních orgánů, podniků, sociálních partnerů, mezioborových a odvětvových organizací, obchodních komor, poskytovatelů vzdělávání a odborné přípravy a služeb zaměstnanosti. **Aktivity zaměřené na prohlubování dovedností a rekvalifikaci dosud v rámci paktu využily 2 miliony lidí.** Aktualizováno nebo vypracováno bylo přibližně 15 500 programů odborné přípravy a členové paktu investovali 160 milionů EUR do iniciativ v oblasti dovedností.

V rámci Evropského roku dovedností Komise v červenci rovněž zahájila prvotní konzultaci s evropskými sociálními partnery o posílení rámce EU pro kvalitu stáží. Cílem rámce je pomoci mladým lidem při přechodu ze vzdělávání a nezaměstnanosti do zaměstnání prostřednictvím kvalitních stáží. Podle nedávného průzkumu Eurobarometr se 76 % mladých Evropanů naučilo během stáže profesně užitečné věci a 68 % jich našlo po absolvování stáže práci. Tato iniciativa podpoří opatření EU v boji proti nezaměstnanosti mladých lidí v EU. Díky balíčku na podporu zaměstnanosti mladých lidí z července 2020 již došlo k posílení záruk pro mladé lidi a k modernizaci evropského rámce pro odborné vzdělávání a přípravu a balíček přinesl také nový impuls pro učňovskou přípravu.

Naše zpráva z roku 2023 nazvaná „Dopad demografických změn – v měnícím se prostředí“ se zabývá demografickými trendy, které utvářejí naše ekonomiky a společnosti. Komise si je vědoma výzev spojených s demografickou transformací a nadále **začleňuje demografické aspekty do rozvoje příslušných politik EU.** S cílem pomoci regionům EU postiženým rapidním úbytkem obyvatelstva v produktivním věku jsme v lednu 2023 spustili mechanismus podpory talentů, který je součástí naší komplexní strategie využívání talentů v evropských regionech. V květnu 2023 jsme vyhlásili výzvu k předkládání pilotních projektů a v rámci iniciativy technické podpory jsme zavedli stěžejní projekt zaměřený na překonání překážek regionálního rozvoje.

Při udílení cen EU za ekologickou produkci v roce 2022 získala titul nejlepší ekozemědělkyně **mladá venkovská podnikatelka Nazaret Mateos Álvarezová** z Paredes de Nava ve španělské Palencii. Díky přelomovému způsobu pěstování hub s využitím přírodních hnojiv a menšího množství vody zvyšuje úroveň místní ekonomiky.

NextGenerationEU a posílení evropských investic

Nástroj NextGenerationEU představuje více než jen reakci na výzvy, které přinesla pandemie COVID-19. Jedná se o **historickou příležitost vytvořit hospodářství, které bude fungovat pro všechny občany EU**. Jsme pevně odhodláni proměnit naši vizi ekologičtější, digitálnější a sociálně spravedlivější Evropy ve skutečnost. V letech 2022 a 2023 jsme prostřednictvím NextGenerationEU začali se společnými evropskými investicemi ve výši 800 miliard EUR. Výsledkem jsou konkrétní projekty přímo v terénu, jejichž cílem je vybudovat Evropu, která je udržitelná, odolná a konkurenceschopná, a zajistit tak prosperitu pro všechny v EU.

Jádrem nástroje NextGenerationEU je **Nástroj pro oživení a odolnost**, který poskytuje všem členským státům nebývalé finanční zdroje. Tyto finanční prostředky využívají členské státy k provádění transformačních reforem a investic, které změny evropské ekonomiky a společnosti ve prospěch budoucích generací. Nástroj disponuje 723 miliardami EUR. Vzhledem ke svému zvláštnímu zaměření na udržitelnost, inovace a vytváření pracovních míst se rychle stává základním kamenem naší hospodářské politiky. Realizace nástroje pokračuje plným tempem. Celkem **již bylo vyplaceno 153,4 miliardy EUR**, včetně 56,6 miliardy EUR ve formě předběžného financování. Členské státy pokračují v naplňování svých reformních a investičních závazků. Komise odhaduje, že samotné investice financované z nástroje NextGenerationEU by mohly v roce 2024 zvýšit HDP v EU přibližně o 1,5 %.

Pilíře **Nástroje pro oživení a odolnost**

Ekologická transformace

Digitální transformace

Hospodářská soudržnost, produktivita a konkurenceschopnost

Sociální a územní soudržnost

Zdraví a hospodářská, sociální a institucionální odolnost

Politiky pro příští generaci

Ukazuje se, že tento nástroj je mimořádně pružný a účinně řeší různé nastalé krize. Když Rusko rozpoutalo brutální válečnou agresi proti Ukrajině, předložili jsme plán REPowerEU. Jeho cílem je ukončit závislost na ruských fosilních palivech tím, že urychlíme přechod na čistou energii a spojíme síly k dosažení odolnějšího energetického systému a skutečné energetické unie. Členské státy mají v rámci tohoto plánu k dispozici téměř 270 miliard EUR, přičemž 225 miliard EUR mohou získat ve formě půjček na podporu oživení a odolnosti, 20 miliard EUR ve formě dodatečných grantů a dalších až 23 miliard EUR v podobě převodů grantů z jiných fondů EU.

Z analýzy národních plánů členských států pro oživení a odolnost vyplývá, že:

- 203 miliard EUR z celkové přidělené částky je vyčleněno na opatření zaměřená na snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o 55 % a
- 131 miliard EUR je věnováno na iniciativy, které budou hnací silou digitální transformace evropských ekonomik a společností.

Reformy a investice navržené členskými státy překročily cíl věnovat nejméně 37 % výdajů na opatření přispívající k cílům v oblasti klimatu a nejméně 20 % výdajů na digitální cíle. U tohoto nástroje jako celku činí odhadované výdaje v oblasti klimatu přibližně 40 % a výdaje v digitální oblasti 26 %.

Nástroj pro oživení a odolnost podnítil provádění významných reforem v celé řadě politik. **Více než třetinu všech opatření ve 27 plánech pro oživení a odolnost představují reformy** (přibližně 2 187 reforem oproti 3 780 investičních iniciativ). Tyto reformy zvyšují odolnost členských států v dlouhodobém horizontu a současně zlepšují podmínky pro úspěšné provádění souvisejících investic v rámci nástroje a fondů politiky soudržnosti. Děje se tak

například modernizací regulačních rámců v klíčových odvětvích (digitální oblast, obnovitelné zdroje energie, doprava), zlepšováním postupů vydávání povolení a zadávání veřejných zakázek a posílením právního státu a protikorupčních záruk. Mezi **stěžejní reformy**, které již byly přijaty, patří:

- reformy k zajištění kybernetické bezpečnosti (Rumunsko) a digitalizace veřejné správy (Slovensko),
- reformy systémů soudnictví, které mají zvýšit jejich účinnost zkrácením délky řízení a zlepšením organizace soudů (Španělsko, Itálie),
- modernizace aktivních politik na trhu práce a dovedností (Německo, Španělsko),
- reformy zaměřené na zvýšení předvídatelnosti a stability veřejného financování výzkumu (Portugalsko) a na podporu vědecké excelence a zlepšení výkonnosti vysokých škol a veřejných výzkumných organizací (Slovensko),
- reformy zaměřené na boj proti korupci a zajištění ochrany osob, které na ni upozorní (Kypr),
- reformy zjednodušující udělování licencí, které mají podpořit investice do obnovitelných zdrojů energie na moři, nebo reformy vytvářející podmínky pro využívání vodíku z obnovitelných zdrojů (Řecko, Španělsko, Portugalsko),

- reformy na podporu zavádění obnovitelných zdrojů energie a udržitelné dopravy (Chorvatsko, Rumunsko),
- reformy zlepšující kvalitu legislativního procesu (Bulharsko),
- reformy zlepšující dostupnost bydlení (Lotyšsko, Nizozemsko).

Mezi **hlavní investiční iniciativy**, u nichž již byly dokončeny klíčové kroky, patří:

- investice na podporu dekarbonizace a zvýšení energetické účinnosti průmyslu (Francie, 1,4 miliardy EUR; Chorvatsko, 91 milionů EUR),
- nákup 600 000 nových notebooků k zapůjčení učitelům a žákům a výběr center pro digitální inovace na podporu podniků při jejich úsilí o digitalizaci (Portugalsko, 600 milionů EUR),
- prostředky na zvýšení konkurenceschopnosti podniků působících v odvětví cestovního ruchu, včetně 4 000 malých a středních podniků (Itálie, 1,9 miliardy EUR),
- digitalizace veřejné správy vedoucí k poskytování digitálních, jednoduchých, inkluzivních a bezpečných veřejných služeb pro občany a podniky (Portugalsko, 170 milionů EUR),
- rozvoj širokopásmové infrastruktury (Lotyšsko, 4 miliony EUR).

Jedním z největších příjemců prostředků z finského plánu pro oživení a odolnost je Solar Foods –

startup, který vyrábí protein pomocí bioprocessu s využitím zeleného vodíku. Patentovaný

„Solein“, na jehož výrobu stačí prakticky jen vzduch, lze použít k výrobě jakýchkoli potravin. Nejedná se o science fiction – tento startup obdrží 33,6 milionu EUR na demonstrační výrobní podnik ve finském Vantaa. Projekt je rovněž součástí významného projektu společného evropského zájmu zaměřeného na vodíkový hodnotový řetězec, který schválila Komise.

Komise **vydává jménem Evropské unie dluhopisy EU** a již úspěšně dosáhla svého cíle financování pro první polovinu roku ve výši 80 miliard EUR. Do konce roku by chtěla získat dalších 40 miliard EUR.

Z těchto částek bude přes 100 miliard EUR určeno na program na podporu oživení NextGenerationEU a až 18 miliard EUR podpoří program makrofinanční pomoci plus pro Ukrajinu. Komise tak dosahuje významného pokroku při podpoře hospodářského oživení v členských státech a projevuje solidaritu s Ukrajinou a zároveň posiluje úlohu Unie jako emitenta na finančních trzích.

Pokud jde o **zelené dluhopisy**, je Komise i nadále světovým lídrem, neboť dosud v roce 2023 vydala dluhopisy v hodnotě 7,7 miliardy EUR a celkově za 44,2 miliardy EUR. Směřuje tak k naplnění svého cíle ve výši 250 miliard EUR.

**NEXT
GEN
EU**

806,9 miliardy EUR*
prostřednictvím nástroje
NextGenerationEU

* Tato částka je v běžných cenách. Odpovídá částce 750 miliard EUR v cenách roku 2018.

V zájmu přizpůsobení fiskálních pravidel EU budoucím potřebám navrhla Komise dne 26. dubna 2023 jejich novou podobu s cílem zavést **nejkomplexnější reformu pravidel EU pro správu ekonomických záležitostí od finanční krize v roce 2008**. Hlavním cílem nových návrhů je ve všech členských státech posílit udržitelnost veřejného zadlužení a zároveň podpořit udržitelný a inkluzivní růst prostřednictvím reforem a investic. Reforma zjednoduší správu ekonomických záležitostí, posílí odpovědnost členských států, položí větší důraz na střednědobý horizont a podpoří prosazování pravidel podle společného transparentního rámce EU.

Posílení unie kapitálových trhů je rovněž nezbytné pro nasměrování soukromých finančních prostředků do ekonomiky a financování ekologické a digitální transformace. V této souvislosti Komise v letech 2022 a 2023 předložila několik iniciativ a splnila závazky uvedené v akčním plánu pro unii kapitálových trhů z roku 2020:

- zvýšit atraktivitu a odolnost clearingových služeb EU a zároveň podpořit otevřenou strategickou autonomii EU a zachovat finanční stabilitu,
- zefektivnit některá pravidla týkající se platební neschopnosti podniků v celé EU s cílem podpořit přeshraniční investice,
- zmírnit – prostřednictvím nového aktu o kótování na burze – administrativní zátěž společností všech velikostí, zejména malých a středních podniků,

a umožnit jim tak lepší přístup k veřejnému financování díky kótování na burzách,

- posílit důvěru a jistotu retailových investorů, aby mohli bezpečně investovat do své budoucnosti, a umožnit jim přijímat investiční rozhodnutí, která jsou v souladu s jejich potřebami a preferencemi,
- zvýšit efektivitu a zabezpečení postupů týkajících se srážkové daně v EU pro investory, finanční zprostředkovatele a daňové správy členských států s cílem podpořit investice a pomoci v boji proti zneužívání daňového systému.

Investice jsou i nadále podporovány také z **fondů soudržnosti EU**, které zajišťují vyvážený růst, hospodářskou konvergenci, sociální příležitosti a rovné podmínky na vnitřním trhu. Očekává se, že 379 programů, které Komise přijala v roce 2022 a na které byla vyčleněna podpora EU ve výši 378 miliard EUR, přinese v období 2021–2027 investice v hodnotě 545 miliard EUR. 70 % těchto investic bude soustředěno do nejméně rozvinutých regionů. Z financování soudržnosti však budou mít díky druhotným účinkům prospěch všechny země a regiony: díky politice soudržnosti se HDP Evropské unie do konce tohoto období zvýší nejméně o 0,5 % a bude vytvořeno dalších 1,3 milionu pracovních míst.

Díky více než 363 milionům EUR z fondů soudržnosti EU byl letos otevřen **most v Brăile**. S délkou téměř 2 km je největším mostem přes Dunaj, největším v Rumunsku a třetím nejdelším visutým mostem v EU.

Posílení evropských investic s cílem vybudovat ekologičtější, digitálnější a sociálnější Unii vyžaduje také řádné fungování veřejných správ. Veškeré veřejné investice a reformy mají v rukou úředníci. Komise proto zintenzivnila úsilí zaměřené na **pomoc členským státům při modernizaci jejich veřejné správy**, aby udržela krok se současnými i budoucími výzvami. V roce 2022 jsme zahájili první výměnu pracovníků v rámci spolupráce mezi orgány veřejné správy, která umožní 300 úředníkům z 19 členských států strávit čas na obdobném místě ve veřejné správě v jiném členském státě a vyměňovat si odborné znalosti a osvědčené postupy.

V roce 2022 jsme **v rámci tvorby právních předpisů EU** plně zavedli **přístup „jeden předpis přijmout – jeden zrušit“**.

Za uplynulý rok jsme navrhli iniciativy, které mají snížit celkovou administrativní zátěž a v maximální možné míře kompenzovat další náklady. V roce 2023 jsme se zavázali dát nový impuls k racionalizaci požadavků na vykazování a do podzimu předložit první návrhy v environmentální, digitální i ekonomické oblasti s celkovým cílem snížit tuto zátěž o 25 %, aniž by byly ohroženy cíle jednotlivých politik. Do našeho rozhodovacího procesu jsme rovněž doplnili kontrolu konkurenceschopnosti.

Jinými slovy, díky inteligentnější tvorbě politik a omezení byrokracie umožňuje Komise občanům, podnikům a správním orgánům snáze, rychleji a levněji uplatňovat právní předpisy EU, využívat jejich výhod a realizovat zelenou a digitální transformaci.

Hospodářství ve prospěch lidí

HOSPODÁŘSKÁ SITUACE

Ekonomika EU i nadále vykazuje pozoruhodnou odolnost vůči po sobě jdoucím hospodářským otřesům posledních let.

Růst

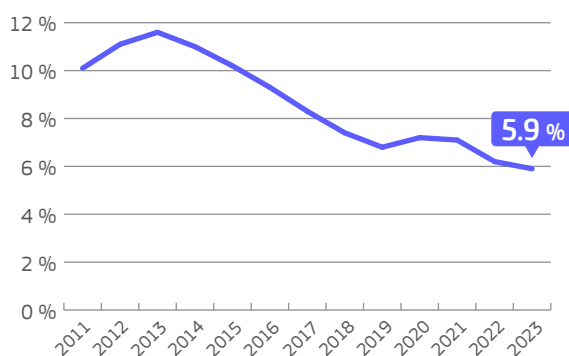
V roce 2022 jsme zaznamenali výrazný růst o **3,4 %**. Ačkoli se nadále potýkáme s vysokou nejistotou, očekáváme **pokračování růstu**.

Expanze ekonomiky

Tato expanze byla podpořena **silným trhem práce** vyznačujícím se rekordně nízkou mírou nezaměstnanosti a rostoucí zaměstnaností.

Nezaměstnanost

Celková míra nezaměstnanosti v EU, očištěná od sezónních vlivů.

Zdroj: Eurostat.

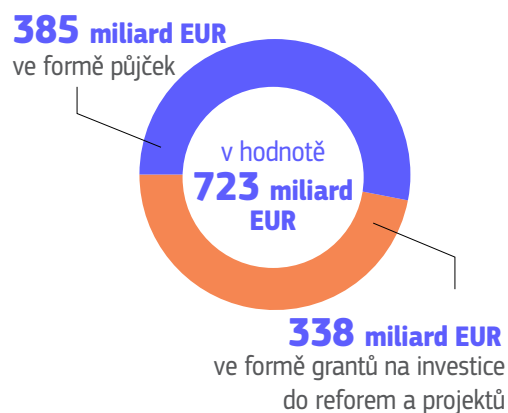
NEXTGENERATIONEU

Nástroj NextGenerationEU je více než jen reakcí na výzvy, které přinesla pandemie COVID-19. **Jedná se o historickou příležitost vytvořit hospodářství, které bude fungovat pro všechny občany EU.**

Investice

Společná evropská investice ve výši **806,9 miliardy EUR(*)**, jejímž cílem je vytvořit zdravější, ekologičtější a digitálnější Evropu.

Nástroj pro oživení a odolnost

Vyplácení prostředků

Celkem již bylo vyplaceno **153,4 miliardy EUR**, z toho **56,6 miliardy EUR** v rámci předběžného financování.

HDP

Samotné investice financované z nástroje NextGenerationEU by mohly v roce 2024 zvýšit HDP v EU přibližně o **1,5 %**.

(*) Tato částka je v běžných cenách. Odpovídá částce 750 miliard EUR v cenách roku 2018.

EVROPSKÝ ROK DOVEDNOSTÍ

EU výrazně investuje **do celoživotního učení**, aby lidé mohli své dovednosti přizpůsobovat neustále se měnícímu trhu práce.

Financování

Na investice do programů v oblasti dovedností vyčlenily členské státy z prostředků EU přibližně **65 miliard EUR**, zejména z Nástroje pro oživení a odolnost a Evropského sociálního fondu plus.

Přínosy

Aktivity zaměřené na prohlubování dovedností a rekvalifikaci dosud v rámci Paktu pro dovednosti využily **2 miliony lidí**.

Kurzy odborné přípravy

Bylo aktualizováno nebo vypracováno **15 500** programů odborné přípravy.

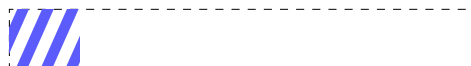

JEDNOTNÝ TRH

Během tří desetiletí jsme vytvořili silný jednotný trh, **kteřý je největším trhem na světě** a má silný sociální rozměr.

HDP

Představuje

15 % světového HDP.

Odhaduje se, že od svého vzniku před třemi desetiletími navýšil HDP v EU o **9 %**.

Velikost

Zahrnuje

440 milionů občanů a **23 milionů** podniků.

Strategie Global Gateway a podpora globálních investic

Evropská unie vede na světové scéně úsilí o demokracii, lidská práva a multilateralismus. V současné době nebývalých globálních výzev – od změny klimatu až po globální zdravotní krize a rostoucí geopolitické napětí – hraje EU klíčovou úlohu při budování globální ekonomiky, která všem přináší odolnost, udržitelnost a růst. Chceme, aby náš vztah s partnerskými zeměmi byl rovnocenný, abychom mohli hledat řešení skutečných výzev, kterým dnes čelí země s nízkými a středními příjmy.

Prostřednictvím strategie **Global Gateway**, tedy plánu pro udržitelné investice po celém světě ve výši **300 miliard EUR**,

Komise podporuje vysoce kvalitní infrastrukturní projekty, které přinášejí pracovní místa, podporují trvalý růst a vytvářejí hodnotu na místní úrovni. Letos pokračujeme v **90 velkých projektech po celém světě**. Jsou přizpůsobeny místním podmínkám, ale mají stejné rysy.

- Prvním z nich je **udržitelnost**. Nechceme pouze zaručit vysoké sociální a environmentální standardy, našim partnerům rovněž dokážeme pomoci se zaváděním technologií a dovedností, které budou potřebovat pro nejrychleji rostoucí odvětví světového hospodářství.
- Druhým rysem je **vzájemná prospěšnost**. Strategie Global Gateway může být impulsem, který země s nízkými a středními příjmy potřebují, aby se v hodnotovém řetězci průmyslového rozvoje posunuly výš.

Klíčové zásady, kterými se investice řídí

 <p>Udržitelnost</p>	 <p>Vzájemná prospěšnost</p>	 <p>Partnerství</p>
<p>Nechceme pouze zaručit vysoké sociální a environmentální standardy, našim partnerům rovněž dokážeme pomoci se zaváděním technologií a dovedností, které budou potřebovat pro nejrychleji rostoucí odvětví světového hospodářství.</p>	<p>Strategie Global Gateway může být impulsem, který země s nízkými a středními příjmy potřebují, aby se v hodnotovém řetězci průmyslového rozvoje posunuly výš.</p>	<p>Partnerství s investory ze soukromého sektoru by mohlo zvýšit investice z miliard eur na biliony.</p>

- Třetím rysem je **partnerství s investory ze soukromého sektoru**. To by mohlo zvýšit investice z miliard na biliony eur.

Například v **Namibii** poskytuje Global Gateway záruky pro soukromé investice do **zeleného vodíku**. Cíl je dvojitý – vyrábět čistou energii a zároveň přinášet zemi nové příjmy, aby mohla zelený vodík například vyvážet do Evropské unie. Ve Rwandě spolupracujeme s výrobcem očkovacích látek s cílem přinést do této země **technologie mRNA**, aby byla schopna vyrábět pro tento region život zachraňující očkovací látky. Na **Filipínách** propojujeme naše družice z programu Copernicus s cílem vybudovat první systém **pozorování Země** v jihovýchodní Asii, přičemž prostředky do infrastruktury 4G a 5G investuje evropská telekomunikační společnost. Spolupráce v těchto oblastech podpoří vnitrostátní a regionální kapacity při řešení dopadů změny klimatu a lepší zvládnání rizik katastrof.

Prvním milníkem v rámci iniciativy Global Gateway je **investiční balíček Afrika–Evropa**. Polovina počátečních investic Global Gateway ve výši přibližně 150 miliard EUR je určena na projekty realizované spolu s africkými partnery. Tyto projekty se zaměřují na rozvoj udržitelných investic do životně důležité infrastruktury, zahrnující digitální, energetickou a dopravní oblast, jakož i zdraví, vzdělávání, dovednosti, změnu klimatu a životní prostředí. K těmto projektům patří:

- iniciativa týmu Evropa zaměřená na výrobu očkovacích látek a zdravotnických technologií a přístup k nim v Africe, a to ve spolupráci s Ghanou, Rwandou, Senegalem a Jihoafrickou republikou a na regionální úrovni,

- instalace podmořského optického kabelu Medusa ve Středomoří, který propojí severní Afriku se zeměmi EU s zvýší rychlost internetu,
- investice do digitální infrastruktury v Keni, Mauritánii a Tunisku,
- pokud jde o obnovitelné zdroje energie, plánovaná výstavba vodní elektrárny Ruzizi III pro Burundi, Demokratickou republiku Kongo a Rwandu,
 - vodní, vodíkové, solární a hybridní elektrárny a zařízení, která budou vybudována v Beninu, Pobřeží slonoviny, Madagaskaru, Maroku, Namibii, Nigérii a Tanzanii,
 - granty na podporu reforem v oblasti zeleného oživení a na uvolnění zelených investic v hodnotě více než 280 milionů EUR, které EU a její členské státy poskytnou Jihoafrické republice v rámci partnerství pro spravedlivou transformaci energetiky.

Projekty v **sousedství EU a na západním Balkáně** se realizují v rámci hospodářských a investičních plánů dohodnutých s příslušnými zeměmi. Patří mezi ně například:

- transbalkánský elektrický přenosový koridor v Bosně a Hercegovině, Černé Hoře a Srbsku – 400kilovoltové propojení elektrických přenosových soustav těchto zemí se soustavami Itálie, Chorvatska, Maďarska a Rumunska,
- podmořský černomořský digitální kabel zajišťující digitální konektivitu, který podpoří digitální transformaci a zvýší digitální odolnost regionu,

- elektrický kabel, který bude instalován v Černém moři, aby pomohl zemím, jako jsou Arménie, Ázerbájdžán a Gruzie, diverzifikovat jejich energetický mix a využít obrovský potenciál energie z obnovitelných zdrojů – vodní, solární a větrné.

V **Asii a Tichomoří** provádíme strategii Global Gateway prostřednictvím regionálních a dvoustranných iniciativ, které přinesou výsledky s transformačním dopadem, například:

- regionální iniciativa týmu Evropa týkající se Zeleno-modré aliance pro Tichomoří, která zahrnuje výstavbu vodní elektrárny Qaliwana na Fidži spolu s údržbou pěti startovacích drah a výstavbou a modernizací dvou přístavních mol v Papui-Nové Guineji,
- projekt na rok 2023 zaměřený na investice do solární a větrné energie, jehož cílem je podpořit ekologickou transformaci energetiky v Bangladéši,
- partnerství s Vietnamem a Indonésíí pro spravedlivou transformaci energetiky, které má podpořit využívání obnovitelných zdrojů energie,
- spolupráce s Kazachstánem na provádění partnerství v oblasti surovin, baterií a vodíku z obnovitelných zdrojů,
- na summitu EU-ASEAN v roce 2022 EU a její členské státy oznámily, že na realizaci těchto a dalších projektů strategie Global Gateway v regionu aktivují investice ve výši 10 miliard EUR.

Předsedkyně von der Leyenová na bruselském summitu EU-CELAC v červenci 2023 oznámila, že EU a její členské státy investují přes 45 miliard EUR do investiční agendy v rámci strategie Global Gateway pro **Latinskou Ameriku a Karibik**. Tato agenda

obsahuje seznam více než 130 potenciálních investičních projektů:

- s většinou zemí v regionu jsme podepsali digitální alianci, abychom spolupracovali na standardizaci našich digitálních politik, například v oblasti ochrany údajů, jejich sdílení a soukromí – aliance rovněž zahrnuje plány na zřízení regionálního střediska programu Copernicus pro vesmírné služby, které bude mít zásadní význam pro letectví, drony a autonomní řízení vozidel,
- v roce 2023 bude zahájena iniciativa týmu Evropa v povodí Amazonky s cílem předcházet odlesňování. Její součástí bude i projekt „Five great forests of Mesoamerica“ (Pět pralesů Mezoameriky), díky němuž se do roku 2030 ochrání 10 milionů hektarů lesů,
- EU podepsala (nebo brzy podepíše) partnerství s Argentinou, Brazílií, Chile, Kolumbií, Kostarikou, Paraguayí a Uruguayí v oblasti výroby zeleného vodíku a surovin,
- Jamajce pomůžeme se zavedením přístupu k širokopásmové síti do roku 2030,
- zlepšujeme vnitroregionální námořní dopravu v Karibiku multimodálním trajektem spojujícím Guyanu a Surinam s Barbadosem, Trinidadem a Tobagem, členy Organizace východokaribských států a francouzskými zámořskými územími.

Prostředky strategie Global Gateway představují polovinu celkových prostředků na závazky **partnerství skupiny G7 pro globální infrastrukturu a investice**. Státy skupiny G7 spolupracují na řešení nedostatečných investic do infrastruktury. Po úspěšném summitu skupiny G7 v Hirošimě budeme i nadále úzce spolupracovat s příštími

předsednictvími této skupiny: s Itálií v roce 2024 a Kanadou v roce 2025.

Oživení obchodní agendy EU

V únoru 2021 představila Komise komplexní **revizi strategie obchodní politiky EU**, která odráží náš pevný závazek uskutečňovat obchodní politiku, která podporuje otevřenost, udržitelnost a asertivitu na celosvětové úrovni. Je naprosto nezbytné, aby nám náš obchodní rámec poskytoval nezbytné nástroje na ochranu před nekalými obchodními praktikami. Od té doby Komise vynakládá neúnavné úsilí na provádění a prosazování této strategie a posiluje vedoucí postavení EU v mezinárodním obchodu.

Rady pro obchod a technologie

V duchu mezinárodní spolupráce zřídily EU a partnerské demokracie rady pro obchod a technologie na podporu produktivních partnerství a řešení společných výzev. Během třetího ministerského zasedání **Rady EU–USA pro obchod a technologie** dne 5. prosince 2022 a čtvrtého zasedání ve dnech 30. a 31. května 2023 se EU a Spojené státy dohodly na zahájení transatlantické iniciativy pro udržitelný obchod a dialogu o pobídkách pro čistou energii. **Pracovní skupina EU–USA Talent pro růst**, která je součástí rady, se poprvé sešla dne 17. května 2023. Její mandát zahrnuje sdílení osvědčených postupů, podporu inovativních přístupů k rozvoji dovedností a inspirativní programy odborné přípravy pro společnosti z EU a USA.

Na prvním zasedání **Rady EU–Indie pro obchod a technologie** dne 16. května 2023 se obě strany rozhodly více angažovat a dohodly se na spolupráci v oblasti nových technologií a výzkumu v oblasti čistých a ekologických technologií i na řešení obchodních otázek. Cílem této rady je posílit dvoustranný obchod mezi EU a Indií, který v roce 2022 dosáhl s hodnotou obchodovaného zboží 120 miliard EUR rekordní úrovně.

Spojené království

V únoru 2023 oznámili předsedkyně von der Leyenová a britský premiér Rishi Sunak **Windsorský rámec**, což je

komplexní soubor společných řešení, jejichž cílem je s konečnou platností vyřešit praktické výzvy fungování Protokolu o Irsku/Severním Irsku, a tím poskytnout občanům a podnikům v Severním Irsku **trvalou jistotu a předvídatelnost**.

Tento rámec umožnil EU a Spojenému království otevřít novou kapitolu pozitivnějších a stabilnějších vztahů. Nejvyšší prioritou dvoustranných vztahů mezi EU a Spojeným královstvím je nyní úplné, včasné a důsledné provádění Windsorského rámce a obecněji dohody o vystoupení i dohody o obchodu a spolupráci. Plné využití potenciálu těchto dohod může přinést výhody na obou stranách Lamanšského průlivu. Dohoda o obchodu a spolupráci se vztahuje na řadu oblastí, jako je např. obchod se zbožím a službami, energetika, bezpečnost a přidružení Spojeného království k některým programům EU. Dne 27. června 2023 podepsaly EU a Spojené království rovněž memorandum o porozumění o spolupráci v oblasti regulace finančních služeb.

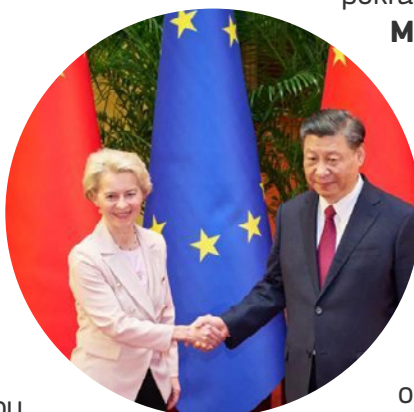
Čína

Před návštěvou Pekingu přednesla předsedkyně von der Leyenová dne 30. března 2023 přelomový projev o vztazích mezi EU a Čínou. Klesající ochota Číny podstatně spolupracovat s EU a její rostoucí asertivita a zpochybňování mezinárodního řádu založeného na pravidlech v posledních třech letech vedly k ochlazení našich dvoustranných vztahů a učinily je obtížnějšími. Naše vztahy s Čínou jsou však příliš důležité na to, aby byly ohroženy tím, že nebudou jasně stanoveny podmínky zdravého zapojení. Předsedkyně ve svém projevu zdůraznila, že je třeba **ve vztazích mezi EU a Čínou zmírnit rizika a opět nastolit rovnováhu.**

Je proto třeba pokračovat v rozvíjení dvoustranných hospodářských vztahů a spolupracovat při řešení globálních výzev a zároveň omezit narušení vyplývající z čínského státem řízeného hospodářského modelu a subvencování, snížit kritickou závislost EU a řešit konkrétní rizika spojená s čínskou strategií civilně-vojenské fúze a s používáním nátlakových praktik.

Dne 6. dubna 2023 navštívila předsedkyně von der Leyenová Čínu.

Zdůraznila, že je třeba usilovat o mír založený na desetibodovém mírovém plánu pro Ukrajinu. Pokud jde o Tchaj-wan, znovu připomněla potřebu stability a deeskalace napětí i skutečnost, že *status quo* nelze měnit jednostranně ani násilně. Předsedkyně rovněž upozornila na otázky lidských práv, se zvláštním odkazem na Sin-ťiang, a na globální otázky, jako je odpuštění dluhu, reforma Světové obchodní organizace a připravenost na pandemii. Následující měsíc získala strategie zmírňování rizik předsedkyně von der

Leyenové v japonské Hirošimě podporu skupiny G7 a stala se základem společného prohlášení.

Otevřenost

Navzdory otřesům, které postihly dodavatelské řetězce v důsledku pandemie a poté válečné agrese Ruska proti Ukrajině, jsme zůstali největším obchodním blokem na světě, který představuje více než 16 % celosvětového obchodu, a díky hmatatelným úspěchům jsme dosáhli pokroku v podpoře otevřenosti obchodu. Zejména byla úspěšně uzavřena jednání o dohodách o volném obchodu s **Chile a Novým Zélandem** a pokračovala jednání s **Austrálií, Mercosurem, Mexikem, Indií a Indonésií.**

Evropská komise také uzavřela jednání s **Angolou** o dohodě o usnadnění udržitelných investic (SIFA), která je první dohodou EU tohoto druhu. EU pomocí těchto dohod usiluje o podporu udržitelných investic ve spolupráci s africkými partnery.

Díky této dohodě mezi EU a Angolou bude snazší přilákat a rozšířit investice a současně do vztahů mezi EU a Angolou začlenit environmentální a pracovní právní závazky.

Udržitelnost

S cílem zohlednit rostoucí význam udržitelnosti v našich obchodních vztazích zavedla Komise dne 22. června 2022 průkopnický přístup, podle nějž musí všechny obchodní dohody EU obsahovat **komplexní kapitoly o obchodu a udržitelném rozvoji.** Tyto kapitoly zahrnují široké

spektrum vzájemně dohodnutých závazků, včetně dodržování klíčových mezinárodních dohod, jako je Pařížská dohoda a úmluvy Mezinárodní organizace práce o právech pracovníků.

Dne 24. dubna 2023 **EU a Norsko vytvořily zelenou alianci**, která představuje završení jejich dvoustranné spolupráci v rámci Zelené dohody pro Evropu. Toto průlomové partnerství slouží jako spolehlivá platforma, jejímž cílem je zintenzívnit společné úsilí o ochranu klimatu, životního prostředí a spolupráce v oblasti čisté energie i průmyslové transformace. Obě strany znovu potvrdily pevné odhodlání splnit své příslušné cíle pro rok 2030, jejichž záměrem je snížit emise skleníkových plynů nejméně o 55 % ve srovnání s úrovněmi z roku 1990 a dosáhnout klimatické neutrality nejpozději do roku 2050.

Asertivita

S cílem posílit asertivitu EU na celosvětové scéně se spolunormotvůrci v červnu dohodli na zřízení **protinátlačového nástroje (ACI)**. Tento nový nástroj umožní EU reagovat na hospodářský nátlak, a tím lépe hájit své zájmy a zájmy svých členských států na celosvětové úrovni. Nástroj je koncipován tak, aby v první řadě od případného hospodářského nátlaku odrazil. Pokud přesto k takovému nátlaku dojde, nabízí nástroj možnosti, jak třetí zemi prostřednictvím dialogu a jednání přimět, aby s nátlakovými opatřeními přestala. Není-li však jednání úspěšné, může EU přistoupit k široké škále možných protiopatření vůči zemi, která hospodářský nátlak vyvíjí. Patří mezi ně uložení cel, omezení obchodu se službami a omezení

přístupu k přímým zahraničním investicím nebo veřejným zakázkám.

Ekonomická bezpečnost

Dne 20. června předložili Komise a vysoký představitel novou **Evropskou strategii hospodářské bezpečnosti**. Strategie se zaměřuje na to, jak lze minimalizovat rizika vyplývající z určitých hospodářských toků v kontextu zvýšeného geopolitického napětí a zrychlených technologických změn a současně zachovat maximální úroveň hospodářské otevřenosti a dynamiky.

Strategie stanoví rámec, který má být prováděn společně s členskými státy EU s cílem zajistit hospodářskou bezpečnost EU podporou posilování hospodářské základny EU, zejména v klíčových základních technologiích a odvětvích, ochranou podniků, občanů a vlád EU před riziky ohrožujícími hospodářskou bezpečnost, jako je nátlak a zneužívání obchodních vztahů jako zbraně, a partnerstvím s co nejširším okruhem zemí s cílem řešit společné obavy a zájmy.

Silnější Evropa ve světě

V současné době nebývalých globálních výzev – od změny klimatu až po globální zdravotní krize a rostoucí geopolitické napětí – hraje EU klíčovou úlohu při budování globální ekonomiky, která je odolná, udržitelná a rostoucí a která je pro všechny. Vyberáme z výsledků, kterých jsme dosáhli v uplynulém roce:

AMERICKÝ KONTINENT

Spojené státy americké

- Dvě ministerská zasedání Rady EU-USA pro obchod a technologie
- Transatlantická iniciativa pro udržitelný obchod a dialog o pobídkách pro čistou energii
- Pracovní skupina EU-USA pro oblast zdraví
- Rámec EU-USA pro ochranu údajů

LATINSKÁ AMERIKA

- Digitální aliance EU-Latinská Amerika a Karibik
- Nový program pro vztahy mezi EU a Latinskou Amerikou a Karibikem
- Investice týmu Evropa v Latinské Americe a Karibiku ve výši 45 miliard EUR v rámci strategie Global Gateway
- Třetí summit EU-CELAC
- Iniciativa týmu Evropa v povodí Amazonky s cílem předcházet odlesňování
- Projekt „Five great forests of Mesoamerica“ (Pět pralesů Mezoameriky) na ochranu 10 milionů hektarů lesa do roku 2030

Brazílie

- 2 miliardy EUR na prosazování výroby zeleného vodíku v Brazílii a na podporu energetické účinnosti
- Iniciativa týmu Evropa týkající se „tropických lesů v Brazílii“

Chile

- Uzavření jednání o pokročilé rámcové dohodě
- Iniciativa týmu Evropa týkající se zeleného vodíku
- Memorandum o porozumění týkající se udržitelných hodnotových řetězců surovin

Argentina

- Memorandum o porozumění týkající se udržitelných hodnotových řetězců surovin
- Memorandum o porozumění týkající se spolupráce v oblasti energetiky

Venezuela

- Mezinárodní konference v solidaritě s venezuelskými uprchlíky a migranty a jejich hostitelskými zeměmi a společenstvími

AFRIKA

150 miliard EUR je hodnota grantů a investic z rozpočtu EU v rámci investičního balíčku Global Gateway Afrika-Evropa

- 1 miliarda EUR v rámci iniciativy týmu Evropa týkající se přizpůsobení se změně klimatu a odolnosti vůči ní

SEVERNÍ AFRIKA

- Dvě iniciativy týmu Evropa se zaměřily na migrační trasy přes Atlantik, západní Středomoří a centrální Středomoří
- podmořský optický kabel Medusa ve Středomoří

Tunisko

- Balíček pro komplexní partnerství

Maroko

- Nové programy spolupráce v oblasti ekologické transformace, migrace a reforem

Egypt

- Strategické partnerství v oblasti vodíku z obnovitelných zdrojů

SUBSAHARSKÁ AFRIKA

- 100 milionů EUR na regionální iniciativu učitelů

Súdán

- 126,4 milionu EUR na financování humanitární pomoci v roce 2023, téměř 700 milionů EUR od roku 2013

EVROPA**Spojené království**

- Dohoda o Windsorském rámci
- Memorandum o porozumění o spolupráci v oblasti regulace finančních služeb

Norsko

- Zelená aliance EU-Norsko

Ukrajina

- Celková podpora Ukrajiny a jejího lidu ve výši 76 miliard EUR
- Vůbec první zasedání sboru komisařů a ukrajinské vlády v Kyjevě
- Summit EU-Ukrajina

Moldavsko

- Nový podpůrný balíček ve výši 300 milionů EUR

Turecko a Sýrie

- Mezinárodní dárcovská konference ve znamení solidarity s oběťmi zemětřesení v Sýrii a Turecku
- Sedmá bruselská konference o budoucnosti Sýrie a okolního regionu

ZÁPADNÍ A STŘEDNÍ**AFRIKA**

181,5 milionu EUR na humanitární pomoc

Senegal

- Partnerství pro spravedlivou transformaci energetiky

JIŽNÍ AFRIKA**Jižní Afrika**

- 280 milionů EUR na investice v rámci strategie Global Gateway do jejího spravedlivého a ekologického oživení

Angola

- Uzavření jednání týkajících se dohody o usnadnění udržitelných investic

ZÁPADNÍ BALKÁN

- 1 miliarda EUR v rámci balíčku opatření na podporu energetiky
- Další investiční balíček ve výši 2,1 miliardy EUR v rámci hospodářského a investičního plánu
- Nový plán růstu pro tento region
- Summit EU–západní Balkán v albánské Tiraně

OBLAST KAVKAZU

Podmořský černomořský digitální kabel zajišťující digitální konektivitu

Kazachstán

- Strategické partnerství v oblasti surovin, baterií a vodíku z obnovitelných zdrojů

ASIE

10 miliard EUR jako součást strategie Global Gateway pro jihovýchodní Asii

Japonsko

- 29. summit EU-Japonsko
- Strategická spolupráce v oblasti digitálních technologií, dodavatelských řetězců kritických surovin a rozvoje mezinárodního trhu s vodíkem
- První Rada pro digitální partnerství EU-Japonsko

Jižní Korea

- Summit EU–Jižní Korea
- Zahájena zelená a digitální partnerství mezi EU a Jižní Koreou

Čína

- Předsedkyně von der Leyenová v přelomovém projevu před svou návštěvou nastínila politiku snižování rizik, nikoli odpoutávání od Číny.

Vietnam

- Partnerství pro spravedlivou transformaci energetiky s cílem zavést obnovitelné zdroje energie

Indie

- První zasedání Rady EU-Indie pro obchod a technologie

Singapur

- Digitální partnerství

Indonésie

- Partnerství pro spravedlivou transformaci energetiky

OBLAST AFRICKÉHO**ROHU**

331 milionů EUR na humanitární pomoc

Keňa

- Uzavření jednání týkajících se ambiciózní dohody o hospodářském partnerství

OCEÁNIE**OBLAST TICHOMOŘÍ**

Zeleno-modrá aliance pro Tichomoří

Nový Zéland

- Podepsána dohoda o volném obchodu

Austrálie

- Rámcová dohoda vstupuje v platnost

CELOSVĚTOVĚ

- Celosvětový rámec pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu
- Nová agenda EU v oblasti mezinárodní správy oceánů
- Summit skupiny G7 v japonské Hirošimě
- Summit skupiny G20 na Bali, v Indonésii, a Indii
- Partnerství v oblasti lesů a klimatu s Kongem, Guyanou, Mongolskem, Zambií a Ugandou

3 Budování odolnosti evropské společnosti

Evropská demokracie je silná a zdravá, ale na její ochraně je třeba neustále pracovat. Komise v letech 2022 a 2023 věrně dostala své úloze strážkyně Smluv a zaměřovala se na otázky, jako je prosazování právního státu, zajištění nezávislosti soudních systémů, boj proti korupci a podpora občanské angažovanosti. **Demokracii budeme bránit** také v době příprav voleb do Evropského parlamentu v roce 2024. I nadále je základem politiky EU rovnost, o čemž svědčí i přijetí významných legislativních iniciativ, jako je směrnice o posílení zásady **stejně odměny za stejnou práci**. Od krize COVID-19 se prioritou naší Unie rovněž stalo zajištění ochrany před přeshraničními hrozbami, bezpečnosti a zdraví lidí žijících v EU. V zájmu posílení naší zdravotní unie byl rovněž veřejnosti představen **komplexní přístup k duševnímu zdraví**. Pokud jde o migraci a azyl, Komise zavedla zásadní reformy a podporuje rychlé dosažení dohody mezi Evropským parlamentem a Radou. Komise v uplynulém roce také nadále podporovala humanitární úsilí v rámci EU i mimo ni.

Dodržování zásad právního státu a boj proti korupci

Evropská unie má jedinečnou historii i jedinečnou vizi budoucnosti. Jedná se o kontinentální demokracii, kterou tvoří různé národy sjednocené v zájmu svobody, demokracie, rovnosti a právního státu. EU povstala z trosk druhé světové války se slibem, že znemožní jakýkoli válečný konflikt mezi členskými státy. Od té doby jsme my Evropané rostli sjednoceni v naší rozmanitosti. Naše jednota nám dává sílu se bránit a prosazovat demokratické hodnoty a zásady doma i za našimi hranicemi. Válka Ruska proti Ukrajině nám připomněla, že je třeba bránit naši tvrdě vydanou demokracii a svobodu, které nám zaručuje. V duchu roku 1989 a Ukrajinců, kteří dnes bojují za svobodu, musí každá generace Evropanů pomoci **budovat odolnost evropské demokracie** a obnovit slib evropského mírového projektu.

Základ naší Evropské unie tvoří **právní stát a dodržování práva EU** – prosazování svobody, spravedlnosti a rovnosti. Komise i nadále neochvějně prosazuje a chrání právo EU. Při zajišťování práva EU jsme v roce 2022 přijali rozhodná opatření ve 1 410 případech řízení o porušení Smlouvy. Naše výroční zpráva

o právním státu, která je úhelným kamenem **cyklu EU na podporu právního státu** zavedeného v roce 2020, slouží jako základ pro plodný dialog a výměnu osvědčených postupů mezi členskými státy a umožňuje debaty v Evropském parlamentu a ve vnitrostátních parlamentech. To dokládá i úsilí členských států o provedení doporučení, která byla poprvé vydána ve zprávě z roku 2022. Jak je patrné ze zprávy za rok 2023, členské státy se zabývaly 65 % doporučení z roku 2022, což svědčí o pozitivním trendu, ale zároveň je třeba přiznat, že dokončení některých reforem si vyžádá více času.

Cílem **obecného režimu podmíněnosti**, který byl zaveden v roce 2021, je chránit rozpočet Unie před porušováním zásady právního státu v členských státech. Tento nástroj přispívá k podpoře a ochraně právního státu, neboť členským státům mohou být uložena rozpočtová opatření, pokud porušení zásad právního státu ovlivňuje nebo vážně ohrožuje řádné finanční řízení rozpočtu Unie nebo její finanční zájmy.

V roce 2022 přijala Rada na návrh Komise opatření týkající se členského státu. Opatření přijatá v rámci obecného režimu podmíněnosti mohou být zrušena, pokud dotčený členský stát prokáže, že situaci, která vedla k jejich přijetí, napravit.

Účinné protikorupční politiky jsou nezbytnou součástí prostředí, které zajišťuje právní stát, a to vedle dodržování nezávislosti soudů, svobodných a pluralitních médií, transparentní a kvalitní veřejné správy a svobodné a aktivní občanské společnosti. V květnu 2023 přijala

Komise rozhodná opatření a předložila dva cílené protikorupční návrhy na boj proti korupci v EU. Návrhy harmonizují pravidla EU týkající se definic trestných činů korupce a sankcí za ně, aby se zajistily vysoké standardy proti celé škále trestných činů korupce a zlepšilo jejich prosazování. Cílem návrhů je rovněž zavést v členských státech struktury, které by v první řadě sloužily k lepšímu předcházení korupci.

Komise společně s vysokým představitelem rovněž navrhla zvláštní režim sankcí, který by se zaměřoval na závažné korupční činy na celém světě.

V červnu 2023 Komise navrhla zřídit první interinstitucionální **orgán pro etiku**, který bude pověřen vypracováním společných norem pro členy orgánů a institucí EU. Zřízením orgánu pro etiku budou poprvé zavedeny společné normy etického chování členů evropských institucí, jakož i formální mechanismus pro koordinaci a výměnu názorů mezi evropskými institucemi ohledně etických požadavků. V důsledku těchto změn se budou na členy orgánů a institucí EU vztahovat společné, jasné, transparentní a srozumitelné normy.

Podpora nových forem demokratické angažovanosti

V roce 2023 Komise potvrdila svůj závazek navázat na výsledky **Konference o budoucnosti Evropy**, což je bezprecedentní akce v oblasti participativní demokracie – největší svého druhu v dějinách. Komise nadále realizovala doporučení, která z konference vyplynula, a na tyto návrhy přímo či nepřímo navázalo 35 ze 43 nových iniciativ v pracovním programu Komise na rok 2023.

S cílem začlenit účast občanů do našeho souboru nástrojů pro tvorbu politik zřídila Komise novou **generaci panelových diskusí občanů**, z nichž každá sdružuje přibližně 150 náhodně vybraných občanů, kteří předkládají doporučení k některým klíčovým návrhům Komise.

V roce 2023 se konaly tři panelové diskuse, které se zabývaly tématy, jako je plýtvání potravinami, virtuální světy a mobilita ve vzdělávání, a zdůraznily tak význam zapojení občanů do našeho demokratického procesu. Zvláštní důraz byl kladen na mladší generaci – třetinu členů panelu tvořila mládež ve věku od 16 do 25 let, což svědčí o uznání její klíčové úlohy na utváření budoucnosti.

Komise nadále zvyšuje transparentnost a zlepšuje kvalitu tvorby politik EU tím,

že přepracovává také platformu „Podělte se o svůj názor“ tak, aby se z ní stalo online centrum pro celoevropské diskuse o vybraných evropských otázkách.

Milníku bylo dosaženo dne 18. dubna 2023, kdy byla zaregistrována **100. evropská občanská iniciativa** s názvem „Propojení všech evropských hlavních měst a lidí prostřednictvím vysokorychlostní železniční sítě“ Tato iniciativa je součástí významného nástroje participativní demokracie, který od svého vzniku v roce 2012 pod různými iniciativami shromáždil více než 17 milionů podpisů.

Vyvíjíme nástroje na podporu členských států, které chtějí prohloubit svou spolupráci s občany v oblasti evropských záležitostí. Slibné výsledky přináší pilotní projekt „**Budování Evropy ve spolupráci s místními zastupiteli**“, který by v budoucnu mohl být jedním z nástrojů pro budování větší demokratické odolnosti od samotných základů.

Komise uznává děti a mladé lidi jako plnohodnotné aktivní občany, kteří v naší evropské demokracii iniciují změny. Z tohoto důvodu zřizujeme stálou online i offline **platformu EU pro účast dětí**, která dětem v celé EU umožní systematicky a smysluplně se podílet na rozhodování EU. Tato platforma se buduje společně s dětmi, organizacemi občanské společnosti a Evropským parlamentem.

Budování Unie rovnosti

V EU jsme i nadále odhodláni usilovat o budování dokonalejší společnosti, v níž má každý stejnou příležitost k prosperitě. Naše Unie závisí na nás všech. Každý musí mít možnost svobodně vyjadřovat svou individualitu, vyslovit svůj názor, hlásit se ke své víře a milovat, koho chce. Ochrana těchto **základních svobod** prostřednictvím práva EU je důkazem, že tento náš závazek je trvalý. Jsme si však vědomi toho, že naše práce nikdy nekončí a že pro zajištění stejné svobody a bezpečnosti všech jednotlivců v EU je ještě třeba překonat řadu překážek.

.....

Zázračná fotbalistka **Haley Bugeja** je skutečnou zastánkyní rovnosti ve sportu a aktivně podporuje fotbal pro dívky na Maltě i mimo ni. Devatenáctiletá fotbalistka, která se nedávno stala hráčkou Interu Milán po sezóně strávené v americké národní ženské fotbalové lize, nadále prosazuje rovnost a aktivně povzbuzuje dívky, aby se věnovaly sportu a vynikaly v něm.

.....

V naší **strategii pro rovnost žen a mužů** na období 2020–2025 se zdůrazňuje, že je důležité podporovat prosperující společnost a hospodářství založené na rovnosti žen a mužů. Listopad 2022 byl historickým okamžikem, kdy jsme deset let po návrhu Komise týkajícím se žen v řídicích a dozorčích orgánech přijali přelomová pravidla pro posílení **rovnosti žen a mužů v řídicích a dozorčích orgánech společnosti**. Tato pravidla ukládají, aby do roku 2026 nejméně 40 % pozic členů dozorčí rady a nevýkonných členů správní rady zastávaly osoby nedostatečně zastoupeného pohlaví.

V prosinci 2022 Komise navrhla harmonizovat na úrovni EU pravidla týkající se uznávání rodičovství, a posílit tak **práva rodin v přeshraničních situacích**. Tento návrh zajišťuje, aby rodičovství stanovené v jednom členském státě bylo uznáno ve všech ostatních členských státech, aniž by to vyžadovalo zvláštní postupy.

V květnu 2023 jsme učinili další krok kupředu tím, že jsme přijali nová pravidla posilující uplatňování zásady **stejně odměny mužů a žen za stejnou práci**, aby rozdíly v odměňování žen a mužů skončily na smetišti dějin.

Dne 1. června 2023 EU konečně přistoupila k **Istanbulské úmluvě o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí**, a to sedm let poté, co Komise předložila svůj návrh. Kromě toho v současné době jednáme o návrhu směrnice o boji proti násilí na ženách a domácímu násilí, který byl předložen v březnu 2022 a jehož cílem je stanovit v právu EU minimální normy pro kriminalizaci některých forem genderově podmíněného násilí; zlepšit přístup obětí ke spravedlnosti, ochraně a podpoře; zajistit koordinaci mezi příslušnými útvary a předcházet těmto druhům trestných činů.

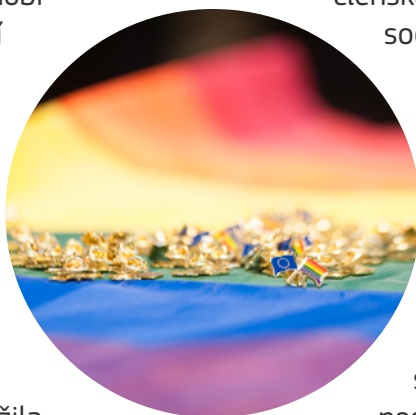
EU je rovněž odhodlána stát v čele úsilí o ochranu práv leseb, gayů, bisexuálních, transgender, intersexuálních a queer osob (LGBTIQ). První **strategie Komise pro rovnost LGBTIQ osob** na období 2020–2025 nastínila opatření k začlenění rovnosti LGBTIQ osob do všech oblastí politiky a k posílení hlasu těchto osob. Cílem této strategie je sjednotit členské státy ve společné misi zaměřené na účinnější boj proti diskriminaci LGBTIQ osob do roku 2025. Komise rovněž v prosinci 2022 předložila návrh na posílení **orgánů pro rovné zacházení** v boji proti diskriminaci stanovením minimálních standardů, pokud jde o jejich mandát, nezávislost, zdroje, úkoly a pravomoci.

Akční plán EU proti rasismu na období 2020–2025 začleňuje boj proti rasismu do všech politik EU. V únoru jsme jmenovali nového koordinátora pro boj proti nenávisti vůči muslimům. Vyzvali jsme členské státy, aby do konce roku 2022 přijaly **národní akční plány proti rasismu**. V lednu 2023 jsme také vyhodnotili vnitrostátní strategické rámce pro rovnost, začlenění a účast Romů a budeme i nadále naléhat na členské státy, aby zvýšily své úsilí o zastavení všech forem rasové diskriminace v naší rozmanité Unii.

Na základě strategie **EU pro boj proti antisemitismu** jsme vyzvali členské státy, aby v této oblasti vypracovaly vnitrostátní strategie.

Osoby se zdravotním postižením mají stejně jako všichni ostatní právo plně se zapojit do všech aspektů života. V současné době je v EU zaměstnána pouze polovina ze 42,8 milionu osob se zdravotním

postižením v produktivním věku. Náš **balíček týkající se zaměstnanosti osob se zdravotním postižením**, který byl představen v září 2022, podporuje členské státy při prosazování sociálního začleňování, boji proti chudobě a při zvyšování dovedností a kompetencí osob se zdravotním postižením. Zavedli jsme **evropský průkaz osob se zdravotním postižením**, který má zajistit přeshraniční uznávání statusu osoby se zdravotním postižením, a usnadnit tak těmto osobám krátkodobé pobyty v jiných členských státech tím, že budou mít ke zvláštním podmínkám nebo přednostnímu zacházení v oblasti služeb v celé EU stejný přístup, jako mají státní příslušníci daného členského státu.

Zvyšování naší odolnosti a ochrana občanů EU

V rámci **bezpečnostní unie** se EU věnuje ochraně všech svých občanů a podniků, a to online i offline. Od zveřejnění strategie bezpečnostní unie EU v červenci 2020 bylo dosaženo značného pokroku a byly posíleny čtyři její pilíře: řešení zranitelných míst, zvyšování kybernetické bezpečnosti, posilování spolupráce v oblasti prosazování práva a podpora odolnosti vůči hybridním hrozbám. Kromě toho nyní existují moderní pravidla pro zabezpečení fyzických a digitálních aspektů odvětví kritické infrastruktury, včetně energetiky, dopravy, zdravotnictví, vesmíru, telekomunikací a digitálních technologií.

V lednu 2023 vstoupila v platnost **směrnice o odolnosti kritických subjektů**, která poskytuje pevný rámec pro budování naší

kolektivní odolnosti. Tento zásadní právní předpis je dále na všech úrovních posilován intenzivním úsilím o posílení odolnosti kritické infrastruktury EU.

Rostoucí počet kybernetických bezpečnostních incidentů, jejich četnost a dopad představují závažnou hrozbu jak pro fungování sítí a informačních systémů, tak pro jednotný evropský trh. Situace se dále zhoršila v důsledku vojenské agrese Ruska vůči Ukrajině, kterou doprovází činnost množství na stát napojených zločineckých a hacktivistických aktérů, jež se do současného geopolitického napětí zapojují. Na základě stávajícího silného strategického, politického a legislativního rámce má návrh **aktu EU o kybernetické solidaritě**, který Komise předložila v dubnu 2023, přispět k efektivnějšímu odhalování kybernetických hrozeb a ke zvýšení odolnosti a připravenosti unijního ekosystému kybernetické bezpečnosti, a to na všech úrovních.

Cílem aktu je posílit spolupráci v rámci EU v boji proti kybernetickým hrozbám tím, že se zlepší odhalování hrozeb a povědomí o nich, posílit připravenost kritických subjektů a posílit ve všech členských státech kapacity v oblasti koordinovaného krizového řízení a reakce.

Kromě toho s cílem zajistit, aby spotřebitelé a podniky mohli využívat bezpečné digitální produkty ve svém soukromém a profesním životě, navrhla Komise v září 2022 **akt o kybernetické odolnosti**, první celounijní právní předpis svého druhu, který má zavést povinné a horizontální požadavky na kybernetickou bezpečnost produktů s digitálními prvky během celého jejich životního cyklu. Zavedením nových právních předpisů zaměřených na odstraňování **teroristického obsahu online** a posílením spolupráce mezi vnitrostátními donucovacími orgány bojuje EU proti

nedovolenému obchodování se střelnými zbraněmi a nebezpečnými látkami a posiluje evropskou reakci na terorismus.

Závazek Komise chránit občany EU před hrozbami zahrnuje rovněž práci v námořní a kosmické oblasti. V březnu 2023 Komise představila aktualizovanou **strategii Evropské unie pro námořní bezpečnost**, jejímž cílem je chránit námořní oblasti před novými hrozbami a zajistit mírové využívání moří. Strategie navrhuje opatření ke zlepšení námořní bezpečnosti, včetně námořních cvičení na úrovni EU, zkvalitněných operací pobřežní stráže a posílených bezpečnostních inspekcí v přístavech EU s cílem podpořit hlubší spolupráci s partnery, jako je NATO, na prosazování námořního řádu založeného na pravidlech.

V oblasti vesmíru, která je stále důležitější pro spotřebitelské, vědecké a vojenské účely, předložila Komise **kosmickou strategii EU pro bezpečnost a obranu**. Cílem strategie, která odráží skutečnost, že EU uznává vesmír jako spornou strategickou oblast, je chránit kosmické prostředky, jako jsou družice, zabraňovat ve vesmíru nepřátelským činností, jako je špionáž, a posílit strategickou autonomii EU.

V listopadu 2022 dosáhly Evropský parlament a Rada dohody o nařízení, kterým se zavádí program EU pro bezpečnou konektivitu na období 2023–2027, včetně cíle, aby EU zavedla vlastní konstelaci družic s názvem IRIS2 (Družicová infrastruktura pro odolnost, propojení a bezpečnost). IRIS² bude představovat nový vesmírný pilíř digitální, odolné a bezpečnější EU a posílí konkurenceschopnost a společenský pokrok Evropy.

V lednu 2023 **předsedkyně von der Leyenová slavnostně zahájila provoz vesmírného střediska Esrange v severním Švédsku**, které je nejen prvním pevninským kosmodromem v EU, ale dokáže také do vesmíru vypustit konstelace malých družic, které posílí kapacity EU v oblasti pozorování Země klíčové pro boj proti klimatickým katastrofám nebo vojenským hrozbám v reálném čase.

Zvýšení odolnosti vůči přírodním a člověkem způsobeným katastrofám

S cílem zvýšit prevenci a připravenost v celé Evropě přijala Komise v únoru 2023 doporučení a sdělení zaměřené na společné cíle pro **posílení odolnosti Evropy vůči katastrofám v oblasti civilní ochrany**.

Je v nich uvedeno, jakým způsobem lze evropské země lépe připravit na přírodní rizika, například na zemětřesení, povodně a lesní požáry. S ohledem na rychle se měnící rizika mají evropské cíle v oblasti odolnosti vůči katastrofám zvýšit schopnost **mechanismu civilní ochrany EU** předvídat dopady budoucích závažných katastrof a mimořádných událostí a odolávat jim. V tomto ohledu bylo v oblasti odolnosti vůči katastrofám přijato pět evropských cílů a stěžejních iniciativ, a to: lepší předvídaní, příprava, varování, reakce a zabezpečení.

Vzhledem ke zvýšené hrozbě, kterou pro lidi a životní prostředí představují stále silnější lesní požáry, zvýšila EU svou kapacitu pro boj proti lesním požárům a v souladu se závazkem předsedkyně von der Leyenové v projevu o stavu Unie v září 2022 **na léto 2023 zdvojnásobila velikost své flotily pro letecké hašení požárů**. V rámci rezervy protipožárních letadel flotily rescEU dává deset členských států k dispozici celkem 24 letadel a čtyři vrtulníky. V roce 2023 mobilizovala EU u rozsáhlých požárů v Evropě prostřednictvím mechanismu civilní ochrany EU stovky hasičů, vozidel a letadel a projevila solidaritu s našimi mezinárodními partnery, jako je Kanada. V návaznosti na výzvy členských států i Evropského parlamentu vypracovala Komise v roce 2022 také akční plán prevence lesních požárů.

Nebývalou solidaritu ze strany členských států EU a jiných zemí, a to i válkou zmítané Ukrajiny, vyvolaly následky ničivých povodní **ve Slovinsku**. Konvoj těžkého strojního zařízení spolu s ukrajinským týmem civilní ochrany pomohl odstranit zeminu sesuvů a následky povodní, které postihly dvě třetiny země.

Souběžné přírodní požáry, povodně a bouře, které zasáhly evropský kontinent v posledních měsících, vyžadují kromě důrazné reakce také větší prevenci zahrnující monitorování půdy a lesů a obnovování přírody, aby se zabránilo nejhoršímu scénáři změny klimatu.

EU rovněž pomáhá zvyšovat odolnost vůči katastrofám za našimi hranicemi. V únoru 2023 EU koordinovala nasazení více než 250 hasičů EU do **Chile** prostřednictvím mechanismu civilní ochrany EU, společně s vysláním koordinačních odborníků a zdravotnického personálu. V boji proti nejhorším lesním požárům v posledním desetiletí se **Kanadě** rovněž dostalo okamžité pomoci při jejich hašení, přičemž prostřednictvím mechanismu civilní ochrany EU bylo nasazeno 350 hasičských letounů.

.....

Předsedkyně von der Leyenová navštívila zaplavené oblasti italského regionu Emilia-Romagna,

aby se sama přesvědčila o silném pocitu altruismu a solidarity stovek dobrovolníků. Mnozí si vzali pracovní volno, aby mohli pomoci při nezbytném rozsáhlém čištění a pomohli lidem, kteří přišli o své domovy a firmy, znovu je vybudovat.

.....

Překonání pandemie a budování zdravotní unie

Dne 5. května 2023 byl po více než třech dlouhých letech pandemie **COVID-19 oficiálně zrušen status ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu**. Pandemie zanechala na našich občanech, naší společnosti a našem hospodářství nesmazatelnou stopu. Díky naší houževnatosti a koordinaci, naší hluboké důvěře i významným investicím do vědy a inovací se nám podařilo tuto bezprecedentní krizi překonat. Umožnil to také náš společný smysl pro evropskou solidaritu, ať už se jednalo o distribuci zdravotnických potřeb, léčbu pacientů, repatriaci občanů, kteří uvízli v zahraničí, nebo kolektivní obnovu našich ekonomik. Pandemie posílila základní přesvědčení Unie, že společně jsme silnější.

Proaktivní postoj Komise, který zastávala od začátku roku 2020 při plnění strategie EU pro očkovací látky, přinesl impozantní výsledky. **Proti onemocnění COVID-19 je plně očkováno více než 70 % obyvatel EU** a Komise i nadále zajišťuje přístup k nejnovější dostupné verzi vakcíny, pokud by se v budoucnu objevily varianty tohoto onemocnění vzbuzující obavy. EU FAB, síť výrobců vakcín, zajistí v případě potřeby trvalou kapacitu pro výrobu 500 až 700 milionů dávek očkovacích látek ročně. Tím se zajistí, že očkovací látky budou v případě jakýchkoli budoucích krizí rychle k dispozici. Abychom tuto připravenost zajistili, podepsali jsme počátkem roku 2023 smlouvy s dodavateli.

Komise je i nadále neochvějně odhodlána zajistit dostupnost bezpečných a účinných očkovacích látek po celém světě. K dnešnímu

dni je proti onemocnění COVID-19 naočkováno přibližně 65,5 % světové populace. EU sehrála při usnadňování těchto očkování klíčovou úlohu tím, že značnou část potřebných dávek vyvážela nebo se o ně podělila. Od prosince 2020 bylo do **168 zemí vyvezeno téměř 2,5 miliardy dávek očkovacích látek proti COVID-19**, což je přibližně dvě třetiny všech dávek očkovacích látek vyrobených v EU. Komise a členské státy přislíbily více než 5 miliard EUR na globální iniciativu COVAX, jejímž cílem je zaručit rovný přístup k očkovacím látkám proti COVID-19. Aktivně také podporujeme očkovací kampaně v partnerských zemích. EU je rovněž největším dárce dávek očkovacích látek proti COVID-19 sdíleným s partnerskými zeměmi prostřednictvím nástroje COVAX, který pořádá Aliance pro vakcíny Gavi. Prostřednictvím nástroje COVAX se dosud zaslala do 144 zúčastněných zemí více než 1 miliarda dávek.

Pro pandemii COVID-19 je příznačné, že se jedná o první pandemii v éře digitalizace. V boji proti pandemii se stal neocenitelným nástrojem **digitální certifikát EU COVID-19**. Od jeho zavedení v roce 2021 bylo v EU vydáno více než 2,3 miliardy certifikátů. Certifikát usnadnil bezpečný a volný pohyb občanů v celé Evropské unii, když byla v důsledku pandemie považována za nezbytná cestovní omezení. Kromě toho umožnil koordinované rušení těchto omezení a účinně přispěl k bezpečnému mezinárodnímu cestování. Tento certifikát, který dává konkrétní podobu klíčovým zásadám EU, jako je soukromí, ochrana údajů, otevřený přístup, kybernetická bezpečnost, flexibilita a spravedlnost, se stal celosvětovým standardem. K systému se připojilo 78 zemí a území: 27 členských

států spolu s 51 zeměmi a územími mimo EU.

Na základě tohoto úspěchu přejala v červnu 2023 unijní systém digitální certifikace COVID-19, včetně jeho základních zásad ochrany soukromí a minimalizace údajů, Světová zdravotnická organizace, a to s cílem vytvořit celosvětový systém, který pomůže chránit před stávajícími i budoucími zdravotními hrozbami občanů na celém světě. Jedná se o první stavební prvek **globální sítě WHO pro certifikaci v elektronickém zdravotnictví**, která může rovněž usnadnit budoucí digitalizaci dalších zdravotních dokumentů a přinést důležité výsledky v oblasti zdraví v mezinárodním měřítku.

V létě 2022, kdy se po celém světě rozšířila nákaza opičích neštovic a v oblasti veřejného zdraví byla vyhlášena mimořádná situace, zasáhla Komise a podpořila členské státy mimořádným společným zadáváním veřejných zakázek na léčbu a očkovací látky. Tato rozhodná akce, realizovaná i díky zapojení komunit, pomohla **zabránit tomu, aby toto onemocnění v Evropě získalo endemický charakter**. Do konce roku 2022 zajistilo společné zadávání veřejných zakázek s využitím finančních prostředků EU pro členské státy na období 2022–2024 přístup k více než 2,3 milionu dávek očkovacích látek.

I nadále pokračuje práce na budování silné **evropské zdravotní unie**, která představuje významný úspěch Komise Ursuly von der Leyenové. Tato unie pomáhá chránit zdraví občanů EU, poskytuje EU a jejím členským státům nástroje pro předcházení budoucím

pandemiím a jejich řešení a zvyšuje odolnost evropských systémů zdravotní péče.

V roce 2022 byly položeny základní kameny evropské zdravotní unie, které spočívají v posílení **Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí** a **Evropské agentury pro léčivé přípravky** a také ve zpřísnění pravidel týkajících se vážných přeshraničních zdravotních hrozeb a v přijetí nařízení o rámci pro mimořádné situace. Toto nařízení poskytlo Úřadu pro připravenost a reakci na mimořádné situace v oblasti zdraví další pravomoci, které mu umožní účinněji předcházet přeshraničním zdravotním hrozbám a zvládat je.

V listopadu 2022 jsme o našem pokroku v oblasti připravenosti a reakce informovali v první zprávě o stavu připravenosti v oblasti zdraví.

V květnu 2022 navrhla Komise **evropský prostor pro zdravotní data** s cílem uvolnit plný potenciál zdravotních dat a umožnit EU dosáhnout kvantového pokroku ve způsobu, jakým je lidem v Evropě poskytována zdravotní péče. Tato iniciativa umožňuje jednotlivcům kontrolovat svá zdravotní data a nabízí jednotný rámec pro využití potenciálu zdravotních dat v zájmu inovací, nových léčivých přípravků, lepší zdravotní péče a tvorby politik, a to vše při současném dodržování tzv. zlatého standardu EU v oblasti ochrany údajů.

V dubnu 2023 byl do evropské zdravotní unie doplněn klíčový pilíř – **nejvýznamnější revize farmaceutických právních předpisů za dvě desetiletí**. Cílem této navrhované revize je vytvořit jednotný trh s léčivými přípravky podporou lepší dostupnosti, přístupnosti a cenové dostupnosti léčivých přípravků a zároveň posílením inovací a konkurenceschopnosti farmaceutického průmyslu EU. V červenci 2022 byla rovněž navržena nová pravidla

pro další zvýšení bezpečnosti a kvality látek lidského původu v zájmu zlepšení ochrany osob, které tyto kriticky důležité zdravotnické produkty darují nebo jsou jimi léčeny.

Evropský plán boje proti rakovině, který je ústředním pilířem evropské zdravotní unie, je naší reakcí na trvalou hrozbu, s níž se většina lidí v EU již osobně setkala nebo setká. Vzhledem k tomu, že v roce 2020 bylo v EU zaznamenáno více než 2,7 milionu případů onkologického onemocnění a 1,3 milionu lidí na rakovinu zemřelo, naše odhodlání jednou nad tímto onemocněním zvítězit je neochvějné. Tento plán je vůbec nejkompaktnější iniciativou EU v oblasti boje proti onkologickým onemocněním a z rozpočtu jsou na něj vyčleněny značné prostředky ve výši 4 miliard EUR. V září 2022 byl zaveden nový vědecky podložený přístup ke screeningu onkologických onemocnění, kdy byla k doporučeným screeningům přidána rakovina prostaty, plic a žaludku. Screening rakoviny se teď vztahuje na šest druhů onkologických onemocnění, která představují 55 % všech nových případů a více než 50 % úmrtí souvisejících s rakovinou v EU. Začátkem roku 2023 byla zahájena nová evropská iniciativa pro onkologické zobrazování, jejímž cílem je lépe využívat potenciál dat a digitálních technologií, jako je umělá inteligence, a lépe tak odhalovat a léčit onkologická onemocnění.

V červnu 2023 jsme představili **první komplexní přístup EU k duševnímu zdraví**, který odráží doporučení občanů z Konference o budoucnosti Evropy a reaguje na výzvy Evropského parlamentu k přijetí intenzivnějších opatření v této oblasti. V rámci tohoto komplexního přístupu se zohledňují otázky duševního zdraví ve všech politikách a předkládají se iniciativy na podporu dobrého duševního

zdraví se zvláštním zaměřením na děti a mladé lidi. Komise podpoří členské státy v úsilí stavět lidi a jejich duševní zdraví na první místo dvaceti stěžejními iniciativami a 1,2 miliardy EUR z finančních prostředků EU.

Veřejné zdraví představuje otázku všeobecného zájmu. Od vypuknutí pandemie vyplatil tým Evropa – zahrnující EU, členské státy a evropské finanční instituce – na podporu veřejného zdraví v našich partnerských zemích 47,7 miliardy EUR. Dne 30. listopadu 2022 Komise představila novou **Strategii EU v oblasti celosvětového zdraví**, kterou ještě více posílila své vedoucí postavení v této oblasti. Tato strategie, jakožto vnější rozměr evropské zdravotní unie, je pro EU vodítkem při zlepšování zdraví a životní pohody, posilování systémů zdravotní péče a podpoře všeobecné zdravotní péče. Dne 17. května 2023 byla v rámci plnění důležité priority této strategie zřízena pracovní skupina EU-USA pro oblast zdraví, která se zaměří na rozšíření partnerství mezi EU a USA v oblasti zdraví s důrazem na spolupráci ve třech směrech: priority v oblasti onkologických onemocnění, globální zdravotní hrozby a posílení globální zdravotní architektury. Navíc vzhledem k tomu, že přikládáme význam posilování prevence pandemií, připravenosti a reakce na ně na mezinárodní úrovni, se EU aktivně zavázala k probíhajícím jednáním o právně závazné protipandemické dohodě a cílené revizi mezinárodních zdravotnických předpisů.

Udržitelný a spravedlivý migrační systém

Migrace v rámci Evropy, do Evropy a z ní vždy byla a vždy bude součástí evropské identity. Po nebývalém přílivu uprchlíků a nelegálních migrantů do EU v letech

2015 a 2016 se však ukázalo, že jsou potřebné reformy. Vzhledem k patové situaci ohledně dřívějšího návrhu reformy se v září 2020 Komise pokusila oživit migrační a azylový systém EU tím, že předložila **nový pakt o migraci a azylu** – komplexní a mezirezortní přístup zaměřený na posílení a integraci klíčových politik EU v oblasti migrace, azylu a správy hranic spravedlivým, humánním, udržitelným a účinným způsobem. V roce 2023 nabrala interinstitucionální jednání na intenzitě, neboť spolunormotvůrci zvýšili úsilí pokročit se všemi legislativními návrhy v rámci nového paktu, aby mohly být schváleny do konce volebního období.

Na podporu členských států, které čelily bezprostředním problémům, Komise reagovala také operativními opatřeními. Dne 21. listopadu 2022 předložila **akční plán EU pro centrální Středomoří**. Akční plán obsahoval 20 opatření, která nyní provádí EU a její členské státy. Jsou navržena tak, aby omezila nelegální a rizikovou migraci, řešila hlavní příčiny, poskytovala řešení nových výzev v oblasti pátrání a záchrany a posílila solidaritu mezi členskými státy v rovnováze s odpovědností.

Nelegální pohyb po západobalkánských trasách se v roce 2022 výrazně zvýšil. Začátkem prosince 2022 předložila Komise **akční plán EU pro západní Balkán**, který stanoví 20 operativních opatření k posílení spolupráce v oblasti migrace a správy hranic s partnery na západním Balkáně. Tato opatření měla významný dopad, neboť v roce 2023 došlo ve srovnání s rokem 2022 ke snížení nelegálního pohybu o přibližně 25 %.

V červnu 2023 Komise předložila **akční plán EU pro migrační trasy přes západní Středomoří a Atlantik**. EU posiluje své partnerství s klíčovými zeměmi

původu a tranzitu po celé trase. Opatření přijatá EU, členskými státy a mezinárodními partnery přispěla k významnému snížení počtu nelegálních vstupů.

Dne 19. prosince 2022 navrhla Komise posílit pravidla pro **prevenci a boj proti obchodování s lidmi**. Každý rok se v EU stane obětí obchodování s lidmi více než 7 000 osob. Většinu obětí tvoří ženy a dívky, ale podíl mužských obětí roste, zejména ve formě pracovního vykořisťování. Aktualizovaná pravidla usnadní donucovacím a soudním orgánům vyšetřování a stíhání nových forem vykořisťování a pomohou identifikovat a podporovat oběti.

Dne 14. března 2023 Komise stanovila vůbec první cyklus víceleté strategické politiky pro **evropskou integrovanou správu hranic**, který potrvá příštích pět let – jedná se o společnou vizi správy vnějších hranic. Poskytuje koordinovaný rámec pro vnitrostátní orgány spravující hranice a pro více než 120 000 zaměstnanců pohraničních orgánů členských států a Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž, kteří společně chrání hranice EU.

Rozvoj **legálních možností** migrace přispívá ke snížení nelegální migrace a může pomoci posílit evropské ekonomiky.

Vzhledem ke stárnoucí populaci a naléhavým nedostatkům v oblasti dovedností musíme přilákat dovednosti a talenty, které naše ekonomiky potřebují. Začátkem tohoto roku Komise vyhlásila novou výzvu k předkládání návrhů v souvislosti s granty na akce ve výši 40 milionů EUR v rámci Azylového a migračního fondu, které jsou určeny na financování legálních možností migrace a na integraci. Připravuje se také realizace talentových partnerství s Marokem, Tuniskem, Egyptem, Bangladéšem

a Pákistánem, mimo jiné za finanční podpory z Nástroje pro sousedství a rozvojem a mezinárodní spolupráci (NDICI) – Globální Evropa. V říjnu 2022 Komise také spustila pilotní rezervoár talentů EU, který má usnadnit integraci Ukrajinců na trh práce, a letos na podzim předloží legislativní návrh, který má vytvořit plnohodnotný rezervoár talentů EU. Jednalo by se o první celounijní platformu, jejímž cílem je zvýšit atraktivitu EU pro státní příslušníky třetích zemí, kteří v EU hledají pracovní příležitosti. Zaměstnavatelům v EU pomůže vyhledávat talenty, které potřebují, a zaměstnancům zajistí důstojné pracovní podmínky.

V lednu 2023 Komise spustila **platformu pro migraci pracovních sil** s cílem pokročit v migraci kvalifikovaných pracovních sil ze zemí mimo EU do Unie a zajistit, aby byla tato migrace řádně řízena a zaměřena tam, kde jsou pracovní síly a požadované dovednosti zapotřebí. Nová platforma sdružuje odborníky na migraci a zaměstnanost, má podpořit úzkou spolupráci mezi těmito dvěma sektory a mezi členskými státy a EU, a napomoci tak účinné realizaci iniciativ v oblasti legální migrace a zaměstnanosti na úrovni EU.

Řádná integrace a začleňování státních příslušníků třetích zemí napomáhá růstu, odolnosti a prosperitě EU. Komise pokračuje v provádění **akčního plánu pro integraci a začleňování na období 2021–27**, v němž jsou stanovena opatření v oblasti vzdělávání, přístupu na trh práce, ubytování a zdravotní péče. V prosinci 2022 Komise opětovně stvrdila evropské partnerství pro integraci s evropskými sociálními a hospodářskými partnery prostřednictvím společného prohlášení, které zahrnuje zvláštní podporu osobám prchajícím před útočnou válkou Ruska proti Ukrajině.

Při navrhování řady operativních opatření k řešení bezprostředních a přetrvávajících výzev podél migračních tras se strukturální řešení opírají o **společnou migrační a azylovou politiku EU**. Proto má dohoda o úplném souboru reforem v oblasti azylu a migrace, o níž se v současné době jedná, klíčový význam. Komise vítá kompromisní dohody, jichž bylo v prosinci 2022 dosaženo při interinstitucionálních jednáních o rámci pro přesídlování a návrzích týkajících se podmínek pro kvalifikaci a přijímání, a vítá i úspěšnou politickou dohodu, které Rada dosáhla v červnu ohledně dvou klíčových pilířů nového paktu o migraci a azylu – nařízení o řízení azylu a migrace a nařízení o azylovém řízení – i práci, kterou na těchto návrzích odvedl Evropský parlament při schvalování mandátů pro jednání začátkem tohoto roku. Komise je připravena spolupracovat s Evropským parlamentem

a Radou, aby zajistila úspěšné uzavření interinstitucionálních jednání do konce stávajícího volebního období, jak je stanoveno ve společném plánu.

Řecko realizuje průkopnický integrační projekt financovaný z nástroje NextGenerationEU, v jehož rámci se uprchlíkům a migrantům, včetně osob se zdravotním postižením, poskytují odborné vzdělávání v oblasti ochrany proti požárům a zemětřesení. Projekt sdružuje místní obyvatele a migranty, aby dokázali čelit společným výzvám.

Reakce na výzvu k humanitární činnosti

Pokud by lidé, kteří potřebují humanitární pomoc, vytvořili jednu zemi, jednalo by se o třetí největší zemi na světě s 360 miliony obyvatel. A tato hypotetická země trpících osob roste exponenciálním tempem – od začátku roku 2022 o 30 %.

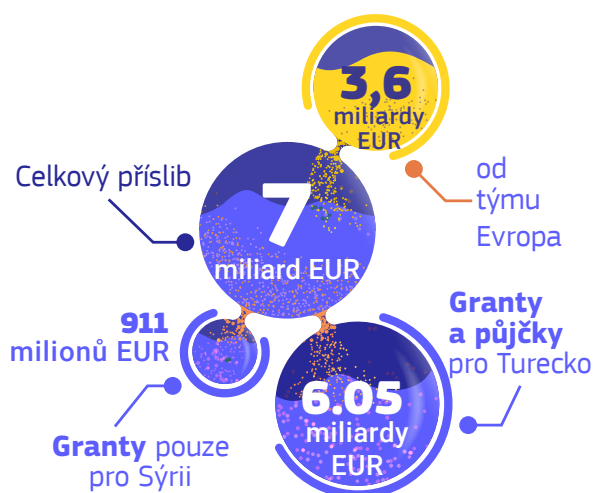
Komise poskytuje bezprecedentní podporu Ukrajině a zároveň po celém světě i nadále pokračuje v poskytování humanitární pomoci těm, kdo ji nejvíce potřebují. Do původního rozpočtu EU na humanitární pomoc na rok 2023, který činil 1,7 miliardy EUR, byly přiděleny další potřebné finanční prostředky. Členské státy společně s Komisí oznámily počáteční financování **humanitární pomoci ve výši 8,4 miliardy EUR na rok 2023** jako konkrétní vyjádření globální solidarity a vedoucí úlohy EU v humanitární činnosti. S cílem řešit rostoucí propast mezi humanitárními potřebami a celosvětovým financováním schválily členské státy v květnu 2023 průlomové závěry Rady, kterými se stanoví dobrovolný cíl vyčlenit 10 % oficiální rozvojové pomoci na humanitární činnost.

Dne 6. února 2023 zasáhlo Sýrii a Turecko zemětřesení o síle 7,8 stupně, po němž následovala nejméně dvě další velká zemětřesení, která měla za následek tisíce obětí a obrovskou zkázu.

Okamžitě po projevech soustrasti a solidarity EU zahájila největší pátrací a záchranou operaci koordinovanou prostřednictvím mechanismu civilní ochrany EU. Byl to ukázkový příklad skutečné solidarity EU. 21 evropských zemí vyslalo své pohotovostní složky a zdravotnické týmy a nabídlo z rezervy rescEU miliony položek, např. vybavení pro vybudování přístřeší, ohřívače,

Mezinárodní dárcovská konference

Společně pro obyvatele Turecka a Sýrie

generátory, zdravotnický materiál, potraviny a teplé oblečení.

Další měsíc uspořádaly předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová a švédské předsednictví Rady Evropské unie společně **mezinárodní dárcovskou konferenci ve znamení solidarity s oběťmi zemětřesení v Turecku a Sýrii.**

Účastníci konference přislíbili dohromady téměř 7 miliard EUR, z toho 911 milionů EUR ve formě grantů pro Sýrii a 6,05 miliardy EUR ve formě grantů a půjček pro Turecko.

Ve dnech 16. a 17. března 2023 EU a Kanada spolupřátaly **mezinárodní konferenci o solidaritě s venezuelskými uprchlíky a migranty a jejich hostitelskými zeměmi a společenstvími.** Akce se zaměřila na význam koordinovaných opatření v rámci provázanosti humanitární oblasti, rozvoje a stabilizace.

Ve dnech 14. a 15. června 2023 uspořádala EU **sedmou bruselskou konferenci**

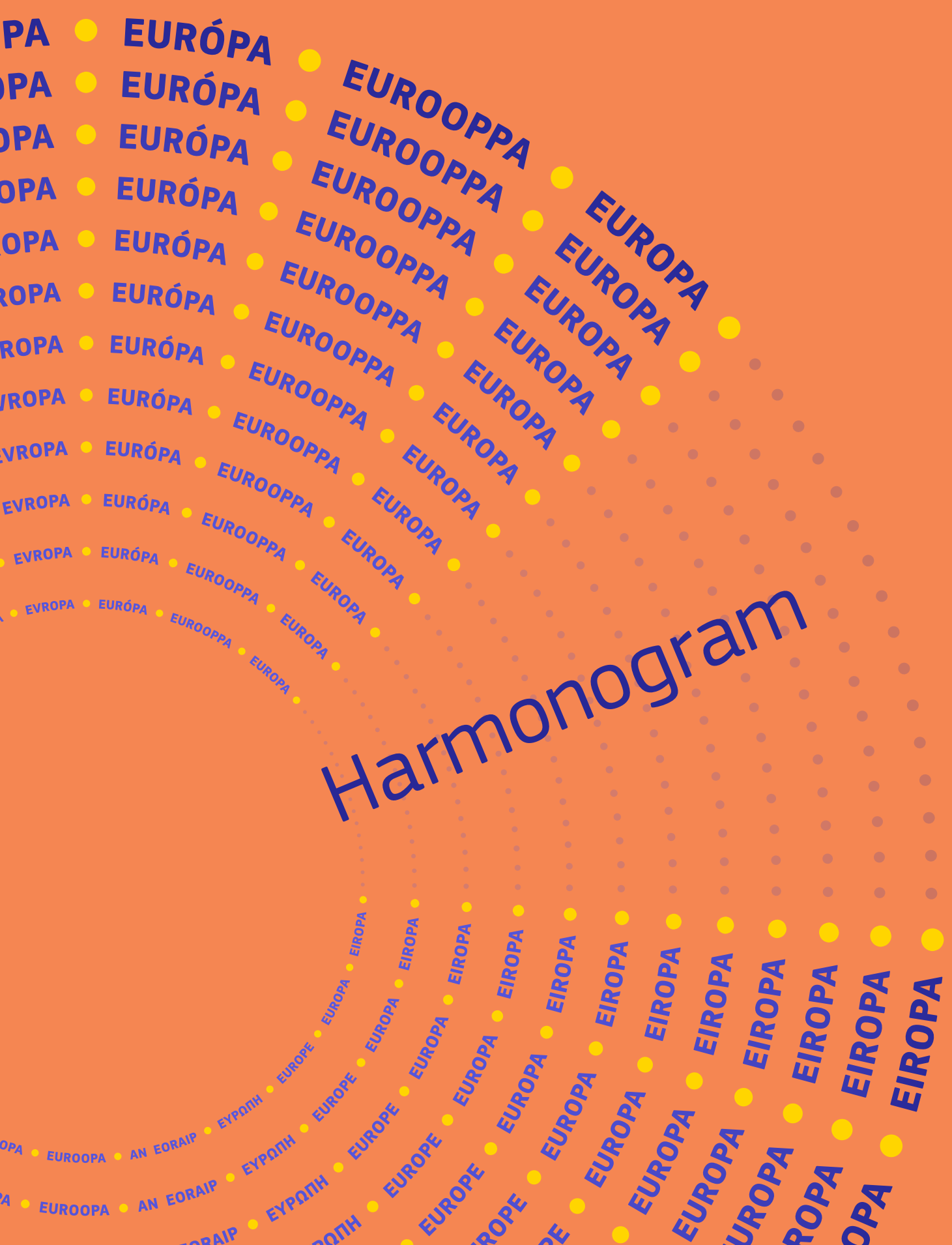
o budoucnosti Sýrie a okolního regionu, která přislíbila pomoc ve výši 5,6 miliardy EUR. Účastníci konference znovu potvrdili další podporu EU a mezinárodního společenství syrskému lidu, syrským uprchlíkům a jejich hostitelským komunitám v sousedních zemích. Krize v Sýrii nyní trvá již třináctý rok.

EU reaguje na výzvu k přijetí humanitárních opatření i za hranicemi našeho bezprostředního sousedství. Vzhledem k rychle se zhoršující situaci na východě **Demokratické republiky Kongo** zorganizovala EU v březnu 2023 operaci s využitím humanitárního leteckého mostu do Gomy. Za podpory Francie dodávala mimo jiné zdravotnické a potravinové zásoby. **S cílem usnadnit dodávky životně důležité pomoci uskutečnila EU od srpna 2021 s využitím humanitárního leteckého mostu 29 nákladních letů do Afghánistánu,** přičemž poslední letadlo přistálo v Afghánistánu dne 24. května 2023.

V bezprostřední reakci na válku, která vypukla v dubnu 2023 v **Súdánu,** EU v červnu 2023 navýšila své původní financování humanitární pomoci ve výši 73 milionů EUR o dalších 60 milionů EUR a podílela se také na mezinárodní dárcovské akci. Spustila rovněž humanitární letecký most do Súdánu a sousedního **Čadu** s cílem dovézt do těchto zemí životně důležité zásoby. V listopadu 2022 došlo ke spuštění humanitárního leteckého mostu do **Burkiný Faso.** Pomohl při dodávkách potravin a základních zásob stovkám tisíc lidí, kterým v oblastech zasažených blokadou hrozil hladomor.

EU bude i nadále spolupracovat s našimi partnery po celém světě při poskytování humanitární pomoci potřebným a bude pomáhat řešit strukturální problémy, které zapříčiňují vysídlování, hlad a konflikty.

Harmonogram

ZÁŘÍ 2022

.....

6. 9.

Bosna a Hercegovina se připojuje k mechanismu civilní ochrany EU.

.....

14. 9.

Komise navrhuje zakázat dostupnost produktů pocházejících z nucené práce na trhu EU.

.....

15. 9.

Komise předkládá návrh nového aktu o kybernetické odolnosti, který má spotřebitele a podniky chránit před výrobky s nedostatečnými bezpečnostními prvky.

.....

16. 9.

Komise navrhuje zakázat dostupnost produktů pocházejících z nucené práce na trhu EU.

.....

7. 9.

Evropská komise předkládá evropskou strategii v oblasti péče s cílem zajistit vysoce kvalitní, cenově dostupné a přístupné pečovatelské služby a zlepšit situaci jak příjemců péče, tak osob, které o ně pečují.

.....

14. 9.

Komise navrhuje mimořádnou intervenci na evropských energetických trzích s cílem řešit dramatický nárůst cen.

.....

16. 9.

Evropský akt o svobodě sdělovacích prostředků: Komise nastiňuje pravidla na ochranu plurality médií a jejich nezávislosti v EU.

.....

20. 9.

V rámci evropské zdravotní unie Komise navrhuje nový přístup EU k odhalování rakoviny – častější a kvalitnější screening.

.....

21. 9.

Podle pravidel EU pro státní podporu Komise schvaluje významný projekt společného evropského zájmu na podporu výzkumu a inovací, počátečního průmyslového využití a výstavby příslušné infrastruktury ve vodíkovém hodnotovém řetězci.

.....

21. 9.

EU přispěje částkou 715 milionů EUR do Globálního fondu pro boj proti AIDS, tuberkulóze a malárii, jež umožní záchranu milionů životů.

.....

28. 9.

Komise překládá komplexní přístup k lepší ochraně lidí a životního prostředí před azbestem a k zajištění budoucnosti bez azbestu.

.....

28. 9.

Komise vyzývá členské státy, aby v rámci trvalého závazku snižovat chudobu a sociální vyloučení v EU modernizovaly své systémy minimálního příjmu.

.....

29. 9.

Komise přijímá pokyny k uplatňování právních předpisů EU v oblasti hospodářské soutěže na kolektivní smlouvy týkající se pracovních podmínek osob samostatně výdělečně činných, které nemají zaměstnance.

ŘÍJEN 2022

.....

4. 10.

EU přijímá v rámci své vnější činnosti první akční plán pro mládež s cílem posílit spolupráci s mladými lidmi na celém světě.

.....

4. 10.

EU zavádí na šesti místech uvnitř EU svou první kvantovou technologii.

.....

4. 10.

Evropský parlament a Rada Evropské unie přijímají směrnici o přiměřených minimálních mzdách na podporu kolektivního vyjednávání a posílení ochrany pracovníků v EU formou minimální mzdy.

.....

6. 10.

V souvislosti s nevyprovokovanou a neodůvodněnou vojenskou agresí vůči Ukrajině EU přijímá dohodu o osmém balíčku sankcí vůči Rusku.

.....

10. 10.

Ukrajina Komise zahajuje pilotní projekt rezervoáru talentů EU, jehož cílem je pomoci Ukrajincům přechajícím před válkou nalézt zaměstnání tím, že se zjistí jejich dovednosti a pomůže se jim najít v EU zaměstnavatele, kteří takové dovednosti poptávají.

.....

12. 10.

Balíček týkající se rozšíření 2022: Komise posuzuje reformy na západním Balkáně a v Turecku a doporučuje status kandidátské země EU pro Bosnu a Hercegovinu.

.....

14. 10.

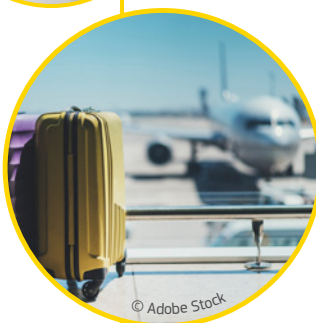
Na výročních zasedáních Světové banky a Mezinárodního měnového fondu poskytuje EU do svěřenského fondu pro snižování chudoby a růst příspěvek 100 milionů EUR na podporu zranitelných afrických, karibských a tichomořských zemí.

.....

17. 10.

Letecká doprava: je podepsána přelomová dohoda mezi EU a Sdružením národů jihovýchodní Asie (ASEAN) o letectví, která propojí 1,1 miliardy lidí.

.....

18. 10.

Komise předkládá další návrhy zaměřené na boj proti vysokým cenám energie a zajištění bezpečnosti dodávek.

.....

18. 10.

Zelená dohoda: v rámci Zelené dohody pro Evropu Komise podepisuje své první zelené partnerství s Marokem.

.....

19. 10.

Komise přijímá revidovaný rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací.

.....

.....

24. 10.

Zdravotní unie: Rada přijímá poslední stavební kameny evropské zdravotní unie.

.....

25. 10.

Mezinárodní odborná konference pořádaná Komisí a předsednictvím skupiny G7 znovu potvrzuje neochvějný závazek podporovat oživení Ukrajiny.

.....

26. 10.

Zelená dohoda pro Evropu: Komise navrhuje pravidla pro čistší ovzduší a vodu.

.....

28. 10.

Vozidla s nulovými emisemi: díky první dohodě z balíčku „Fit for 55“ bude v EU do roku 2035 ukončen prodej nových automobilů produkujících emise CO2.

.....

LISTOPAD 2022

.....
1. 11.

Na základě plánu REPowerEU členské státy EU před zimou naplnily své zásobníky plynu na 95 % kapacity, čímž překročily cíl stanovený na 80 %.

.....
1. 11.

Akt o digitálních trzích: v platnost vstupují pravidla pro digitální strážce, která zajistí otevřenost trhů.

.....
3. 11.

Komise investuje 3 miliardy EUR do inovativních projektů v oblasti čisté technologie s cílem realizovat plán REPowerEU a rychleji dosáhnout energetické nezávislosti Evropy na ruských fosilních palivech.

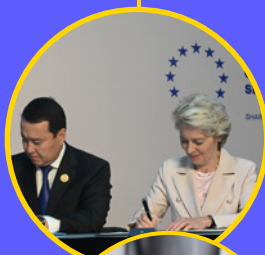

.....
3. 11.

Summit v rámci berlínského procesu: EU oznamuje balíček na podporu energetiky v oblasti západního Balkánu ve výši 1 miliardy EUR.

.....
7. 11.

Na konferenci OSN o změně klimatu (COP27) uzavírají EU a Kazachstán strategické partnerství v oblasti surovin, baterií a vodíku z obnovitelných zdrojů.

.....
7. 11.

Komise podporuje transparentnost v odvětví krátkodobých pronájmů ve prospěch všech aktérů.

8. 11.

Na konferenci COP 27 EU a Namibie uzavírají strategické partnerství v oblasti udržitelných surovin a vodíku z obnovitelných zdrojů. EU rovněž uzavírá partnerství v oblasti lesnictví s pěti partnerskými zeměmi.

8. 11.

EU dosahuje dohody o vnitrostátním snížení emisí z dopravy, budov, odpadů a zemědělství.

9. 11.

Plán REPowerEU: Komise zintenzivňuje ekologickou transformaci směřující k odklonu od ruského plynu zrychlením procesu udělování povolení pro obnovitelné zdroje energie.

9. 11.

Komise navrhuje stabilní a předvídatelný podpůrný balíček pro Ukrajinu na rok 2023 ve výši až 18 miliard EUR.

10. 11.

Komise navrhuje nové normy Euro 7 ke snížení emisí znečišťujících látek z vozidel a ke zlepšení kvality ovzduší.

10. 11.

Kybernetická obrana: Komise představuje politiku EU v oblasti kybernetické obrany a akční plán pro vojenskou mobilitu 2.0 s cílem posílit schopnost EU chránit občany a infrastrukturu.

11. 11.

V rámci Zelené dohody pro Evropu EU dospívá k dohodě o zvýšení pohlcování uhlíku prostřednictvím využívání půdy, lesnictví a zemědělství.

.....
16. 11.

EU a Egypt zintenzivňují spolupráci v oblasti přechodu na čistou energii.

.....
16. 11.

Vstupuje v platnost akt o digitálních službách, nový soubor pravidel EU pro bezpečnější a odpovědnější online prostředí.

.....
18. 11.

Albánie se připojuje k mechanismu civilní ochrany EU.

.....
15. 11.

EU, mezinárodní partneři a Indonésie navazují průlomové partnerství pro spravedlivou transformaci energetiky.

.....
16. 11.

Na konferenci COP27 oznamuje tým Evropa v rámci strategie Global Gateway balíček ve výši 1 miliardy EUR na přizpůsobení se změně klimatu a zvýšení odolnosti v Africe.

.....
18. 11.

Global Gateway: Tým Evropa zahajuje ve Střední Asii dvě iniciativy týkající se energetiky a digitální konektivity.

.....
18. 11.

Komise přijímá návrh aktu o Interoperabilní Evropě s cílem posílit přeshraniční interoperabilitu a spolupráci ve veřejném sektoru v celé EU.

.....

21. 11.

Na konferenci COP27 EU vyjadřuje svou ambici neodklonit se od možnosti dosáhnout omezení globálního oteplování na 1,5 °C a pomáhá zavést novou vyváženou dohodu o financování.

.....

22. 11.

Koordinace hospodářských politik: Komise vydává pokyny, které mají pomoci při řešení energetické krize a budování ekologičtější a digitálnější Evropy.

.....

28. 11.

EU a Jižní Korea zahajují nové digitální partnerství.

.....

28. 11.

Komise předkládá revidovaná pravidla, která zajistí levnější, rychlejší a předvídatelnější ochranu průmyslových vzorů v celé EU.

.....

30. 11.

Zelená dohoda pro Evropu: Komise navrhuje nová celounijní pravidla ke snížení objemu obalů a souvisejícího odpadu spolu s pravidly pro certifikaci pohlcování uhlíku, aby přispěla k dosažení nulových čistých emisí.

.....

30. 11.

Globální zdraví: Komise přijímá novou strategii EU v oblasti globálního zdraví, aby ve světě, který se rychle mění, zlepšila celosvětovou zdravotní bezpečnost a zajistila lepší zdraví pro všechny.

PROSINEC 2022

.....

2. 12.

EU a Japonsko podepisují memorandum o spolupráci s cílem podnítit inovace a vytvořit mezinárodní trh s vodíkem.

.....

2. 12.

Ukrajina Komise navrhuje, aby se porušování sankcí, které EU uvalí v souvislosti s ruskou invazí na Ukrajinu, považovalo za trestný čin.

.....

3. 12.

Skupina G7 dospívá k dohodě na zastropování cen ropy, což snižuje příjmy Ruska a současně zachovává stabilitu světových trhů s energií.

.....

6. 12.

Zelená dohoda pro Evropu: EU přijímá právní předpis pro boj proti celosvětovému odlesňování a znehodnocování lesů způsobenému výrobou a spotřebou v EU.

.....

6. 12.

Summit EU a západního Balkánu v albánské Tiraně znovu potvrzuje zaměření regionu na členství v EU a jeho strategické partnerství s EU.

.....

7. 12.

Balíček opatření týkajících se rovnosti: Komise navrhuje nová pravidla pro uznávání rodičovství mezi členskými státy.

.....

8. 12.

Komise navrhuje řadu opatření, jejichž cílem je v EU modernizovat systém daně z přidané hodnoty a prostřednictvím digitalizace zlepšit způsob, jímž tento systém funguje pro podniky, i jeho odolnost vůči podvodům.

.....

9. 12.

Zelená dohoda pro Evropu: EU dosahuje dohody o novém právním předpisu o udržitelnějších a oběhovějších bateriích na podporu transformace energetiky EU a konkurenceschopnosti jejího průmyslu.

.....

6. 12.

Zelená dohoda pro Evropu: Parlament a Rada přijímají dohodu o nových pravidlech pro uplatňování systému EU pro obchodování s emisemi v odvětví letectví.

.....

7. 12.

Komise navrhuje posílit orgány pro rovné zacházení, zejména jejich nezávislost, zdroje a pravomoci, aby v EU mohly účinněji bojovat s diskriminací.

.....

9. 12.

Komise a její průmysloví partneři vytvářejí novou průmyslovou alianci s cílem rozvíjet solární energii a posílit energetickou bezpečnost EU.

.....

9. 12.

EU a Chile uzavírají jednání o rozšířené rámcové dohodě.

.....

11. 12.

Uskutečňuje se první zasedání rady pro Global Gateway.

.....

13. 12.

Bezpečnostní unie: pro usnadnění správy vnějších hranic a posílení vnitřní bezpečnosti Komise navrhuje nová pravidla ohledně předběžných informací o cestujících.

.....

9. 12.

Evropská zdravotní unie: v návaznosti na návrh Komise posílit prevenci rakoviny prostřednictvím včasného odhalení přijala Rada nový přístup ke screeningu rakoviny.

.....

12. 12.

EU a její afričtí partneři zahajují dvě iniciativy týmu Evropa v oblasti migrace, které se zaměřují na migrační trasy v Atlantiku a centrálním Středomoří.

.....

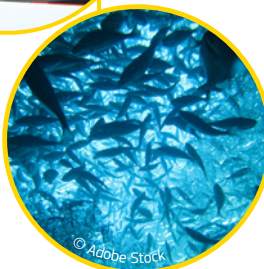
13. 12.

Zelená dohoda pro Evropu: Parlament a Rada dosahují dohody o mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích.

.....

14. 12.

Koná se summit EU-ASEAN. EU a její členské státy oznamují, že v rámci strategie Global Gateway uvolní 10 miliard EUR na urychlení investic do infrastruktury v zemích ASEAN.

.....

14. 12.

Komise přijímá nová pravidla státní podpory pro odvětví zemědělství, lesnictví, rybolovu a akvakultury.

.....

15. 12.

Parlament a Rada dosahují politické dohody o nových pravidlech pro opatření, která umožní větší transparentnost a účinnější prosazování zásady stejného odměňování žen a mužů.

.....

16. 12.

V návaznosti na Konferenci o budoucnosti Evropy pořádá Komise první evropskou panelovou diskusi občanů na téma omezení plýtvání potravinami.

.....

16. 12.

Ukrajina: EU přijímá devátý balíček sankcí vůči Rusku v souvislosti s invazí na Ukrajinu.

.....

16. 12.

EU a Ukrajina podepisují balíček podpory ve výši 100 milionů EUR na rekonstrukci válkou poškozených škol.

.....

18. 12.

Zelená dohoda pro Evropu: Parlament a Rada dosahují dohody o posílení systému obchodování s emisemi a o vytvoření Sociálního fondu pro klimatická opatření, který podpoří občany při přechodu na čistší energii.

.....

19. 12.

Na konferenci OSN o biologické rozmanitosti (COP15) se EU po boku 195 zemí připojuje k historickému globálnímu rámci pro biologickou rozmanitost z Kchunmingu a Montrealu, který obsahuje globální cíle a úkoly zaměřené na ochranu a obnovu přírody pro současné i budoucí generace.

.....

19. 12.

Komise navrhuje přísnější pravidla pro boj proti vyvíjející se trestné činnosti obchodování s lidmi.

.....

21. 12.

Modernizační fond investuje 4,11 miliardy EUR do projektů transformace energetiky v osmi členských státech s cílem snížit závislost na ruských fosilních palivech a urychlit zavádění energie z obnovitelných zdrojů.

.....

31. 12.

Nástroj SURE, který má chránit pracovní místa a příjmy zasažené pandemií COVID-19, končí poté, co sehrál klíčovou úlohu při zmírňování dopadu pandemie a podpoře hospodářského oživení. V roce 2021 nástroj SURE podpořil 9 milionů osob a více než 900 000 podniků v 15 členských státech, v roce 2022 již svou činnost postupně ukončoval a týkal se již jen 350 000 osob a 40 000 podniků ve 4 členských státech.

LEDEN 2023

.....
1. 1.

Chorvatsko se připojuje k eurozóně a schengenskému prostoru.

.....
1. 1.

V roce 2023 slaví EU 30. výročí svého jednotného trhu, tedy jednoho z hlavních úspěchů evropské integrace.

.....
10. 1.

EU a NATO podepisují nové společné prohlášení o spolupráci. Souhlasí, že zintenzívní svou činnost v boji proti hybridním a kybernetickým hrozbám a terorismu, posílí spolupráci v oblasti vznikajících a přelomových technologií a vesmíru, budou řešit hrozící bezpečnostní důsledky klimatické krize a posílí odolnost kritické infrastruktury.

.....
12. 1.

Vstupuje v platnost nařízení o zahraničních subvencích. Tento nový soubor pravidel umožní EU udržet si otevřenost vůči obchodu a investicím a zároveň zajistí rovné podmínky pro všechny společnosti působící na jednotném trhu.

.....
17. 1.

Komise spouští mechanismus podpory talentů na podporu regionů EU postižených zrychleným úbytkem jejich obyvatelstva v produktivním věku.

.....
23. 1.

Evropská zdravotní unie: Komise zahajuje Evropskou iniciativu pro onkologické zobrazování, která má pomoci poskytovatelům zdravotní péče, výzkumným ústavům a inovátorům co nejlépe využívat inovativní řešení pro onkologickou léčbu a péči, která jsou založena na datech.

.....
25. 1.

Komise předkládá iniciativu na další posílení a podporu sociálního dialogu konkrétními opatřeními na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU.

.....
17. 1.

Komise vytváří svou první strategickou chemickou, biologickou, radiologickou a jadernou rezervu rescEU, hostitelskou zemí je Finsko.

.....
24. 1.

Komise předkládá „Novou dohodu pro opylovače“, která má v Evropě řešit alarmující úbytek volně žijícího opylujícího hmyzu.

.....
26. 1.

V rámci strategie Global Gateway Komise v Pretorii (Jihoafrická republika) zahajuje iniciativu týmu Evropa pro učitele v regionu subsaharské Afriky, a to s příspěvkem EU ve výši 100 milionů EUR.

ÚNOR 2023

.....

1. 2.

EU zahajuje digitální partnerství se Singaporem.

.....

2. 2.

Předsedkyně Komise Ursula von der Leyenová a 15 komisařů cestují do Kyjeva na vůbec první setkání sboru komisařů s vládou s cílem prohloubit spolupráci mezi EU a Ukrajinou v řadě odvětví.

.....

1. 2.

Komise předkládá Průmyslový plán Zelené dohody pro Evropu, jehož cílem je posílit konkurenceschopnost evropského průmyslu pro nulové čisté emise a podpořit rychlý přechod ke klimatické neutralitě.

.....

3. 2.

V Kyjevě se koná summit EU-Ukrajina.

.....

6. 2.

EU a Indie zřizují Radu pro obchod a technologie, která má řešit výzvy spojené s obchodem, důvěryhodnými technologiemi a bezpečností.

.....

6. 2.

Bezprostředně po ničivých zemětřeseních, která zasáhla Turecko a Sýrii, zahajuje Komise prostřednictvím mechanismu civilní ochrany EU svou největší pátrací a záchrannou operaci, která pomáhá zachraňovat životy v Turecku, a zároveň podporuje poskytování humanitární pomoci syrskému lidu v celé zemi.

.....

4. 2.

Ukrajina: EU a skupina G7 dospívají k dohodě o cenovém stropu pro ruské ropné produkty.

.....

8. 2.

Komise přijímá cíle EU v oblasti odolnosti vůči katastrofám a vydává pro členské státy doporučení, která v celé Evropě zajistí větší odolnost tím, že pomohou lépe předvídat budoucí katastrofy, připravit se na ně, reagovat na ně a zabezpečit se před nimi.

.....

10. 2.

Prostřednictvím mechanismu civilní ochrany EU je nasazeno více než 250 záchranářů ze Španělska, Francie a Portugalska do Chile, aby místním zásahovým jednotkám pomáhali v boji proti extrémním požárům.

.....

13. 2.

Komise předkládá pravidla pro vodík z obnovitelných zdrojů.

.....

14. 2.

Komise navrhuje cíl nulových emisí pro nové městské autobusy do roku 2030 a 90% snížení emisí nových nákladních vozidel do roku 2040.

.....

23. 2.

Komise předkládá soubor opatření, jejichž cílem je zpřístupnit gigabitovou konektivitu do roku 2030 všem občanům i podnikům v celé EU.

.....

25. 2.

EU přijímá desátý balíček sankcí vůči Rusku.

.....

27. 2.

Komise a vláda Spojeného království dosahují principiální politické dohody o Windsorském rámci, komplexním souboru opatření zaměřených na řešení praktických problémů, s nimiž se potýkají občané a podniky v Severním Irsku.

.....

28. 2.

Global Gateway: Komise podepisuje s Evropskou investiční bankou dohody v hodnotě 4 miliard EUR, které sestávají ze záruční dohody, která do roku 2027 zmobilizuje až 3,5 miliardy EUR ve formě půjček, a z příspěvku do svěřenského fondu na podporu podnikání ve státech Afriky, Karibiku a Tichomoří, který do roku 2027 dosáhne 500 milionů EUR.

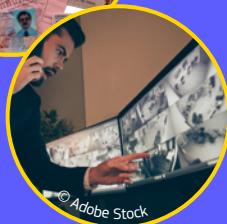
.....

BŘEZEN 2023

.....

1. 3.

Bezpečnost silničního provozu: Komise navrhuje aktualizaci požadavků na řidičské průkazy a lepší přeshraniční prosazování pravidel silničního provozu.

.....

7. 3.

Bezpečnostní unie: je spuštěn obnovený Schengenský informační systém.

.....

9. 3.

Komise přijímá nový dočasný krizový a transformační rámec pro státní podporu s cílem posílit podpůrná opatření v odvětvích, která jsou klíčová pro přechod na hospodářství s nulovými čistými emisemi. Podporuje rovněž změnu obecného nařízení o blokových výjimkách v oblasti státní podpory s cílem dále usnadnit, zjednodušit a urychlit podporu ekologické a digitální transformace EU.

.....

10. 3.

Komise předkládá kosmickou strategii EU pro bezpečnost a obranu s cílem zajistit silnější a odolnější EU.

.....

10. 3.

EU aktualizuje svou strategii námořní bezpečnosti s cílem zajistit mírové využívání moří a chránit námořní oblast před novými hrozbami.

.....

10. 3.

Zelená dohoda pro Evropu: EU dosahuje dohody o zpřísnění pravidel pro zvýšení energetické účinnosti.

14. 3.

V kolumbijské Bogotě začíná fungovat digitální aliance EU-Latinská Amerika a Karibik, společná iniciativa, jejímž cílem je prosazovat přístup k digitální transformaci zaměřený na člověka.

14. 3.

Komise navrhuje reformu koncepce trhu s elektřinou v EU s cílem podpořit obnovitelné zdroje energie, lépe chránit spotřebitele a posílit konkurenceschopnost průmyslu.

16. 3.

Komise navrhuje akt o průmyslu s nulovými čistými emisemi s cílem rozšířit výrobu čistých technologií v Evropské unii a zajistit, aby EU byla dobře vybavena pro přechod na čistou energii.

16. 3.

Komise předkládá komplexní soubor opatření, který má EU zajistit přístup k bezpečným, diverzifikovaným, cenově dostupným a udržitelným dodávkám kritických surovin.

16. 3.

U příležitosti 30. výročí jednotného trhu Komise vymezuje, jakým způsobem zajistí dlouhodobou konkurenceschopnost EU po roce 2030.

16. 3.

V rámci iniciativy Nový evropský Bauhaus Komise zahajuje program budování kapacit zaměřený na zahájení obnovy Ukrajiny.

.....
17. 3.

Během mezinárodní konference o solidaritě pořádané v souvislosti s krizí ve Venezuele v roce 2023 Komise uvolňuje 75 milionů EUR na humanitární pomoc tomuto státu.

.....
20. 3.

Na dárcovské konferenci v Bruselu pořádané po ničivých zemětřeseních, k nimž došlo v únoru 2023, věnují EU a mezinárodní dárci obyvatelům Turecka a Sýrie 7 miliard EUR.

.....
22. 3.

Komise zavádí nová práva spotřebitelů, která usnadní a zatraktivní opravy zboží. Navrhuje rovněž společná kritéria pro boj proti lakování nazeleno a zavádějícím environmentálním tvrzením.

.....
23. 3.

Zelená dohoda pro Evropu: Parlament a Rada dosahují dohody o snížení emisí z námořní dopravy podporou udržitelných paliv pro lodní dopravu.

.....
28. 3.

Zelená dohoda pro Evropu: EU dosahuje dohody o novém ambiciózním právním předpisu o zavedení dostatečné infrastruktury pro alternativní paliva.

.....
29. 3.

Komise navrhuje zlepšit podnikatelské prostředí v EU zvýšením transparentnosti a snížením administrativní zátěže podniků.

.....

30. 3.

Zelená dohoda pro Evropu: EU dospívá k dohodě o právních předpisech, které urychlí zavádění energie z obnovitelných zdrojů.

.....

30. 3.

Předsedkyně von der Leyenová pronáší projev o vztazích mezi EU a Čínou.

.....

31. 3.

Nástroj Next Generation EU: při výplatě prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost je překročena hranice 150 miliard EUR.

.....

31. 3.

Plán REPowerEU: EU splnila svůj dobrovolný cíl snížit poptávku po plynu o 15 % oproti předchozím pěti topným obdobím a na konci této zimy zůstává 60 % její kapacity pro skladování plynu stále naplněno.

DUBEN 2023

.....

3. 4.

Komise si připomíná 30. výročí vzniku Fondu soudržnosti. Fond soudržnosti od svého založení investoval do hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU téměř 179 miliard EUR.

.....

4. 4.

EU začíná v rámci rescEU vytvářet vlastní rezervy nouzového přístřeší, které lze využít během krizí nebo katastrof přesahujících vnitrostátní kapacity reakce. Tyto rezervy bude vytvářet Chorvatsko, Polsko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko a Turecko.

.....

5. 4.

V oblasti justiční spolupráce Komise navrhuje pravidla pro předávání trestních řízení mezi členskými státy.

.....

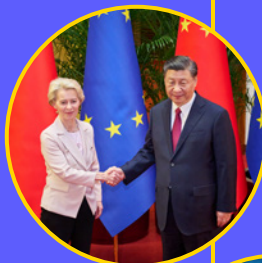
5. 4.

Komise reaguje na sedmou evropskou občanskou iniciativu, která získala 1 milion podpisů: „Zachraňte včely a zemědělce! Začněme se zemědělstvím, které je šetrné ke včelám a nenarušuje zdravé životní prostředí“.

.....

6. 4.

Předsedkyně von der Leyenová navštívuje Čínu.

.....

17. 4.

Komise zahajuje činnost Evropského střediska pro algoritmickou transparentnost, které má pomoci při prosazování aktu o digitálních službách.

.....

18. 4.

Je dosaženo politické dohody o evropském aktu o čípech, jehož cílem je posílit konkurenceschopnost a odolnost EU v tomto strategickém odvětví.

.....

18. 4.

Komise přijímá návrh aktu EU o kybernetické solidaritě, který má v EU posílit kapacity v oblasti kybernetické bezpečnosti, a představuje budoucí Akademii dovedností v oblasti kybernetické bezpečnosti.

.....

18. 4.

Bankovní unie: Komise navrhuje reformu rámce pro krizové řízení bank a pojištění vkladů.

.....

20. 4.

Ukrajina se připojuje k mechanismu civilní ochrany EU.

.....

24. 4.

Zelená dohoda pro Evropu: EU a Norsko uzavírají Zelenou alianci s cílem prohloubit spolupráci v oblasti klimatu, životního prostředí, energetiky a čistého průmyslu.

.....

25. 4.

Akt o digitálních službách: Komise na základě aktu o digitálních službách určuje první soubor velmi velkých online platforem a vyhledávačů.

.....

23. 4.

Panelová diskuse občanů o virtuálních světech je uzavřena přijetím 23 doporučení směřujících k tomu, aby v EU vznikly spravedlivé a na člověka zaměřené virtuální světy.

.....

25. 4.

Energetická platforma EU: Komise zveřejňuje první výzvu podnikům ke společnému nákupu plynu

.....

26. 4.

Komise předkládá legislativní návrhy na provedení nejkompexnější reformy pravidel EU pro správu ekonomických záležitostí od odeznění hospodářské a finanční krize.

.....

26. 4.

Evropská zdravotní unie: Komise navrhuje reformu právních předpisů v oblasti farmacie, která by měla zvýšit fyzickou i cenovou dostupnost léčivých přípravků a zvýšit inovace v této oblasti.

.....

26. 4.

Zelená dohoda pro Evropu: Parlament a Rada dosahují dohody o novém právním předpisu na snížení emisí z letecké dopravy podporou udržitelných leteckých paliv.

.....

27. 4.

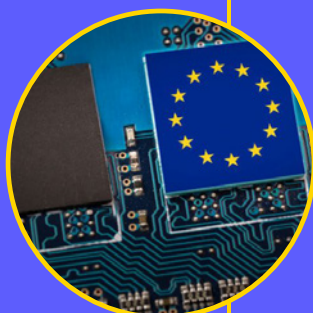
Global Gateway: Komise a Evropská investiční banka oznamují, že vynaloží 18 miliard EUR na podporu investic do opatření v oblasti klimatu a udržitelných ekonomik.

.....

27. 4.

Komise navrhuje nová pravidla, která mají podnikům pomoci s co nejlepším využitím jejich vynálezů, rozšířit nové technologie a přispět ke konkurenceschopnosti a technologické suverenitě EU.

KVĚTEN 2023

.....
3. 5.

Komise přijímá návrh aktu na podporu výroby munice, což je plán ve výši 500 milionů EUR pro naléhavé posílení kapacit obranného průmyslu EU na pomoc Ukrajině.

.....
3. 5.

Komise navrhuje přísnější pravidla pro boj proti korupci v EU i na celém světě.

.....
4. 5.

Komise doporučuje opatření pro boj proti internetovému pirátství sportovních a jiných živých akcí.

.....
9. 5.

Evropský rok dovedností začíná festivalem dovedností.

.....
10. 5.

Vzhledem k rostoucím humanitárním potřebám způsobeným konfliktem v Súdánu vytváří EU humanitární letecký most, který přepravuje kritické dodávky humanitárním partnerům do města Port Súdán.

.....
16. 5.

EU a Indie pořádají v Bruselu první zasedání ministrů Rady pro obchod a technologie. Zasedání se zaměřuje na prohloubení strategické angažovanosti v oblasti obchodu a technologií.

.....

17. 5.

Je zahájena činnost pracovní skupiny EU-USA pro oblast zdraví.

.....

17. 5.

Komise navrhuje nejambicióznější a nejkompexnější reformu celní unie EU od jejího založení v roce 1968.

.....

18. 5.

Komise předkládá první „výhled evropského mediálního průmyslu“, zprávu, která zkoumá trendy poptávky a nabídky v audiovizuálním odvětví, odvětví videoher a zpravodajských médií.

.....

21. 5.

V reakci na žádost Itálie o pomoc při katastrofálních povodních, které zasáhly sever země, Komise okamžitě mobilizuje mimořádnou pomoc z mechanismu civilní ochrany EU, kterou poskytnou Belgie, Francie, Slovinsko a Slovensko.

.....

19.–21. 5.

Předsedkyně von der Leyenová se účastní summitu skupiny G7 v japonské Hirošimě.

.....

22. 5.

Na summitu EU-Jižní Korea v Soulu je oznámeno uzavření zeleného partnerství za účelem prohloubení spolupráce v oblasti klimatu, čisté energie a ochrany životního prostředí.

.....

22. 5.

Vzhledem k nebývalé míře humanitárních potřeb na celém světě přijala Rada dobrovolný cíl věnovat 10 % oficiální rozvojové pomoci na humanitární činnost.

.....

24. 5.

Unie kapitálových trhů: Komise navrhuje nová pravidla na ochranu drobných investorů v EU a posílení jejich postavení na trhu.

.....

30. 5.

Komise ve spolupráci s členskými státy zdvojnásobuje hasičskou leteckou flotilu rescEU, aby se Evropa připravila na nadcházející období lesních požárů.

.....

30. 5.

Středisko pro koordinaci odezvy na mimořádné události, které je páteří evropské kapacity pro odezvu na mimořádné události a motorem mechanismu civilní ochrany EU, slaví své 10. výročí.

.....

31. 5.

Ve švédském Luleå se koná čtvrté ministerské zasedání Rady EU-USA pro obchod a technologie. EU a Spojené státy dosahují dohody o vzájemném uznávání výsledků inspekcí správné výrobní praxe léčivých přípravků u veterinárních přípravků.

ČERVEN 2023.

.....

1. 6.

Komise přijímá revidovaná pravidla, která podnikům poskytnou jasnější a aktuální vodítko pro posuzování slučitelnosti jejich dohod o horizontální spolupráci s pravidly EU v oblasti hospodářské soutěže.

.....

1. 6.

Předsedkyně von der Leyenová oznamuje nový balíček podpory pro Moldavsko.

.....

7. 6.

EU stanoví nový program pro posílení svého partnerství s Latinskou Amerikou a Karibikem.

.....

7. 6.

Evropská zdravotní unie: Komise předkládá návrh komplexního přístupu k duševnímu zdraví.

.....

8. 6.

Orgán EU pro etické otázky: Komise navrhuje vytvoření společných etických norem pro všechny orgány EU.

.....

8. 6.

Komise podle pravidel EU pro státní podporu schvaluje významný projekt společného evropského zájmu na podporu výzkumu, inovací a prvního průmyslového využití mikroelektroniky a komunikačních technologií.

.....

8. 6.

EU nasazuje téměř 300 hasičů ze Španělska, Francie a Portugalska na pomoc v boji s extrémními požáry v Kanadě.

.....

12.-16. 6.

Předsedkyně von der Leyenová cestuje do Brazílie, Argentiny, Chile a Mexika a oznamuje investice EU v Latinské Americe a Karibiku prostřednictvím strategie Global Gateway ve výši 10 miliard EUR.

.....

13. 6.

Sociální ekonomika: Komise navrhuje způsoby pro plné využití potenciálu v oblasti pracovních míst, inovací a sociálního začlenění.

.....

14. 6.

EU dosahuje pokroku v jednáních o dohodě o kritických nerostných surovinách s USA.

.....

15. 6.

Během 7. bruselské konference na téma „Podpora budoucnosti Sýrie a okolního regionu“ přislíbilo mezinárodní společenství poskytnout v roce 2023 a později 5,6 miliardy EUR.

.....

19. 6.

EU a Keňa uzavírají jednání o ambiciózní dohodě o hospodářském partnerství, která obsahuje důležitá ustanovení o udržitelnosti.

.....

20. 6.

Rozpočet EU: Komise navrhuje posílení dlouhodobého rozpočtu EU, aby bylo možné lépe řešit nejnaléhavější výzvy současnosti. Předkládá rovněž upravený balíček pro příští generaci vlastních zdrojů.

.....

20. 6.

Komise a vysoký představitel předkládají evropskou hospodářskou bezpečnostní strategii. Strategie se zaměřuje na minimalizaci rizik vyplývajících ze vzájemné hospodářské závislosti a zároveň na zachování maximální úrovně hospodářské otevřenosti a dynamiky EU.

.....

20. 6.

Ukrajina: Komise navrhuje vytvoření speciálního programu na podporu obnovy, oživení a modernizace Ukrajiny.

.....

23. 6.

V reakci na pokračující válku proti Ukrajině EU přijímá 11. balíček sankcí vůči Rusku.

.....

28. 6.

EU navrhuje nový komplexní pohled na situaci, kdy změna klimatu a zhoršování stavu životního prostředí ohrožují mír, bezpečnost a obranu.

.....

28. 6.

Komise předkládá návrhy, jimiž zajišťuje, aby podniky a občané měli i nadále k dispozici eurobankovky a euromince a mohli s nimi platit v celé eurozóně, a souběžně s tím vytváří rámec pro případnou novou, digitální formu eura, kterou by Evropská centrální banka mohla v budoucnu dát do oběhu jako doplněk k hotovým penězům.

ČERVENEC 2023

.....

5. 7.

Komise přijímá balíček opatření pro udržitelné využívání klíčových přírodních zdrojů, který rovněž posílí odolnost potravinových systémů a zemědělství EU.

.....

3. 7.

Ukrajina: je zahájena činnost Mezinárodního střediska pro stíhání ruského zločinu agrese vůči Ukrajině.

.....

5. 7.

Komise zveřejňuje čtvrtou výroční zprávu o právním státu, v níž hodnotí doporučení z loňského roku a poskytuje členským státům konkrétní doporučení.

.....

9. 7.

EU a Nový Zéland podepisují ambiciózní dohodu o volném obchodu.

.....

11. 7.

Komise představuje strategii EU pro zajištění jejího vedoucího postavení v oblasti Webu 4.0 a virtuálních světů.

.....

11. 7.

Komise navrhuje opatření ke zvýšení účinnosti a udržitelnosti nákladní dopravy zlepšením řízení železniční infrastruktury a lepšími informacemi o emisích skleníkových plynů z nákladní dopravy.

.....

12. 7.

Komise navrhuje v celé EU posílit práva obětí trestných činů, aby mohly získat podporu, přístup k informacím, usilovat o spravedlnost a získat odškodnění.

.....

13. 7.

V Bruselu se koná 29. summit EU-Japonsko.

.....

16. 7.

Tunisko: Je dosaženo politické dohody o komplexním souboru opatření pro vzájemné partnerství.

.....

17.–18.7.

Na třetím summitu EU-CELAC (Společenství latinskoamerických a karibských států) se v Bruselu setkávají vedoucí představitelé EU s vedoucími představiteli tohoto společenství. Komise předkládá investiční agendu EU a Latinské Ameriky a Karibiku v rámci strategie Global Gateway.

.....

19. 7.

EU předkládá svůj první dobrovolný přezkum pokroku při plnění cílů udržitelného rozvoje na politickém fóru OSN na vysoké úrovni pro udržitelný rozvoj.

.....

31. 7.

Global Gateway: Předsedkyně von der Leyenová zahajuje iniciativu týmu Evropa týkající se zelené ekonomiky na Filipínách.

SRPEN 2023

.....

9. 8.

Po ničivých povodních ve Slovinsku EU poskytuje tomuto státu mimořádnou pomoc a mobilizuje střednědobou a dlouhodobou podporu.

.....

18. 8.

EU dosáhla 90 % cíle v oblasti skladování plynu více než dva měsíce před termínem, jímž je 1. listopad.

Úřad pro publikace
Evropské unie

Print	ISBN 978-92-68-05612-7	doi:10.2775/27208	NA-09-23-325-CS-C
PDF	ISBN 978-92-68-05598-4	doi:10.2775/061657	NA-09-23-325-CS-N